

Ms 129945

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย
โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

นางสาววนิดา บุญสุข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2564

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวนิตา บุญสุข แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง)

กรรมการ

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนิตา ดวงวิไล)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกันต์ จิงหาร)

กรรมการ

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุภักควรกุล)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรค์คำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....ปี.....

10 ส.ค. 2564

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัย : นางสาวนิตา บุญสุข

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

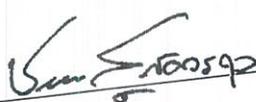
อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุภัทรวงศ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช

ปีการศึกษา : 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ ร้อยละ 75/75 2) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กำลังศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 22 คน ได้มาโดยการเลือกแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ผลการวิจัย พบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.18/95.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 2) ค่าดัชนีประสิทธิผล ของกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ประกอบแบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D = 0.10)

คำสำคัญ : การอ่านจับใจความ; กิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw); ประกอบแบบฝึกทักษะ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Title : The development of Thai reading comprehension skills by using jigsaw techniques in the practice of Prathomsuksa 4 students

Author : Miss vanida Bunsuk

Degree : Master of Education (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Dr. Chaiwat Suphakworakul
Associate Professor Dr. Prasopsuk Rittidet

Year : 2021

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop Thai reading comprehension skills learning activities using jigsaw techniques of Prathomsuksa 4 students according to the criteria of 75/75, to study the Thai reading comprehension effectiveness index by using jigsaw technique for the skill training of Prathomsuksa 4 students, to compare ability to read comprehension during pre-study and after study using jigsaw techniques for skill training, and to study student satisfaction with Thai language reading comprehension activities using jigsaw techniques. The sample group was the Prathomsuksa 4 students at Maha Sarakham Kindergarten, Muang District, Maha Sarakham Educational Service Area Office Area 1, which were studying in semester 2, academic year 2020, total 22 people and obtained by purposive sampling.

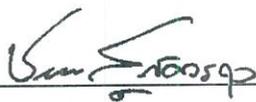
The results of the research were as follows: 1) Learning activities to read Thai language comprehension using jigsaw techniques with the skill training model of Prathomsuksa 4 students were effective as 85.18/95.80, which was higher than the set criteria was 75/75. 2) The effectiveness index of the reading comprehension learning activities of Thai language was 0.825, which met the criteria set. 3) The reading comprehension ability of the students after studying was significantly higher than before studying at the .05 level. 4) The students' satisfaction towards the learning

activities in Thai reading comprehension by using the jigsaw technique to practice skills was at the highest level ($\bar{X} = 4.26$, S.D = 0.10).

Keywords: Reading Comprehension, Learning Activities, Jigsaw Techniques, Assemble The Skill Training

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่ง จาก อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุภัครกุล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช อาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมือง กรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนิตา ดวงวิไลทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร ที่ได้กรุณาให้ คำแนะนำ คำปรึกษาช่วยชี้แนะแนวทางตลอดจนช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัยด้วยความเอาใจ ใส่อย่างดียิ่ง และช่วยผลักดันจนทำให้งานวิจัย ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองถึง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา ครุณีภาพร บุตรพรม และครูศิริลักษณ์ สุวรรณฝ่าย ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบคุณภาพ ของเครื่องมือ และได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ นายมานิตย์ บุตรพรม ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ที่ให้ความสะดวก และให้ความร่วมมือในการอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย ขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ที่ให้ความร่วมมือ ในการทดลองข้อมูลและทดสอบเครื่องมือต่าง ๆ จนทำให้การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่า และประโยชน์จากการวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อบูชาคุณบิดา มารดา และ บูรพาจารย์ ที่ให้การอบรมสั่งสอนให้มีสติปัญญาและคุณธรรม อันเป็นเครื่องชี้นำความสำเร็จของชีวิต และผู้มีอุปการ คคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยสนับสนุนให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จในการวิจัยครั้งนี้

นางสาววนิดา บุญสุข

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	9
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	9
2.2 การอ่านจับใจความ	17
2.3 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์	30
2.4 แบบฝึก	32
2.5 แผนการจัดการเรียนรู้	40
2.6 ประสิทธิภาพ.....	49
2.7 ดัชนีประสิทธิผล	52
2.8 ความพึงพอใจ.....	54
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
2.10 กรอบแนวคิด	63
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	64
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
3.2 แบบแผนการวิจัย	64

หัวเรื่อง	หน้า
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	65
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	74
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	75
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ.....	76
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
5.1 สรุป.....	86
5.2 อภิปราย	87
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	90
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมเทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	97
ภาคผนวก ข แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ.....	126
ภาคผนวก ค การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ	135
ภาคผนวก ง ประสิทธิภาพกระบวนการจัดการเรียนรู้.....	149
ภาคผนวก จ หนังสืออนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ.....	162
การเผยแพร่งานวิจัย.....	168
ประวัติผู้วิจัย	169

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	มาตรฐานตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง เพื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4..... 16
3.1	แผนการจัดการเรียนรู้..... 66
3.2	วิเคราะห์แบบทดสอบย่อย ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ 70
4.1	วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4..... 82
4.2	วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้พัฒนาความสามารถด้านการอ่าน จับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 83
4.3	เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 83
4.4	วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4..... 84
ง.1	ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ 150
ง.2	คะแนนวิเคราะห์ค่าเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนการพัฒนาความสามารถ ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ..... 152
ง.3	ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ 153
ง.4	ผลการประเมินหาความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 156
ง.5	ผลการประเมินหาความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw)ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านจับใจความ 157

๖.6	วิเคราะห์ค่าดัชนีความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย	160
-----	---	-----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

2.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	63
-----	---------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) มนุษย์เราใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน และเนื่องจากภาษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการเขียนแบบร้อยแก้วและร้อยกรอง การเรียนรู้และศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ยำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้การเรียนรู้จนแตกฉานจะนำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคตได้ ทักษะพื้นฐานจึงเป็นสิ่งที่ยำเป็นต่อการพัฒนาตนเองเพื่อให้การเขียนเป็นที่น่าสนใจต่อผู้อ่าน เขียนอย่างไรให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพตามและอ่านจนกระทั่งจบเรื่อง หรือ อ่านให้จบทั้งเรื่อง สิ่งที่น่าสนใจในการเขียนเพื่อให้ผู้อ่านติดตาม คือ การเขียนที่เกิดภาพ หรือที่เรียนกว่าคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ซึ่งวรรณศิลป์ มีความหมาย ตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ว่า “ศิลปะ ในการประพันธ์หนังสือ ศิลปะทางวรรณกรรม วรรณกรรมที่ถึงขั้นวรรณคดี, หนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดีจาก ความหมายนี้ การพิจารณาคุณค่าด้านวรรณศิลป์ เป็นการศึกษาลักษณะเด่น ทางด้านวิธีแต่ง การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวน ลีลา ประโยค และความเรียงต่าง ๆ ที่ประณีต งดงาม มี ความหมายลึกซึ้งกินใจ จากความหมายของ วรรณศิลป์ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เรื่องที่จะต้องศึกษาและพิจารณาในวรรณศิลป์ จึงประกอบด้วย คุณค่าด้านวรรณศิลป์ ไวยากรณ์ภาพพจน์ การใช้โวหาร รสในวรรณคดี (พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, 2554)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาไทย ศึกษาและฝึกอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำพื้นฐาน คำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่าย ๆ อ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ แล้วสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม

ระบุนใจความสำคัญ และรายละเอียดแสดงความคิดเห็น และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และนำเสนอเรื่องที่อ่าน อ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและปฏิบัติ ตามคำสั่งหรือข้อแนะนำและมีมารยาทในการอ่าน คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียน ตัวอักษรไทย เขียนเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์และเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ และมีมารยาทในการเขียน ฟังคำแนะนำ คำสั่งที่ซับซ้อน และปฏิบัติตาม จับใจความจากเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้ และความบันเทิง โดยเล่าเรื่อง บอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม และตอบคำถาม พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟัง และดู พูดแนะนำตนเอง ขอความช่วยเหลือ กล่าวคำขอบคุณ กล่าวคำขอโทษ พูดขอร้องในโอกาสต่าง ๆ เล่าประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน และมีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย เขียนสะกดคำ และบอกความหมายของคำ แต่งประโยค และเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสั้น ๆ ได้ตรงตามเจตนาของการสื่อสาร บอกลักษณะของคำคล้องจอง และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ระบุนข้อคิดที่ได้จากการอ่านหรือฟังวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรอง สำหรับเด็กเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ กิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่านและการเขียน อ่านเรื่องสั้น ๆ แข่งขันเขียนคำ รวมทั้งสอดแทรกการฝึกทักษะอื่นควบคู่กันไป ซึ่งกิจกรรมจะอยู่ในลักษณะของบทบาทสมมติ เกม ร้องเพลง ทายปริศนา การอภิปราย การระดมสมอง และการวาดภาพสื่อจินตนาการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจหลักภาษา เกิดทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ มีความชื่นชม เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทยและภูมิใจในภาษาประจำชาติ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551, 2551)

การอ่านเป็นหัวใจสำคัญสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หากเด็กรักการอ่านสามารถอ่านได้อย่างแตกฉาน ก็จะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในชั้นเรียนและสร้างนิสัยถาวรให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพราะความสามารถในการอ่านจะมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำไปสู่การขยายความรู้ตลอดชีวิต ภาษาไทยเป็นเครื่องมือพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ หากเด็กไทยสามารถอ่าน เขียนและใช้ภาษาไทยได้ดีถูกต้อง คล่องแคล่ว ย่อมส่งผลให้การเรียนรู้วิชาอื่น ๆ มีประสิทธิภาพขึ้น ในทางกลับกันหากเด็กมีปัญหาในการใช้ภาษาไทย ไม่ว่าจะ เป็นจะเป็นด้าน การอ่านออกเสียงไม่ชัด ออกเสียง ร ล ว และควบกล้ำ ไม่ได้อ่านหนังสือไม่คล่อง อ่านจับใจความไม่ได้ แบ่งวรรคตอนไม่ถูกต้อง ใช้ภาษาไม่สื่อความหมาย ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมส่งผลถึงการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ไปด้วย (ปาฎินา วงศ์เลขา, 2552, น. 91-92) การอ่านจัดเป็นพฤติกรรมมารับสาร ซึ่งหมายถึง ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเชื่อ ทศนคติ ประสบการณ์ผ่านตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่ผู้ส่งสารคือผู้เขียนได้เรียบเรียงหรือได้กระทำไว้ เชื่อกันว่า ผู้ที่จะเรียบเรียงตัวอักษรให้ติดต่อกันเป็นเรื่องราวจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ข้อมูล ประสบการณ์ ความชำนาญและความเข้าใจเรื่องนั้นเป็นอย่างดี ดังนั้น การอ่านหนังสือ

ครั้งหนึ่งเท่ากับได้สนทนากับท่านผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ การอ่านจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ สืบค้นหาข้อมูล ข่าวสาร การรู้ และการใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ เพราะผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนเองและพัฒนางานในหน้าที่ของตนได้ตามศักยภาพของตน (สำลี รักสุทธี, 2553, น. 2) และยังมีผู้เชี่ยวชาญหลายคนเห็นพ้องกันว่า ความรู้หรือข่าวสารมักได้จากการอ่าน 80 ถึง 90 เปอร์เซ็นต์

จากการรายงานประจำปีการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ในปีการศึกษา 2562 พบว่า ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) พบว่านักเรียนมีคะแนนอยู่ในระดับพอใช้ คือได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 34.27-57.11 ซึ่งไม่ถึงร้อยละ 60 และถือว่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และพบว่านักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน การคิดวิเคราะห์ เมื่ออ่านจบประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ทำให้ไม่เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ เนื้อหาและทำให้ไม่สามารถคิดวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยอยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนานักเรียนในเรื่องการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้สูงขึ้นและเป็นพื้นฐานในการเรียนเนื้อหาอื่น ๆ ให้ดีขึ้นต่อไป (รายงานประจำปีการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม, 2562, น. 70)

การใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับการเรียนการอ่านจับใจความที่เลือกมาใช้คือการจัดกิจกรรมแบบ jigsaw Elliot Aronson (1978) ได้เสนอเทคนิคการตอบทเรียน ซึ่งกิจกรรมมีลักษณะดังนี้คือ มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 การจัดกลุ่มผู้เรียน หมายถึง ครูผู้สอนกำหนดขนาดของกลุ่มตามจำนวนหัวข้อย่อย ของเนื้อหาสาระกลุ่มละ 4-5 คน และจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) เรียกกลุ่ม นี้ว่า กลุ่มบ้าน (Home Group) ขั้นที่ 2 การมอบหมายงาน หมายถึง ผู้สอนแบ่งเนื้อหาที่จะเรียนออกเป็นหัวข้อย่อยเท่ากับ จำนวนสมาชิกในกลุ่มบ้าน โดยให้สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบเนื้อหาไปศึกษาค้นคว้า คนละ 1 หัวข้อ ขั้นที่ 3 การศึกษาค้นคว้าหาความรู้หมายถึง การให้สมาชิกที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษา หัวข้อเดียวกันของแต่ละกลุ่มบ้านมารวมเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) เพื่อศึกษาหาความรู้ จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ให้ และผู้เรียนเตรียมการถ่ายทอดความรู้ต่อสมาชิก กลุ่มบ้าน ขั้นที่ 4 การถ่ายทอดความรู้ หมายถึง สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปยังกลุ่มบ้านของตน แล้วผลัดกันถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนในกลุ่มจนทุกคนในกลุ่มเข้าใจ สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปราย และซักถามเป็นวิธีการที่แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ความสะดวกและเพศ ทุกกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมเดียวกัน โดยผู้สอนให้เนื้อหา 1 เรื่องสำหรับ 1 กลุ่ม และแบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวข้อย่อยเท่าจำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้แต่ละคนในกลุ่มศึกษาเฉพาะในหัวข้อนั้น ๆ คนละ 1 หัวข้อ โดยผู้เรียนแต่ละคนจะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องที่ตนเองได้รับมอบหมาย

สมาชิกที่อยู่ต่างกลุ่มที่ได้รับมอบหมายในหัวข้อเดียวกันจะร่วมกันศึกษา เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) จากนั้นนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ในหัวข้อของตนเองไปเสนอแก่สมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้เพื่อนในกลุ่มได้รู้เนื้อหาครบทุกหัวข้อ หลังจากจบบทเรียนแล้วมีการทดสอบรายบุคคลตามเนื้อหาทุกหัวข้อ และนำคะแนนของสมาชิกแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม

ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิค จิกซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 641) ได้กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกหัดหรือชุดการสอนที่เป็นแบบฝึกที่ใช้ เป็นแบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ วิมลรัตน์สุนทรโรจน์ (2553, น. 111) ได้กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกทักษะว่าเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริม สำหรับนักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, น. 2) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด คือ สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่ง ที่ใช้ฝึก ทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิด ความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น ดังนั้น แบบฝึกทักษะจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนา ทักษะในเรื่องที่เรียนรู้ให้มากขึ้น โดยอาศัยการฝึกฝนหรือปฏิบัติด้วยตนเองของผู้เรียน ลักษณะปัญหา ในแบบฝึกทักษะจะเป็นปัญหาที่เสริมทักษะพื้นฐานโดยกำหนดขึ้นให้ผู้เรียนตอบเรียงลำดับจากง่ายไป ยากปริมาณของปัญหาต้องเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด กระบวนการ เรียนรู้ของผู้เรียน ที่เรียนไปแล้ว เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา รวมทั้งในแบบฝึกทักษะจะทำให้ผู้เรียน สามารถตรวจสอบความเข้าใจบทเรียนด้วยตนเองได้ เพื่อให้เกิดทักษะ เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ ในเนื้อหาที่ผู้เรียนได้เรียนไปในเรื่องนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่า ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาความสามารถด้าน การอ่านจับใจความ เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์และเกิดความรู้ความเข้าใจของเรื่องทีอ่านได้อย่าง ถูกต้องและสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านได้ในเวลาที่รวดเร็วและแก้ไขปัญหการอ่านจับ ใจความของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการ เรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ จะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยให้สูงขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ร้อยละ 75/75

1.2.2 เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ประกอบแบบฝึกทักษะ

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 ห้องรวม 205 คน ในจำนวน 9 ห้องนี้ นักเรียนแต่ละห้องได้จัดระเบียบห้องโดยการลดความรู้ความสามารถภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา เขต 1

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 จำนวน 22 คน ได้มาโดยการเลือกแบบสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

1.4.2 ด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.4.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ

1.4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย

2) ความพึงพอใจของนักเรียน

1.4.3 ด้านเนื้อหาการวิจัย

เนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 1.1 เรื่อง การอ่านจับใจความตรงตามสาระการอ่านมาตรฐาน ท 1.1 โดยมีเนื้อหาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 6 เรื่อง 12 ชั่วโมง ดังนี้ เรื่อง 1) การอ่านจับใจความจากป้ายโฆษณาสมุนไพรรดน้ำหน้า 2) การอ่านจับใจความจากวรรณกรรมในบทเรียน 3) การอ่านจับใจความจากโอวาท 4) การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น 5) การอ่านจับใจความจากข่าว และ 6) การอ่านจับใจความจากนิทาน

1.4.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

1.4.5 สถานที่

โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเขต 1

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ หมายถึง ผู้เรียนได้อ่านเรื่อง 1) สมุนไพรรดน้ำหน้า 2) เงาะป่า 3) ปลุกป่าเฉลิมพระเกียรติ 4) สารพิษในพริกชี้หนู 5) ลาบเลือดอันตราย และ 6) หมาฮุย (หมาดำ) แล้วผู้เรียนมีความสามารถแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น การคาดคะเนเหตุการณ์เหตุผลประกอบสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่อง

กิจกรรมแบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) หมายถึง เป็นการจัดกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนพยายามสร้างความรู้ใหม่ โดยอาศัยฐานความรู้เดิมเป็นการฝึกให้นักเรียน เรียนรู้ เกิดการฝึกพัฒนาความคิดหาความหมาย เกิดทักษะทางการอ่านและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับผู้อื่นให้เกิดผลทางด้าน การเรียนที่ดี เพราะการที่ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ และเข้าใจความรู้นั้นดี ยิ่งขึ้น มากกว่าที่ครูจะเป็นเพียงผู้บอกและบรรยาย เพราะผู้เรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติเอง รูปแบบหรือขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอว์ (Jigsaw) ใน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมสื่อการสอน เป็นขั้นของการแบ่งเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน สร้างใบความรู้และแบบทดสอบย่อย หรือเอกสารประเมินอื่น ๆ
2. ขั้นการแบ่งกลุ่ม การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ กลุ่มบ้าน (Home Group) โดยวิธีการเลือกหมายเลขประจำตัวหรือนำเสนอหัวข้อที่จะต้องศึกษา

3. ขั้นตอนของการเปลี่ยนกลุ่มไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นการเปลี่ยนกลุ่มผู้เรียนจากกลุ่มบ้าน (Home Group) ไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group)

4. ขั้นการรายงาน ผู้เรียนต้องกลับมายังกลุ่มบ้าน (Home Group) เพื่อรายงานผล

5. ขั้นการวัดและประเมินผล ประเมินผู้เรียนทั้งระหว่างทำกิจกรรมและหลังจากจบกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในแนวคิดหลักของสาระสำคัญของเรื่องและฝึกการคิดวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนการเรียนรู้ สามารถนำมาเขียนสรุปความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนประกอบแผนการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) โดยแบบฝึกทักษะมีองค์ประกอบดังนี้ 1) คำแนะนำการใช้แบบฝึก 2) ใบความรู้ 3) ใบงาน 4) แบบทดสอบย่อย 5) สื่อการเรียนรู้ และ 6) เฉลย ซึ่งในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะ จำนวน 6 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1) สมุนไพรลดน้ำหนัก 2) วรรณกรรมวรรณคดี 3) ปลุกล่าเฉลิมพระเกียรติ 4) สารพิษในพริกชี้หนู 5) การปกครองระบอบประชาธิปไตย และ 6) หมาฮุย (หมาดำ)

ประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ประกอบแบบฝึกทักษะ แล้วหาค่าคะแนนแบบเฉลี่ยรวมของทุกคนให้มีประสิทธิภาพเกณฑ์ 75/75 ดังนี้

75 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ ได้จากคะแนนการสังเกตพฤติกรรมรายกลุ่ม และคะแนนทดสอบย่อยหลังการจัดการเรียนรู้ทุกแผน โดยเก็บคะแนน 20 คะแนนและเป็นคะแนนจากแบบทดสอบย่อยท้ายแผน 10 คะแนน

75 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความจำนวน 30 ข้อ ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าคะแนนที่แสดง ความก้าวหน้าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมรูปแบบเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ โดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้น จากคะแนนที่ทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

ความพึงพอใจ หมายถึง การที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้สึกทางบวก ความรู้สึกชอบ มีความสุข มีความสนุกสนาน มีความกระตือรือร้น มีความภูมิใจ ต่อการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ มี 5 ชั้น

1. ขั้นเตรียมสื่อการสอน เป็นขั้นของการแบ่งเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน สร้างใบความรู้และแบบทดสอบย่อย หรือเอกสารประเมินอื่น ๆ

2. ขั้นการแบ่งกลุ่ม การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มบ้าน (Home Group) โดยวิธีการเลือกหมายเลขประจำตัวหรือนำเสนอหัวข้อที่จะต้องศึกษา

3. ขั้นตอนของการเปลี่ยนกลุ่มไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นการเปลี่ยนกลุ่มผู้เรียนจากกลุ่มบ้าน (Home Group) ไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group)

4. ชั้นการรายงาน ผู้เรียนต้องกลับมายังกลุ่มบ้าน (Home group) เพื่อรายงานผล
5. ชั้นการวัดและประเมินผล ประเมินผู้เรียนทั้งระหว่างทำกิจกรรมและหลังจากจบกิจกรรม

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย และนำไปพัฒนาตนเองด้านการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.6.2 ครูผู้สอนได้แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

1.6.3 โรงเรียนได้แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ในกลุ่มสาระอื่น ๆ ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้การ เทคนิค จิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
2. การอ่านจับใจความ
3. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw)
4. แบบฝึกทักษะ
5. แผนการจัดการเรียนรู้
6. ประสิทธิภาพของแผน
7. ดัชนีประสิทธิผล
8. ความพึงพอใจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดในการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้ จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง

เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.1.2 หลักการ

2.1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐาน การเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐาน ของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษา อย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

2.1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและ การจัดการเรียนรู้

2.1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.1.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง

2.1.3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

2.1.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

2.1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการดังนี้

2.1.4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.1.4.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1.4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.1.4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

2.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

2.1.5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2.1.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

2.1.5.3 มีวินัย

2.1.5.4 ใฝ่เรียนรู้

2.1.5.6 อยู่อย่างพอเพียง

2.1.5.7 มุ่งมั่นในการทำงาน

2.1.5.8 รักความเป็นไทย

2.1.5.9 มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตาม บริบทและจุดเน้นของตนเอง

สรุปได้ว่า โครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาพุทธศักราช 2551 สามารถยืดหยุ่นได้ตาม ความเหมาะสมทั้งสาระการเรียนรู้ เวลา และเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทุกคนต้องได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นกำลังของชาติ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง กายและสติปัญญามีความสุขในสังคมมีประสิทธิภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพตามศักยภาพ ของแต่ละบุคคล

* 2.1.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.1.6.1 ความสำคัญของภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็น เอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงานและดำรงชีวิตร่วมกันใน สังคมประชาชาติได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่ง ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจาร์ณ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนา อาชีพให้มีความมั่นคง ทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรม อันล้ำค่าภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติ ไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

2.1.6.2 สาระสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยได้กำหนดสาระสำคัญ ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อนำใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

2.1.6.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ตัวชี้วัดมีลักษณะเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรมในการนำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา การเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีตัวชี้วัดดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
2. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน
3. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ
6. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

คิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

8. มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด
2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม
3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน
4. เขียนย่อความจากเรื่องสั้น ๆ
5. เขียนจดหมายถึงเพื่อนและบิดามารดา
6. เขียนบันทึกและเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า
7. เขียนเรื่องตามจินตนาการ
8. มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

1. จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู
2. พูดสรุปความจากการฟังและดู
3. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

4. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู
5. รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา
6. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

1. สกัดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ
2. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค
3. ใช้พจนานุกรมค้นหาความหมายของคำ
4. แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา
5. แต่งบทร้อยกรองและคำขวัญ
6. บอกความหมายของสำนวน
7. เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่นได้

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1. ระบุข้อคิดจากนิทานพื้นบ้าน หรือนิทานคติธรรม
2. อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ ในชีวิตจริง
3. ร้องเพลงพื้นบ้าน

4. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

สรุปเรื่องหลักสูตรแกนกลาง 2551 มีสาระทั้ง 5 สาระได้แก่ 1) การอ่าน 2) การเขียน 3) การฟัง การดูและการพูด 4) หลักการใช้ภาษา และ 5) วรรณคดีและวรรณกรรม แต่การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สาระ การอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เนื้อหาในการวิจัยได้แก่ 1) ป้ายโฆษณา 2) วรรณกรรมในบทเรียน 3) โอวาท 4) เรื่องสั้น 5) ข่าว 6) นิทาน ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 มาตรฐานตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง เพื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw)
ประกอบแบบฝึกทักษะ

สาระการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
สาระที่ 1 การอ่าน	<p>มาตรฐาน</p> <p>ท.1.1 ใช้กระบวนการการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน</p> <p>ตัวชี้วัด</p> <p>1. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>2. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ</p> <p>3. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>4. มีมารยาทในการอ่าน</p>	<p>1. การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น ๆ - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ - นิทานชาดก - บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทบันเทิงใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน - สารคดีและบันเทิงคดี <p>การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน <p>มารยาทในการอ่าน</p>

ตารางที่ 2.1 แสดงมาตรฐานตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ใช้เพื่อทำวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2 การอ่านจับใจความ

2.2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความหรือการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นกระบวนการในการพัฒนาการเรียนรู้ พัฒนานิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ให้แก่ผู้อ่าน เพราะเป็นเครื่องแสดงได้ว่าผู้อ่าน นั้นเข้าใจและรับรู้สาระเนื้อหาในเรื่องที่อ่านได้ และยังเป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้ และพัฒนาผู้อ่านให้ได้รับรู้มากยิ่งขึ้นและเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ดังที่ได้มีนักวิชาการ และนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความไว้ดังนี้

มาวดี แสงกระวี (2541, น. 30) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่าน จับใจความ หมายถึง การอ่านที่นักเรียนอ่านแล้วเข้าใจความหมายของคำ ข้อความและเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมตามขั้นการเรียนรู้ คือ ความรู้ ความจำ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

แววมยุรา เหมือนนิล (2541, น. 12) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร

อรุณณี สายเสมา (2541, น. 18) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความคือ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน สามารถจับใจความ สาระสำคัญ แผลความให้เข้าใจ ตรงกับผู้เขียนที่ต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน

พัชรินทร์ แจ่มจำรูญ (2547, น. 88) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความคือ การอ่านเพื่อทำความเข้าใจ คำ ประโยค ข้อความ และเนื้อเรื่องสามารถบอกสาระสำคัญของเรื่อง จุดมุ่งหมายของเรื่อง รวมทั้งแนวคิดของผู้เขียน

วารุณี พรหมคุณ (2549, น. 18) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญไว้ว่าการอ่านจับใจความ คือ การทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความหรือเนื้อ เรื่องที่อ่านแล้วสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การทำความเข้าใจเรื่องหรือข้อความที่อ่าน สามารถจับประเด็นเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรได้

ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

หนังสือ พฤษะวัน (2534, น. 48) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าเป็น การอ่านที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการอ่านทั่ว ๆ ไป การอ่านที่ถูกต้องจะช่วยให้นักเรียนประสบ ผลสำเร็จในการเรียนและเด็กเข้าใจเรื่องที่อ่านทำให้ได้รับความคิดและความบันเทิง

จิตา โมชิรัตน์ และนภลัย สุวรรณธาดา (2534, น. 565, อ้างถึงใน สุรีย์มาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์, 2544, น. 49) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ทำให้ผู้อ่าน สามารถแสดงความคิดเห็นวิจารณ์หรือวิเคราะห์งานเขียนเป็นส่วน ๆ ได้อย่างถ่องแท้ รวมทั้งยัง ทำให้ผู้อ่านสนใจศึกษาในเรื่องนั้นเป็นพิเศษถ้าผู้อ่านให้ความสนใจเรื่องทำนองนั้นมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับ

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2538, น. 45) ได้กล่าวถึงความสำคัญ ของการอ่านจับใจความว่า ถ้านักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียน ก็จะเป็นผู้รอบรู้สามารถแสวงหาความรู้จากการอ่านได้อย่างมากมาย สามารถนำความรู้ที่ได้จาก การอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียน

ศิวพร โกศิยะกุล (2546, น. 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ทำให้ได้รู้จักโลกที่กว้างขึ้น ช่วยในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ ตลอดเวลา

เบญจรัตน์ ปิ่นเวหา (2549, น. 29) ได้ให้ความหมาย ความสำคัญของการอ่าน จับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจในเรื่อง และได้รับความรู้จากเนื้อเรื่องที่อ่าน จึงก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิงในการที่จะทำให้ผู้อ่าน สามารถพัฒนาทักษะทางภาษาได้เป็นอย่างดี เพื่อใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ไปใช้ในวิชาอื่น ๆ และชีวิตประจำวันได้

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความ ข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องรู้วิธีการอ่านที่ถูกต้องเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่าน เพื่อทำความเข้าใจ เรื่องที่อ่านแล้วผู้อ่านได้รับความรู้และความบันเทิง นำทักษะการอ่านจับใจความไปแสวงหาความรู้ ในชีวิตประจำวันได้

2.2.2 เกณฑ์การวัดการอ่านจับใจความ

ในการอ่านจับใจความจะให้บรรลุตามจุดหมายนั้น ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึง หลักความสำคัญในการนำไปปฏิบัติ และใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะ เรื่องความสนใจในการอ่านจับใจความ ครูต้องมีความพยายามสร้างความสนใจให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มองเห็นความสำคัญและคุณค่าของการอ่านจับใจความ ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ครูต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านของนักเรียน ประการสำคัญ จะต้องมีการวัดผลการอ่านจับใจความอยู่เสมอ เพื่อให้ทราบปัญหา ข้อบกพร่อง ซึ่งครูจะนำ มาปรับปรุงแก้ไขและให้ความช่วยเหลือตั้งแต่เบื้องต้นดังที่มีผู้ให้ความสำคัญของหลักในการอ่าน จับใจความไว้ดังนี้

บันลือ พุกษะวัน (2530, น. 3) ได้ให้หลักการอ่านจับใจความที่ผู้เรียนควรได้รับ การฝึกฝนสรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนจะต้องใช้การจำรูปคำและนำไปใช้ในการอ่านได้ดี การอ่านโดยทั่วไป นั้น ผู้อ่านจะต้องใช้การจำรูปคำ โดยการกวาดสายตาในการอ่าน เมื่ออ่านคำนั้นแล้วยอมเข้าใจ ความหมายโดยทันที

2. อ่านเข้าใจความหมายโดยประโยค วลีหรือแต่ละอนุเฉท (ย่อหน้า) โดยสรุปใจความสำคัญได้

3. ผู้อ่านควรได้รับการส่งเสริมใช้การไตร่ตรองคิดทบทวนว่า ความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับจากการอ่านนั้น มาทบทวนดูว่า สอดคล้องกับความคิดของตนเองหรือไม่ ยอมรับ หรือเห็นด้วยหรือโต้แย้งระยะนี้ผู้อ่านยอมใช้เหตุผลวิเคราะห์ซึ่งน้ำหนัก เลือกตัดสินใจ เกี่ยวกับ เรื่องที่อ่านได้ดี

4. ผู้อ่านยอมใช้ผลแห่งการวิเคราะห์ที่ไตร่ตรองที่ยอมรับแล้วนั้น มาจัดให้เกิด การประสานประสบการณ์เดิม เช่น เห็นว่าไร้สาระ หรือได้ประโยชน์หรือมีความสำคัญ น้อยกว่าความรู้ที่ตนมีอยู่ผู้อ่านก็จะไม่สนใจในสิ่งที่อ่านนั้น แต่ในลักษณะนี้ผู้อ่านก็ยอมได้ ประสบการณ์ในการใช้วิธีการคิดอ้างเหตุผลคิดโต้แย้ง (ในใจ) อยู่เสมอและไม่ยอมเชื่อในทุกสิ่ง ที่อ่าน จนกว่าจะผ่านการวิเคราะห์ ไตร่ตรองอย่างรอบคอบหรือพิสูจน์ให้เห็นจริง มีเหตุผลพอ ก็จะยอมรับและเชื่อในสิ่งนั้น

5. ผู้อ่านยอมอ่านหนังสือเร็ว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีสอนอ่าน และกิจกรรมที่ใช้ ในการฝึกของครูผู้สอน เช่น ถ้าครูใช้วิธีสอนแบบสะกดตัวผสมคำแบบเดียว ก็ยอมอ่านได้ช้า ไม่ได้รับการฝึกกวาดสายตา ถ้าการอ่านโดยวิธีอ่านเป็นคำ เป็นประโยคทีละประโยค ย่อมช่วย ฝึกสายตาในการอ่าน

6. การปรับประโยคให้สอดคล้องสนองจุดประสงค์ของการอ่านในแต่ละลักษณะ ทั้งนี้ยอมขึ้นอยู่กับลักษณะของบทเรียนที่ใช้ในการฝึกอ่านเป็นอย่างมาก แต่ในบางลักษณะก็ขึ้นอยู่กับกำหนจุดประสงค์ของผู้สอนด้วยเช่นกัน เช่น สลากยา ผู้อ่านยอมอ่านเพื่อที่จะใช้ยานั้นได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย การใช้ประโยชน์ทางการอ่าน ผู้เรียนควรได้รับการฝึกอ่านให้ใช้ประโยชน์อย่าง กว้างขวาง และเห็นคุณค่าของการอ่าน

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2542, น. 31-32) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญของ การสอนอ่าน จับใจความนั้น ครูควรแนะนำนักเรียนตั้งคำถาม ถามตัวเองจากเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เกิดที่ไหน อย่างไร ฯลฯ และในการสอนครูควรแนะนำแนวทางก่อนเพื่อจะช่วยให้การอ่าน จับใจความได้ผลดี เช่น

1. อธิบายคำบางคำที่มีความหมายพิเศษ หรือคำที่ควรทราบก่อน เพื่อไม่ให้ มีปัญหาในการเข้าใจความหมายในขณะที่อ่านจับใจความ

2. ให้นักเรียนรู้จุดมุ่งหมายในการอ่าน หรืออาจตั้งข้อคำถามเพื่อให้ค้นหาคำตอบ ช่วยให้นักเรียนอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

3. มีการสนทนาเกี่ยวกับเค้าโครงเรื่องที่จะให้อ่านก่อน หรือสนทนาเกี่ยวกับภาพหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่จะให้อ่าน

4. กำหนดเนื้อหาและเวลาที่ให้อ่านได้อย่างเหมาะสมกับระดับวัย และความสามารถ

5. ควรมีโอกาสอย่างต่อเนืองหลังจากการอ่าน เช่น ให้ตอบคำถามหรือให้ เขียนสรุปเรื่องราวเพื่อทดสอบความเข้าใจ หรืออาจให้อ่านออกเสียงในเนื้อหานั้นอีกก็ได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543, น. 83-90) ได้เสนอทักษะพิเศษที่ควรฝึกในการอ่าน จับใจความสรุปได้ดังนี้

1. ค้นหาใจความสำคัญ ที่อยู่ย่อในข้อความของแต่ละตอนของเรื่องให้อ่านซึ่งครู อาจแนะนำด้วยการตั้งคำถาม และให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำตอบ โดยอ่านข้อความแต่ละตอน อย่างพินิจพิจารณา เพื่อหาประโยคสำคัญ ที่จะนำมาตอบคำถามให้ถูกต้อง

2. ค้นหาส่วนปลีกย่อยที่ให้ความรู้ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถมองเห็นใจความ สำคัญชัดเจน

3. การสังเกตการณ์ที่เรียงลำดับ โดยพิจารณาเวลา เหตุการณ์ ความจริงแนวคิด อื่น ๆ โดยเฉพาะคำสำคัญ เช่น วันที่ เดือน พ.ศ. และตัวเลขที่ใช้ หรือสังเกตคำ กลุ่มคำ เช่น “ประการแรก” “ประการสุดท้าย” เป็นต้น การแนะนำสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียน เรียงลำดับ เหตุการณ์ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการจดจำวิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนเรียนหลายวิชา

4. การให้ความรู้จักทำนายผล ครูเป็นผู้สมมติเหตุการณ์ แล้วให้นักเรียนสรุปผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อไป

5. การค้นหาถ้อยคำ หรือประโยคที่ให้ความรู้สึกประทับใจ เพื่อช่วยให้แน่ใจว่า นักเรียนเข้าใจจนเกิดเป็นความจำโดยสมองจะบันทึกเก็บไว้

6. การเกิดอารมณ์ร่วมกับผู้เขียน ครูควรให้นักเรียนรู้จักสังเกตข้อความแต่ละ ตอนว่ามี ส่วนใดบ้างที่สร้างอารมณ์ แล้วช่วยกันอภิปราย

7. การติดตามทิศทางการดำเนินเรื่อง ครูควรให้นักเรียนดูชื่อเรื่อง แนะนำตอนที่ ตื่นเต้นของเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและอยากอ่านต่อไป

8. การหาข้อความตามการใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นเทคนิคของการใช้ห้องสมุด เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้บัตรรายการ อ่านสารบัญ แผนภูมิในวิชาต่างๆ

9. การให้รู้จักสรุปเรื่องให้อ่าน ครูควรฝึกให้นักเรียนรู้จักประเด็นสำคัญของเรื่อง ด้วยการตั้งคำถาม เช่น ผู้เขียนเสนอเหตุการณ์อะไรที่ควรสรุปจากเรื่องนี้ อะไรคือประเด็นสำคัญ ที่นำมาสู่ข้อสรุป เป็นต้น

10. การวิเคราะห์โครงสร้างระหว่างการอ่าน ซึ่งจะฝึกกับนักเรียนในระดับสูงขึ้น พร้อมทั้งจะวิเคราะห์โครงสร้างของสาร

11. การศึกษารูปแบบของหนังสือหรือเรื่องที่อ่าน สำหรับนักเรียนในระดับ สูงขึ้น ครูควรแนะนำให้รู้จักรูปแบบของการเขียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงและแตกต่าง พร้อมทั้ง ทำความเข้าใจ ความคิดสำคัญที่ได้จากการอ่าน

12. การประเมินเนื้อเรื่อง เมื่อนักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น เช่น รู้จักตัดสินผลที่ได้จากการอ่าน โดยเปรียบเทียบกับประสบการณ์ที่เคยอ่านเรื่องต่าง ๆ มาแล้ว

13. การสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวให้ผูกพันกับเรื่องที่อ่าน โดยให้นักเรียน ติดตามอ่านเรื่องจากหนังสือหรือวารสาร เพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

14. การรู้จักเปรียบเทียบความรู้ที่ได้รับจากการอ่านเรื่องเดียวกัน แต่มาจาก หนังสือหลายเล่ม ซึ่งนักเรียนจะต้องรู้จักการอ่านหนังสือหลายๆ เล่มในเรื่องเดียวกันจึงจะมองเห็น ความแตกต่าง

15. การค้นหาแหล่งที่อ้างอิงของผู้เขียน ครูควรแนะนำให้รู้แหล่งค้นคว้า แหล่งที่ผู้เขียน นำข้อเท็จจริงมาเสนอ เพื่อ ได้พิจารณาว่าส่วนที่ผู้เขียนนำมาอ้างอิงถูกต้องหรือไม่

16. การหาแนวทางหรือจุดหมายของผู้เขียน โดยครูตั้งคำถาม เช่น ทำไมผู้เขียน จึงเขียนเรื่องนี้ อะไรที่ผู้เขียนพยายามจะบอกให้นักเรียนเข้าใจ อะไรคือจุดสำคัญที่ให้คุณค่า แก่นักเรียน เป็นต้น

17. การพิจารณาข้อความในส่วนที่อาจแทรกการโฆษณา ครูควรแนะนำ การพิจารณาในเรื่องต่อไปี้ จุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าต้องการเสนออะไร พื้นฐานความรู้ และความคุ้นเคยของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องนั้น แหล่งที่ใช้อ้างอิงเพื่อรวบรวมข้อมูลมีลักษณะน่าเชื่อถือ หรือไม่ การยอมรับหรือปฏิเสธขึ้นอยู่กับเหตุผลทั้งสามข้อแรก และให้นักเรียนเป็นผู้ตัดสินใจ

จากแนวความคิดทั้งหลายของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่าผู้อ่านควรมีเกณฑ์ใน การอ่าน คือ ผู้อ่านต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน อ่านสารบัญหรือเนื้อเรื่องอย่างคร่าวๆ เสียก่อน เพื่อดูว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร พยายามจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ จากนั้นพยายามตั้งคำถาม ในใจจากเรื่อง ที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ควรรู้ว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร แล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องและเรียบเรียงใจความสำคัญด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เข้าใจ ยิ่งขึ้น ผู้อ่านจะต้องฝึกการอ่านจับใจความเสมอ ๆ นอกจากนี้ผู้อ่านต้องรู้จักสังเกตลักษณะของ ใจความสำคัญด้วยว่า อยู่ตอนใดของประโยคหรือย่อหน้าใด จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วขึ้น

2.2.3 ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

สุรินทร์ มั่นเศรษฐวิทย์ (2539, น. 97) ได้ศึกษาถึงทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความที่มีประโยชน์ต่อการเตรียมการสอน ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike ซึ่งเน้นด้านสติปัญญา โดยกล่าวว่าผู้ที่มีสติปัญญาดีจะสามารถรับรู้ และอ่านจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็ว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีสติปัญญาไม่ดี จะใช้เวลาในการอ่านเพิ่มขึ้น ดังนั้นการให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อย ๆ ก็เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้น

2. ทฤษฎีการให้สิ่งเร้าและการตอบสนอง เน้นการกระทำซ้ำ ๆ จนตอบสนอง โดยอัตโนมัติ ดังนั้น การจัดหาเรื่องที่ตรงกับความสนใจก็จะเป็นสิ่งเร้าที่ช่วยทำให้เกิดความต้องการ ที่จะอ่านผลที่ได้คือการตอบสนองที่ดี

3. ทฤษฎีของ Gestalt เน้นความสำคัญของการจัดเตรียม คือ กฎของการรับรู้ ที่ประยุกต์เข้ามาสู่การสอนอ่าน ซึ่งแยกเป็นกฎ 3 ข้อคือ

3.1 กฎของความคล้ายกัน เป็นการจัดสิ่งทีคล้ายกันเอาไว้ด้วยกัน เช่น คำที่คล้ายกัน โครงสร้างของประโยค เนื้อเรื่อง รวมทั้งสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน หากจัดไว้ เป็นหมวดหมู่ก็จะช่วยให้เกิดการรับรู้ได้เร็วขึ้น

3.2 กฎของความชอบ เป็นหลักสำคัญในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ หากนักเรียนได้อ่านสิ่งที่นักเรียนชอบก็จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนอ่านมีความหมาย ต่อตัวนักเรียน

3.3 กฎของการต่อเนื่อง เป็นการพิจารณาโครงสร้างของการสอนอ่านให้มีลักษณะต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาการอ่านเป็นไปโดยไม่หยุดชะงัก

4. ทฤษฎีของ Jean Piaget ได้แบ่งลำดับขั้นการพัฒนาการอ่านไว้เป็น 6 ขั้นดังนี้

4.1 ขั้นก่อนเริ่มอ่าน จะเริ่มตั้งแต่ทารกจนกระทั่งถึงวัยก่อนเข้าเรียนอนุบาลเด็ก ในวัยนี้จะเลียนแบบภาษาจากบิดามารดา และผู้ใกล้ชิด

4.2 ขั้นเริ่มต้นอ่าน เริ่มตั้งแต่ชั้นอนุบาล จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เด็กจะคุ้นเคยกับคำง่าย ๆ และพูดประโยคสั้น ๆ ได้ ใช้คำที่มีความสัมพันธ์กับความหมาย

4.3 ขั้นเริ่มต้นอ่านอย่างอิสระ เริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เด็กเริ่มมีความพร้อมที่จะอ่านอย่างอิสระ โดยต้องการคำแนะนำจากผู้ใหญ่บางโอกาส

4.4 ขั้นถ้อยความรู้ เริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-4 เด็กต้องการคำแนะนำในการเลือกหนังสือ สามารถนำถ้อยคำ ความหมาย และความรู้อ่านเรื่องหนึ่งไปใช้กับอีก เรื่องหนึ่งได้

4.5 ชั้นวุฒิภาวะระดับกลาง สามารถใช้วิธีอ่านในแบบต่าง ๆ ที่ครูสอน และรู้จัก คติวิจารณ์ญาณมากขึ้น

4.6 ชั้นวุฒิภาวะระดับสูง เด็กจะมีรสนิยมในการอ่าน รู้จักเลือกหนังสือ ให้เหมาะสม กับความสนใจ การอ่านจะมีประสิทธิภาพตามลำดับขั้นพัฒนาการ ย่อมขึ้นกับ พัฒนาการทางร่างกาย และทางสมองที่เป็นไปในลักษณะปกติด้วย

จากทฤษฎีที่กล่าวมาสรุปได้ว่าในการเลือกเรื่องมาให้เด็กอ่าน หรือจะนำมาสร้างเป็นแบบฝึก ทักษะการอ่านให้เด็กจะต้องพิจารณาให้เหมาะสม ให้ตรงกับความสนใจ ความสามารถ และพัฒนาการ ของเด็กในแต่ละวัย เพราะถ้าเด็กได้อ่านเรื่องที่ตรงกับความสนใจแล้ว จะทำให้เด็ก ต้องการอ่านมากขึ้น และมีนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น

2.2.4 แนวการสอนการอ่านจับใจความ

การสอนการอ่านจับใจความให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ครูต้องคำนึงถึง องค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน จับใจความได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

นพตล จันทรเพ็ญ (2542, น. 87) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญดังนี้

1. อ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นกล่าวถึงเรื่องอะไรบ้าง จุดใดที่ เห็นว่าเป็น จุดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านโดยละเอียด โดยอ่านตลอดอีกครั้ง ทำความเข้าใจให้ชัดเจน และเห็นความสัมพันธ์ ความคิดต่าง ๆ ในเรื่อง โดยอาจมีการขีดเส้นใต้ข้อความที่เห็นว่าสำคัญ ไว้ด้วยก็ได้
3. อ่านซ้ำเฉพาะตอนที่ไม่มีเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจในบางแห่ง ให้แน่นอน
4. ทดสอบความเข้าใจด้วยการตอบคำถามสั้นๆ เกี่ยวกับประเด็นของเรื่อง และใจความ สำคัญ เช่น ถามว่า เรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไรอย่างไร ทำไม เป็นต้น
5. เรียบเรียงใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเองที่เห็นว่าทำให้เข้าใจเรื่อง ได้ชัดเจน ถูกต้องที่สุดโดยอาจให้รายละเอียดที่จำเป็นของใจความสำคัญเพิ่มเติมเพื่อให้ได้เนื้อความ ที่สมบูรณ์

ผอช โปษะกฤษณะ (2537, น. 111-112) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญในการอ่าน จับใจความ สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. หนังสือต่าง ๆ ย่อมมีสารบัญเป็นโครงเรื่อง ดังนั้นควรอ่านสารบัญให้ละเอียดเสียก่อน เท่ากับได้ทราบโครงเรื่องอย่างย่อ ๆ อยู่แล้ว แล้งเก็บใจความสำคัญเฉพาะตอนที่ต้องการ
2. ต้องจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าให้ได้ ซึ่งจะอยู่ตอนต้นหรือตอนท้ายของ แต่ละย่อหน้า

3. เมื่อได้ประโยคใจความสำคัญแล้ว จะเขียนไว้เป็นประโยคๆ เพื่อเป็นกุญแจความสำคัญต่อไป แล้วจึงจับใจความสำคัญ แยกใจความสำคัญออกจากพลความ

4. นำใจความสำคัญมาเรียบเรียงเป็นสำนวนของตนเอง

5. ข้อสำคัญในการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้สอนควรจะได้รู้ก่อนว่า จะอ่านอะไร เรื่องแบบไหน และต้องการจะทำอะไร อ่านเพื่อให้รู้หรือต้องการค้นคว้าหาหลักฐาน ความ ประสงค์ในการอ่านเป็นข้อสำคัญข้อหนึ่งที่จะคำนึงถึง เมื่อต้องการบันทึกข้อความสำคัญที่อ่าน

แววมยุรา เหมือนนิล (2541, น. 26) ได้แนะวิธีปฏิบัติในการอ่านจับใจความให้เข้าใจง่าย และรวดเร็ว ดังนี้

1. สสำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ เพราะส่วนประกอบ ของหนังสือ เช่น ชื่อ เรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือก็มีส่วนทำให้เกิดความเข้าใจ เกี่ยวกับหนังสือได้อย่างกว้างขวาง

2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน การกำหนดเป้าหมายในการอ่านหนังสือ ทุกครั้งว่าเราจะอ่านเพื่ออะไร

3. มีความสามารถทางภาษา คือต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์เป็นเบื้องต้นก่อน หากไม่เข้าใจความหมายของคำย่อไม่สามารถจับใจความได้เลย

4. มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ย่อมทำให้เข้าใจ และจับใจความเรื่องที่อ่านง่ายขึ้น

5. ความเข้าใจลักษณะของหนังสือ หนังสือแต่ละประเภทมีรูปแบบการแต่ง และเป้าหมายของเรื่องแตกต่างกัน เช่น สารคดี ตำรา มุ่งให้ความรู้ หรือความคิดแก่ผู้อ่านมากกว่า อย่างอื่น ลักษณะรูปแบบของหนังสือ ตลอดจนต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน ซึ่งครูควรแนะนำ แนวปฏิบัติในการอ่านก่อนเสมอ

นอกจากนี้ แววมยุรา เหมือนนิล (2541, น. 25-26) ยังได้กล่าวถึงกลวิธีการอ่าน จับใจความสำคัญ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรเริ่มต้นจากการอ่าน จับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ได้ถูกต้องก่อนเพราะข้อความตอนหนึ่งหรือย่อหน้าหนึ่ง แม้มีใจความหลายอย่าง แต่จะมีใจความสำคัญที่สุดในย่อหน้าเดียวเพียงใจความเดียว ถ้าเรื่องมี หลายประเด็น เมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาร่วมกันแล้ว จะทำให้สามารถ จับแก่นเรื่องหรือแนวความคิดสำคัญที่สุดของเรื่องทั้งหมดได้ง่ายขึ้น ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า หมายถึงข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นไว้หมดใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า ส่วนมากมักจะอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่งของย่อหน้า

ประทีป วาทิกทินกร (2542, น. 79) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านจับใจความสำคัญไว้

ดังนี้

1. ให้อ่านเรื่องหรือฟังเรื่องราวให้ตลอดทั้งเรื่อง
2. ตั้งคำถามหรือถามตัวเองสั้น ๆ ว่า เรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

ทำไม บางเรื่องอาจมีคำตอบไม่ครบก็ได้ แต่นักเรียนต้องตอบที่มีอยู่ให้ครบถ้วน เพื่อจะได้ จับใจความสำคัญได้

3. ขยายความในคำตอบออกไปอีก เมื่อต้องการรายละเอียดที่จำเป็นของใจความสำคัญ
- บันลือ พกษะวัน (2545, น. 128-129) ได้กล่าวถึงแนวการสอนอ่านเพื่อจับใจความสำคัญว่า

1. ฝึกอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อเป็นการสำรวจหาสิ่งที่สนใจหรือสิ่งที่ต้องการ

1.1 ให้อ่านเรื่องราวอย่างรวดเร็ว โดยอ่านข้าม ๆ ลวก ๆ ไปก่อน เพื่อจะได้รู้ ว่าเรื่องนั้นมีขอบเขตหรือกล่าวถึงอะไร

1.2 ให้อ่านเฉพาะหัวข้อย่อย หัวข้อใดหัวข้อหนึ่งให้ละเอียด เพื่อทราบทัศนคติข้อเสนอแนะ เจตนาของผู้แต่ง โดยมากจะเสนอแนะให้อ่านคำนำหรืออารัมภบท

- 1.3 อ่านทั้งเรื่องเพื่อประเมินดูว่าเรื่องนั้นให้ประโยชน์ทางใด มีจุดเด่น ตรงไหน

1.4 อ่านแล้วพิจารณาตรวจสอบเรื่องราวโดยส่วนรวมว่า เป็นเรื่องยากหรือ เรื่องง่ายเหมาะกับวัยของผู้เรียนที่จะใช้ความคิดของตนประเมินได้เพียงใด

1.5 หากเป็นบทประพันธ์ร้อยกรอง ลองอ่านสัก 2-3 หน้า เพื่อดูว่ามีคุณค่าน่าสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะหรือไม่ เทคนิคการอ่านแบบคร่าว ๆ เป็นการอ่านโดยใช้การ กวาดสายตาอย่างรวดเร็ว เพื่อค้นหาสิ่งที่ตนสนใจ ปมเรื่อง จุดเด่น หรือสิ่งที่ผู้อ่านติดใจ หรืออุกคิต

2. ฝึกอ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ เป็นเป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การย่อความ

2.1 เมื่อให้ผู้เรียนอ่านนิทานแล้วเล่าเรื่องย่อ เรื่องราวความเป็นมา และ ใจความย่อว่าอย่างไร

2.2 ครูตั้งคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของเรื่องที่กล่าวไว้แล้ว เช่น ใคร กับใคร พฤติกรรมเป็นอย่างไร อื่น ๆ

2.3 การตรวจคำตอบ ครูจำเป็นต้องเน้นให้ตอบปัญหาให้ตรงประเด็น ในการฝึกในห้องเรียนให้ชัดเจน (เป็นส่วนหนึ่งของความพร้อมในการอ่านในใจ)

3. นำผลของคำตอบ หรือการตั้งชื่อเรื่องมาอภิปราย ตรวจสอบโดยการอ่าน ออกเสียง เพื่อให้ฟังแล้วตอบคำถามหรือบอกชื่อเรื่องให้ถูกต้อง

4. ให้ผู้เรียนนำผลของคำตอบในข้อ 3 มาตรวจสอบว่าชื่อเรื่องนั้นตรงกับ ประโยคใด หรือประโยคบอกชื่อเรื่อง หรือประโยคใดบอกใจความสำคัญของอนุเฉทที่อ่าน ให้ผู้เรียน ชีตเส้นใต้ที่ ประโยคบอกใจความนั้น ๆ

5. เรียงประโยคบอกใจความแต่ละอนุเฉทตามลำดับ โดยเพิ่มคำเชื่อมและเกลาภาษา ให้ได้ความต่อเนื่อง อาจสลับตอนก็ได้ ถ้าได้ความดีกว่า)

6. อ่านบทพจนานุกรมโดยการอ่านออกเสียงเพื่อใช้ในการฟังตรวจสอบใจความสำคัญ (เรื่องย่อ) นั้นโดยกลุ่ม หากเป็นงานรายบุคคลให้ใช้การอ่านในใจตรวจสอบเอง

7. กำหนดการตั้งชื่อเรื่องบอกแหล่งที่มาของเรื่องให้ชัดเจน รวมทั้งผู้เขียน หรือสำนักพิมพ์ แล้วแต่กรณี

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 189) ได้เสนอแนะแนวการอ่าน จับใจความ ให้บรรลุจุดประสงค์ ไว้ดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อ ความเพลิดเพลิน หรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียนเพราะจะเป็นแนวทางให้กำหนดการอ่านได้ อย่างเหมาะสม และจับใจความสำคัญหรือคำตอบได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สํารวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจง การใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่อง หรือหนังสือที่อ่านได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าเป็นประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความได้ง่าย

4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความ ต่าง ๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว

5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำให้เข้าใจ และจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

พัชรินทร์ แจ่มจำรูญ (2547, น. 45) ได้กล่าวถึงกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วย เรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง หลังจากนั้นอ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน พยายามหาใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้พบ ประโยคใจความสำคัญสามารถอยู่ได้ทั้งประโยค ต้นย่อหน้า ซึ่งเป็นจุดพบใจความสำคัญของเรื่องมากที่สุด ประโยคตอนท้ายย่อหน้า บางครั้งอยู่ที่ ประโยคตอนกลาง ย่อหน้า แต่บางย่อหน้ามีหลายประโยครวมกันผู้อ่านต้องสรุปใจความสำคัญเอง โดยใช้วิธีตั้งคำถามว่า

เรื่องนี้เกี่ยวกับใคร ทำอะไรที่ไหน อย่างไร และทำไม ก็จะเป็นประเด็นสำคัญ หลังจากนั้นผู้อ่านควรสรุปใจความเป็นภาษาและสำนวนของตนเอง

ศิริวรรณ วณิชพัฒน์ (2547, น. 28) ได้กล่าวว่าผู้อ่านต้องอ่านเรื่องราว ให้ตลอดจนจบอย่างคร่าว ๆ พยายามจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าถ้าเป็นหนังสือให้อ่าน ที่สารบัญก่อนจากนั้นตั้งคำถามเพื่อถามตนเองว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อไร และนำมาเรียบเรียงเป็นสำนวนภาษาของผู้อ่านเอง หากต้องการรายละเอียดให้ขยายคำตอบ ออกไป และที่สำคัญต้องฝึกการอ่านจับใจความสำคัญอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความให้ดีขึ้นต่อไป

จากแนวการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ ช่างต้นสรุปได้ว่า ครูต้องแนะนำวิธี การอ่านจับใจความ ที่ถูกต้องก่อนเสมอ ด้วยการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน อ่านอย่างคร่าว ๆ หรืออ่าน อย่างรวดเร็ว อ่านทีละย่อหน้า เพื่อหากลวิธีช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการคิด ด้วยการทำ กิจกรรมการฝึกอ่านจับใจความหลาย ๆ กิจกรรม จะทำให้การสอนอ่านจับใจความนั้นบรรลุ จุดมุ่งหมายที่ต้องการ

2.2.5 การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นความสามารถในการผสมแล้วขยายความรู้ ความจำให้ไกลออกไป จากเดิมอย่างสมเหตุสมผล เป็นความพยายามของสมองที่จะตัดแปลง ปรับปรุงความรู้ให้มี รูปลักษณะใหม่ เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่แปลกออกไป ความสามารถในการอ่านจับใจความ สามารถแสดงออก ด้วยพฤติกรรม

ชวาล แพร์ตุนกุล (2525, น. 134) กล่าวถึงสิ่งที่แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. การแปลความ (Translation) คือ สามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้โดยการแปลตามลักษณะหรือนัยของเรื่องราว ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้สำหรับเรื่องราว นั้น ๆ โดยเฉพาะ
2. การตีความ (Interpretation) คือความสามารถจับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งส่วนย่อย ๆ ของเรื่องนั้น จนสามารถจะนำมากล่าวแบบนัยหนึ่งได้
3. การขยายความ (Extrapolation) คือ ความสามารถขยายความหมายของเรื่องให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงได้

มนตรีตัน สุโขติรัตน์ (2532, น. 54-57) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ 3 ด้านคือ

1. การอ่านตามตัวอักษร (Literal Reading) ผู้อ่านสามารถชี้คำสรรพนามที่ใช้ แทนนามหาประโยคสำคัญ ตั้งหัวข้อเรื่อง การเก็บใจความสำคัญ การหาความจริงจากเรื่อง การดำเนินตามคำสั่งเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน สามารถเปรียบเทียบและเข้าใจความสัมพันธ์ ของเหตุและผลรวมถึงการเชื่อมโยงนิสัยของบุคคลในเรื่อง

2. การตีความ (Interpretative Reading) เป็นการที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียน ไม่ได้เขียนไว้ สามารถกล่าวสรุป คาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า เข้าใจสำนวนภาษา ตั้งหัวข้อเรื่อง เก็บใจความสำคัญและรายละเอียดสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ เปรียบเทียบเข้าใจความสัมพันธ์ ของเหตุและผล และความสามารถข้ออุปนัยของบุคคลในเรื่องได้

3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ (Critical Reading) เป็นความสามารถในการแยกความจริง กับความคิดเห็น การหาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้อง การพิจารณาเหตุผล ความเหมาะสม และคุณค่า การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง เมื่อผู้อ่านมีความสามารถหรือมี ประสิทธิภาพในการอ่านที่ดี ถูกต้อง ก็จะนำไปสู่การอ่านที่สัมฤทธิ์ผล

กัลยา ยวนมาลัย (2539, น. 20-21) ได้กล่าวว่า การอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้นจะทำให้เกิดผล ดังนี้

1. อ่านแล้วได้เรื่องราว สามารถจับสาระสำคัญได้อย่างถูกต้อง ฉับไว สามารถ แยกแยะ ใจความสำคัญและในความรองได้
2. อ่านแล้วสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ สรุปความ วิเคราะห์ความหมายเข้าใจ อารมณ์ ความประสงค์ และเจตนาของผู้แต่งได้ สามารถสอดแทรกอารมณ์ในน้ำเสียงได้อย่าง ถูกต้อง
3. อ่านแล้วใช้วิจารณ์ญาณแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล สามารถแยกแยะ ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล
4. อ่านแล้วได้วรรครส สามารถแสดงความรู้สึกต่อศิลปะการประพันธ์ วิเคราะห์กลวิธี และแนวการเขียนของผู้เขียนได้
5. อ่านแล้วประเมินสิ่งที่ตนอ่านได้อย่างเที่ยงธรรม
6. อ่านแล้วเกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เนื่องมาจากถ้อยคำเป็นสื่อของความคิด ผู้อ่านสามารถอ่านแล้วเกิดจากจินตภาพ (Image) หรือแนวคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, น. 30-32) ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่าน หรือประสิทธิภาพ ในการอ่านว่าหมายถึง การที่ผู้อ่านต้อง “อ่านเป็น” ไม่ใช่ “อ่านได้” เพียง อย่างเดียวเพราะ “การอ่าน ได้” แต่เพียงอย่างเดียวนั้น คือการอ่านหนังสือออกตามตัวสะกดการันต์ เท่านั้น แต่อาจไม่เข้าใจข้อความ ที่อ่านได้ “การอ่านเป็น” ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างถูกต้อง อ่านได้เร็ว สามารถจับใจความสำคัญได้ และ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งความสามารถ ในการอ่านหรือประสิทธิภาพในการอ่าน ประกอบด้วย

1. อ่านได้อย่างถูกต้องตามตัวสะกดการันต์ อ่านออกเสียงถูกต้องตามหลักการอ่าน และ การแยกคำ
2. อ่านได้เร็ว (Speed of Reading)

3. เข้าใจเรื่องทีอ่านได้อย่างรวดเร็ว ฉับไว ถูกต้อง
4. จับใจความสำคัญได้ (Main Idea)
5. มีวิจารณ์ญาณในการอ่าน อ่านแล้วสามารถแยกข้อคิดเห็น (Opinion) ออกจากข้อเท็จจริง (Fact) ได้จากข้อความที่ผู้เขียนได้แสดงข้อคิดเห็นไว้ด้วย และสามารถตีความ (Interpretation) ได้ถูกต้อง
6. อ่านแล้วเกิดความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ในแนวการเขียนสำนวน และรูปแบบ รวมทั้งศิลปะการประพันธ์
7. อ่านแล้วสามารถสังเคราะห์ได้ (Synthesis) เช่น การนำความรู้เก่ามาหลอมรวมกับความรู้ใหม่เกิดแนวคิดใหม่ขึ้นมา การอ่านได้รู้จักเดาคำที่พบว่าสะกดผิด พิมพ์ผิด พิมพ์ตกไป สามารถอ่านประติดประต่อคำหรือข้อความได้
8. อ่านแล้วสามารถแสดงความคิดเห็น ประเมินค่า (Evaluation) สิ่งทีตนอ่าน ได้อย่างเที่ยงธรรมโดยวิเคราะห์ (Analyzing) วิจารณ์ (Criticism, Review) กลวิธีเขียน หรือแนวเขียน (Style) ของงานเขียนนั้นได้อย่างถูกหลักวิชาการ
9. อ่านโดยการกวาดสายตาได้กว้าง (Eye Span) และอ่านโดยการกวาดสายตารวดเร็ว (Scanning) เช่น อ่านข่าว ค้นคำศัพท์ และอ่านสารบัญ เป็นต้น
10. มีสมาธิในการอ่าน (Concentration)
11. อ่านเร็วเพื่อเลือกหยิบความ เช่น อาจอ่านข้ามคำ (Skimming) เลือกอ่านหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อย เป็นต้น
12. อ่านแล้วให้ความรู้ (Knowledge) จดจำได้ และเข้าใจความหมายอย่างถูกต้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียน และในชีวิตประจำวันได้ทั้งการพูดเขียน และปฏิบัติ
13. อ่านแล้วสามารถอธิบายได้และปฏิบัติตามขั้นตอนที่อธิบายไว้ในหนังสือได้
14. อ่านแล้วสามารถตอบคำถามจากหนังสือที่อ่านได้
15. อ่านแล้วสรุปได้ (Summarizing)
16. อ่านแล้วรู้จักจดบันทึก (Taking Note)
17. รู้จักใช้ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ เพื่อที่จะได้เลือกอ่านหัวข้อและเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ไม่เสียเวลา สำหรับหนังสือบางเล่มที่ไม่น่าสนใจ หรือทำให้สามารถอ่านหนังสือได้เป็นจำนวนหลาย ๆ เล่ม ในระยะเวลาอันสั้น
18. ไม่มีนิสัยเสียในการอ่าน (Bad Habit) ซึ่งทำให้อ่านช้าหรือลดย่นเวลาอ่าน ทำปากขมขมขบเวลาอ่านในใจ เป็นต้น

19. สามารถอ่านได้ทั้ง 2 ลักษณะ คือ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ ผู้อ่านที่ “อ่านเป็น” จะสามารถอ่านในใจได้อย่างรวดเร็ว และถ้าอ่านออกเสียงจะสามารถอ่าน ออกเสียงได้ อย่างถูกต้องตามอักขระวิธี และลักษณะคำประพันธ์ทั้งการอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง สามารถอ่าน ด้วยน้ำเสียงไพเราะ ชัดเจน และเว้นวรรคได้ถูกต้อง

จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านนั้น ผู้อ่านจะต้องอ่านเป็น อ่านได้ อย่างถูกต้อง รวดเร็ว จับใจความสำคัญได้ มีวิจารณญาณในการอ่าน สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ใน เรื่องที่อ่านได้ สามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านได้อย่างสร้างสรรค์ เกิดจินตนาการสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้

2.3 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw)

วิธีสอนแบบจิ๊กซอว์ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบหนึ่ง มีวิธีการหลัก ๆ ได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การคิดคะแนน และระบบการ ให้รางวัล เพื่อสนองวัตถุประสงค์เฉพาะ ซึ่งใช้หลักการ เรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการ และมีวัตถุประสงค์ มุ่งตรงไปในทิศทางเดียวกัน คือเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษาอย่างมากที่สุดโดยอาศัย การร่วมมือกัน ช่วยเหลือกัน และแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ความแตกต่างของ รูปแบบแต่ละรูปแบบจะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระ และวิธีการเสริมแรงและการให้รางวัล เป็นประการสำคัญ

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2545) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้แนวคิดการต่อภาพ โดยแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มทุกกลุ่มจะได้รับมอบหมาย ให้ทำกิจกรรมเดียวกัน ผู้สอนจะแบ่งเนื้อหาของเรื่องที่จะให้เรียนรู้ออกเป็นหัวข้อย่อยเท่ากับจำนวนสมาชิก แต่ละกลุ่ม และมอบหมายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าคนละหัวข้อ

รูปแบบของการจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw)

รูปแบบหรือขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ดังนี้

1. ขั้นเตรียมสื่อการสอน เป็นขั้นของการแบ่งเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แต่ละคน สร้างใบความรู้และแบบทดสอบย่อย หรือเอกสารประเมินอื่น ๆ
2. ขั้นการแบ่งกลุ่ม การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ กลุ่มบ้าน (Home Group) โดย วิธีการเลือกหมายเลขประจำตัวหรือนำเสนอหัวข้อที่จะต้องศึกษา
3. ขั้นของการเปลี่ยนกลุ่มไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นการเปลี่ยนกลุ่มผู้เรียนจากกลุ่มบ้าน (Home Group) ไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group)

4. ขั้นการรายงาน ผู้เรียนต้องกลับมายังกลุ่มบ้าน (Home Group) เพื่อรายงานผล
5. ขั้นการวัดและประเมินผล ประเมินผู้เรียนทั้งระหว่างทำกิจกรรมและหลังจากจบ

กิจกรรม

พิมพ์ันท์ เดชะคุปต์ (2544, น. 28) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ไว้ว่า หมายถึง เป็นการเรียนการสอนที่ใช้แนวคิดการต่อภาพ โดยนักเรียนแต่ละคนจะได้ ศึกษาเพียงส่วนหนึ่งหรือหัวข้อย่อยของเนื้อหาทั้งหมด โดยการศึกษาเรื่องนั้น ๆ จากเอกสาร หรือกิจกรรมที่ครูจัดให้ ในตอนที่ศึกษาหัวข้อย่อยนั้น นักเรียนจะทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อนที่ได้รับ มอบหมายให้ศึกษาหัวข้อย่อยเดียวกัน เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) และเตรียม ความพร้อมที่จะกลับไปอธิบายหรือสอนเพื่อนสมาชิกในกลุ่มพื้นฐานหรือกลุ่มบ้าน (Home Group) ของตนเอง

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546, น. 177) ได้ให้ความหมายของการเรียน แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ ไว้ว่า เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคการต่อภาพ โดยแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ทุกกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมเดียวกัน ผู้สอนจะแบ่งเนื้อหา ของเรื่องที่จะให้ผู้เรียนรู้ออกเป็นหัวข้อย่อยเท่ากับจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่ม และมอบหมายให้ผู้เรียน แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าค้นหาค้นหาหัวข้อ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องที่ตนได้รับ มอบหมายให้ศึกษาจากกลุ่ม สมาชิกต่างกลุ่มที่ได้รับมอบหมายในหัวข้อเดียวกันก็จะทำการศึกษา ค้นคว้าร่วมกันจากนั้นผู้เรียนแต่ละคนจะกลับเข้ากลุ่มเดิมของตนเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญอธิบาย ความรู้ เนื้อหาสาระที่ตนศึกษาให้เพื่อนร่วมกลุ่ม ฟัง เพื่อให้เพื่อนสมาชิกทั้งกลุ่มได้รู้เนื้อหาสาระครบ ทุกหัวข้อย่อยและเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระทั้งเรื่อง

สวคนธ์ ทองมัน (2547, น. 44) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค จิกซอว์ไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 3-6 คน จัดผู้เรียนที่มีความสามารถคละกันจัดเป็น 2 กลุ่ม เรียกว่า “กลุ่มบ้าน” (Home Group) และ “กลุ่มผู้มีประสบการณ์” (Expert Group) สมาชิกของแต่ละกลุ่มศึกษาหัวข้อที่ได้รับมอบหมายในกลุ่มผู้มีประสบการณ์ (Expert Group) แล้วนำความรู้ไปอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มบ้าน (Home Group) ฟังเป็นการเรียนที่ส่งเสริม ความร่วมมือและถ่ายทอดความรู้ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม การประเมินผลรวมคะแนนเป็นของกลุ่ม ครูอาจเสริมแรงด้วยรางวัลหรือประกาศชมเชย

วารุณี พรหมคุณ (2549, น. 31) ได้ให้ความหมาย การเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์เป็นการจัดการเรียนการสอนที่จัดกลุ่มผู้เรียน ให้มีสมาชิกที่มีความสามารถคละกัน ประมาณ 3-6 คน เรียกว่า “กลุ่มบ้าน” (Home Group) ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำ กิจกรรมเดียวกัน กลุ่มละ 1 ชุด โดยมีเนื้อหาเท่ากับจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่ม สมาชิกแบ่งเนื้อหา คนละหัวข้อแล้วนำเนื้อหาที่ตนเองได้ไปศึกษาค้นคว้าร่วมกับสมาชิกในกลุ่มอื่นที่ได้ในหัวข้อเดียวกัน เรียกว่า “กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ”

(Expert Group) จากนั้นผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะกลับมาที่กลุ่มบ้านเดิม เพื่ออธิบายให้เพื่อนในกลุ่มฟัง เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เมื่อจบบทเรียนจะมีการ ทดสอบ คะแนนรวมเป็นของกลุ่ม และมีการเสริมแรงด้วยรางวัลหรือกล่าวชมเชย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ใน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมสื่อการสอน เป็นขั้นของการแบ่งเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน สร้างใบความรู้และแบบทดสอบย่อย หรือเอกสารประเมินอื่น ๆ
2. ขั้นการแบ่งกลุ่ม การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ กลุ่มบ้าน (Home Group) โดยวิธีการเลือกหมายเลขประจำตัวหรือนำเสนอหัวข้อที่จะต้องศึกษา
3. ขั้นของการเปลี่ยนกลุ่มไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นการเปลี่ยนกลุ่มผู้เรียนจากกลุ่มบ้าน (Home Group) ไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group)
4. ขั้นการรายงาน ผู้เรียนต้องกลับมายังกลุ่มบ้าน (Home Group) เพื่อรายงานผล
5. ขั้นการวัดและประเมินผล ประเมินผู้เรียนทั้งระหว่างทำกิจกรรมและหลังจากจบกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในแนวคิดหลักของสาระสำคัญของเรื่องและฝึกการคิดวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนการเรียนรู้ สามารถนำมาเขียนสรุปความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนเรียนเป็นกลุ่ม โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยเหลือและแบ่งปัน เป็นการฝึกกระบวนการทางสังคม เช่น ทักษะกระบวนการกลุ่ม ทักษะการเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและรับผิดชอบต่อสมาชิกในกลุ่ม ความสำเร็จของสมาชิกทุกคน คือ ความสำเร็จ

2.4 แบบฝึก

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนต้องรู้จักออกแบบนวัตกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้มีผู้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

2.4.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะ ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำและ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, น. 53) ได้กล่าวถึงผู้เรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจรวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ

อย่างกว้างขวางมากขึ้นดังนั้นแบบฝึกจึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนไม่น้อยในการที่จะช่วยเสริมสร้างทักษะให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้เร็วขึ้นชัดเจนขึ้นกว้างขวางขึ้นทำให้การสอนของครูและการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 641) ได้กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกกว่าแบบฝึกหัดหรือชุดการสอนที่เป็นแบบฝึกที่ใช้เป็นแบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553, น. 111) ได้กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกทักษะว่า เป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมสำหรับนักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะ คือ สื่อการเรียนการสอนหรืออุปกรณ์การสอนอย่างหนึ่งที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นมา เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนเกิดทักษะ เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญและเข้าใจเนื้อเรื่องเร็วขึ้น ทำให้การสอนของครูและการเรียนของผู้เรียนประสบผลสำเร็จ

2.4.2 ความสำคัญแบบฝึกทักษะ

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, น. 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกหรือแบบฝึกหัดพอสรุปได้ว่าแบบฝึกหรือแบบฝึกหัดคือสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่งๆเพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจรวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549, น. 131) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะว่าแบบฝึกทักษะเป็นเทคนิคการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่งคือการให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะมาก ๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้นเพราะนักเรียนได้มีโอกาสนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

จากความสำคัญของแบบฝึกดังกล่าวสรุปได้ว่าแบบฝึกมีความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมากนอกจากจะช่วยให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะทบทวนเนื้อหาด้วยตนเองและยังช่วยเสริมสร้างทักษะให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้รวดเร็วชัดเจนขึ้นกว้างขวางขึ้นทำให้ครูมองเห็นปัญหาและข้อบกพร่องในการสอนพบจุดอ่อนของนักเรียนเพื่อการปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่นอกจากนี้ยังประหยัดเวลาในการเตรียมการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ

2.4.3 ขั้นตอนการสร้างและส่วนประกอบแบบฝึกทักษะ

เพื่อให้ได้แบบฝึกที่ดีมีคุณภาพครูควรศึกษาขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ ซึ่งนักการศึกษากล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

ประภาพรรณ เส็งวงศ์ (2550, น. 47) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. วิเคราะห์หลักสูตร
3. กำหนดจุดประสงค์ของแบบฝึก
4. กำหนดเนื้อหาในแบบฝึก
5. จัดทำแบบฝึก
6. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไข
7. นำไปทดลองใช้แล้วปรับปรุงแก้ไข
8. นำไปใช้ในการปฏิบัติจริงในห้องเรียน
9. วิเคราะห์ผลการใช้แบบฝึก
10. สรุปและจัดทำรายงานผล

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, น. 61-62) ได้กล่าวถึงการกำหนดส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะได้ดังนี้

1. คู่มือการใช้แบบฝึกเป็นเอกสารสำคัญประกอบการใช้แบบฝึกว่าใช้เพื่ออะไรและมีวิธีใช้อย่างไรเช่นใช้เป็นงานฝึกท้ายบทเรียนใช้เป็นกาบ้านหรือใช้สอนซ่อมเสริมประกอบด้วย
 - 1.1 ส่วนประกอบของแบบฝึกจะระบุว่าในแบบฝึกชุดนี้มีแบบฝึกทั้งหมดกี่ชุดอะไรบ้างและมีส่วนประกอบอื่น ๆ หรือไม่เช่นแบบทดสอบหรือแบบบันทึกผลการประเมิน
 - 1.2 สิ่งที่ครูหรือนักเรียนต้องเตรียม (ถ้ามี) จะเป็นการบอกให้ครูหรือนักเรียนเตรียมตัวให้พร้อมล่วงหน้าก่อนเรียน
 - 1.3 จุดประสงค์ในการใช้แบบฝึก
 - 1.4 ขั้นตอนในการใช้บอกชื่อตามลำดับการใช้และอาจเขียนในรูปแบบของแนวการสอนหรือแผนการสอนจะชัดเจนยิ่งขึ้น
 - 1.5 เฉลยแบบฝึกในแต่ละชุด
2. แบบฝึกเป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวรควรมีองค์ประกอบดังนี้
 - 2.1 ชื่อชุดฝึกในแต่ละชุดย่อย
 - 2.2 จุดประสงค์
 - 2.3 คำสั่ง
 - 2.4 ตัวอย่าง
 - 2.5 ชุดฝึก
 - 2.6 ภาพประกอบ
 - 2.7 ข้อทดสอบก่อนและหลังเรียน

2.8 แบบประเมินบันทึกผลการใช้

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, น. 62-64) ได้กล่าวถึงข้อเสนอแนะรูปแบบการสร้างแบบฝึกโดยอธิบายว่าการสร้างแบบฝึกรูปแบบก็เป็นสิ่งสำคัญในการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติแบบฝึกจึงควรมีรูปแบบที่หลากหลายมิใช่ใช้แบบเดียวจะเกิดความจำเจน่าเบื่อหน่ายไม่ทำทนายให้ห้อยากรู้ยากลองจึงขอเสนอรูปแบบที่เป็นหลักใหญ่ไว้ก่อนส่วนผู้สร้างจะนำไปประยุกต์ใช้ปรับเปลี่ยนรูปแบบอื่น ๆ ก็แล้วแต่เทคนิคของแต่ละคนซึ่งจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายากดังนี้

1. แบบถูกผิดเป็นแบบฝึกที่เป็นประโยคบอกเล่าให้ผู้เรียนอ่านแล้วใส่เครื่องหมายถูกหรือผิดตามดุลยพินิจของผู้เรียน
2. แบบจับคู่เป็นแบบฝึกที่ประกอบด้วยตัวคำถามหรือตัวปัญหาซึ่งเป็นตัวยืนไว้ในสมุดภักข์ย้ายมือโดยมีที่ว่างไว้หน้าข้อเพื่อให้ผู้เรียนเลือกหาคาตอบที่กำหนดไว้ในสมุดภักข์ขวามือมาจับคู่กับคำถามให้สอดคล้องกันโดยใช้หมายเลขหรือรหัสคำตอบไปวางไว้ที่ว่างหน้าข้อความหรือจะโยงเส้นก็ได้
3. แบบเติมคำหรือเติมข้อความแบบฝึกที่มีข้อความไว้ให้แต่จะเว้นช่องว่างไว้ให้ผู้เรียนเติมคำหรือข้อความที่ขาดหายไปซึ่งคำหรือข้อความที่นำมาเติมอาจให้เติมอย่างอิสระหรือกำหนดตัวเลือกให้เติมก็ได้
4. แบบหมายตัวเลือกเป็นแบบฝึกเชิงแบบทดสอบโดยจะมี 2 ส่วนคือส่วนที่เป็นคำถามซึ่งจะต้องเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์ชัดเจนไม่คลุมเครือส่วนที่ 2 เป็นตัวเลือกคือคำตอบซึ่งอาจจะมี 3-5 ตัวเลือกก็ได้ตัวเลือกทั้งหมดจะมีตัวเลือกที่ถูกที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวส่วนที่เหลือเป็นตัวลวง
5. แบบอัตนัยคือความเรียงเป็นแบบฝึกที่ตัวคำถามผู้เรียนต้องเขียนบรรยายตอบอย่างเสรีตามความรู้ความสามารถโดยไม่จำกัดคำตอบแต่จำกัดคำตอบแต่จำกัดในเรื่องเวลาอาจใช้คำถามในรูปแบบต่างๆไปหรือเป็นคำสั่งให้เขียนเรื่องราวต่างๆก็ได้

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, น. 65) ได้กล่าวถึงการเสนอแนะการสร้างแบบฝึกว่าขั้นตอนการสร้างแบบฝึกจะคล้ายคลึงกับการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาประเภทอื่น ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเช่น
 - 1.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะทาการสอน
 - 1.2 ปัญหาการผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน
 - 1.3 ผลจากการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
 - 1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาจุดประสงค์และกิจกรรม

3. พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อ 1 โดยการสร้างแบบฝึกและเลือกเนื้อหาในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกนั้นว่าจะทำเรื่องใดบ้างกำหนดเป็นโครงเรื่องไว้

4. ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตัวอย่าง

5. ออกแบบชุดฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลายน่าสนใจ

6. ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุดพร้อมทั้งข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

7. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

8. นำไปทดลองใช้แล้วบันทึกผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

9. ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

10. นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550, น. 21) ได้กล่าวถึงการอธิบายขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ

ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระสำหรับการจัดทำแบบฝึกหัดแบบฝึกทักษะ

2. วิเคราะห์เนื้อหาสาระโดยละเอียดเพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการจัดทำ

3. ออกแบบการจัดทำแบบฝึกหัดแบบฝึกทักษะตามจุดประสงค์

4. สร้างแบบฝึกหัดและแบบฝึกทักษะและส่วนประกอบอื่นๆเช่น

4.1 แบบทดสอบก่อนฝึก

4.2 บัตรคำสั่ง

4.3 ขั้นตอนกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ

4.4 แบบทดสอบหลังฝึก

5. นำแบบฝึกหัดแบบฝึกทักษะไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6. ปรับปรุงพัฒนาให้สมบูรณ์

สรุปขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก ดังนี้ ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน วิเคราะห์หลักสูตรจากมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา แล้วจัดทำแบบฝึกให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไข ทดลองใช้แล้วปรับปรุงแก้ไข นำไปใช้ในการปฏิบัติจริงในห้องเรียน วิเคราะห์ผลการใช้แบบฝึกทักษะและสรุปจัดทำรายงาน

2.4.4 หลักจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึกทักษะ

การสร้างแบบฝึกทักษะ สิ่งที่ผู้สร้างควรคำนึงถึงคือหลักจิตวิทยา เพื่อให้ได้แบบฝึกที่มีความสมบูรณ์ สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของนักเรียนแต่ละวัย หลักสำคัญมีดังนี้

ทิสนา แชมมณี (2548, น. 51) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดด์นักจิตวิทยา กลุ่มประพัตินิยม เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง บุคคลจะมีการลองผิดลองถูก (Trial and Error) ปรับเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดด์ มีดังนี้

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ

2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจ จะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้จะไม่คงทนถาวรและในที่สุดอาจลืมได้

3. กฎแห่งการใช้ (Law of use and Disuse) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ความมั่นคงของการเรียนรู้จะเกิดขึ้น หากมีการใช้บ่อย ๆ

4. กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law Of effect) เมื่อบุคคลได้รับผลพึงพอใจย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ จะไม่ยอมเรียนรู้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น. 114) ได้กล่าวถึง การสร้างแบบฝึกที่ดีนอกจากจะคำนึงถึงหลักในการสร้างและหลักในการฝึก จะต้องอาศัยหลักสำคัญตามทฤษฎีการเรียนรู้ ดังนี้

1. ความใกล้ชิด หมายถึง กรณีที่ว่า ถ้าใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกันจะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก

2. การฝึกเป็นการให้ผู้เรียนได้ทำซ้ำ ๆ เพื่อช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจที่แม่นยำ

3. กฎแห่งผล คือ การที่นักเรียนได้ทราบผลการทำางานของตนเอง การเฉลยคำตอบให้ จะช่วยให้นักเรียนทราบข้อบกพร่อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขและเป็นการสร้างความพอใจให้เกิดแก่ผู้เรียน

4. การจูงใจ หมายถึง การจัดแบบฝึกหัด เรียงจากแบบฝึกหัดง่ายและสั้นไปสู่เรื่องที่ยากและยาวขึ้น ควรมีภาพประกอบ

สรุปได้ว่า หลักการสร้างแบบฝึกทักษะที่ดีไม่มีรูปแบบที่ตายตัว ขึ้นอยู่กับจิตวิทยา พัฒนาการของผู้เรียน สร้างแบบฝึกทักษะให้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการฝึก สร้างให้เหมาะสมกับวัย เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ผู้วิจัยได้นำหลักการดังกล่าวไปสร้างแบบฝึกทักษะ จำนวน 5 ชุด

2.4.5 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

ลักษณะของแบบฝึกที่ดีนั้น ต้องใช้ภาษาให้เหมาะสมกับนักเรียนตลอดจนคำนึงถึงจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งเร้าและการตอบสนองพัฒนาการของเด็กและลำดับขั้นของการเรียน นอกจากนี้แบบฝึกควรมีหลายแบบเพื่อสร้างความสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ ซึ่งมีผู้กล่าวถึงลักษณะแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

ถวัลย์ มาศจรัส (2550, น. 47) ได้กล่าวถึงแบบฝึกทักษะเป็นกิจกรรมการพัฒนาการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความหลากหลายและปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองได้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น. 112) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ดังนี้

1. เหมาะสมกับระดับวัยและความสามารถของผู้เรียน
2. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
3. เป็นสิ่งที่นักเรียนเรียนมาแล้ว
4. ใช้เวลาที่เหมาะสม คือไม่นานเกินไป
5. มีคำสั่งหรือตัวอย่างแบบฝึกทักษะที่ไม่ยาวเกินไปและไม่ยากแก่การเข้าใจ
6. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้นักเรียนแสดงความสามารถ
7. ควรมีหลายรูปแบบ
8. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะที่ดีควรมีหลากหลายรูปแบบ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย ได้ศึกษาค้นคว้าจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ควรมีภาพดึงดูดความสนใจเหมาะสมกับวัยเรียน ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.4.6 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น. 111) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของแบบฝึกว่าเป็นเทคนิคการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง คือการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกมาก ๆ ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึก ดังนี้

1. ทำให้ครูเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
2. ฝึกให้นักเรียนทำงานด้วยตนเอง
3. ทำให้ครูทราบเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
4. ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, น. 3) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่า

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะเป็นเครื่องมือมีช่วยเด็ก

ในการฝึกทักษะ

2. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลการให้เด็กทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาช่วยให้เด็กประสบผลสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น

3. แบบฝึกช่วยเสริมทักษะให้คงทน

4. แบบฝึกที่ใช้จะเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง

5. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นเป็นรูปเล่มเด็กสามารถเก็บรักษาไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองต่อไป

6. การให้เด็กทำแบบฝึกช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่าง ๆ ของเด็กได้ชัดเจนและแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที

7. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในบทเรียนจะช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่

8. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วจะช่วยให้ครูประหยัดทั้งแรงงานและเวลาในการที่จะต้องเตรียมสร้างแบบฝึกอยู่เสมอ

9. แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะการจัดพิมพ์ขึ้นเป็นรูปเล่มที่แน่นอนย่อมลงทุนต่ำกว่าการที่จะใช้วิธีพิมพ์ลงกระดาษไขทุกครั้งไปนอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการที่ผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างมีระบบและเป็นระเบียบ

สรุปได้ว่า แบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของครูทำให้ลดภาระการสอนลงได้ ทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามความสามารถของตนเพื่อความมั่นใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี และสามารถหาข้อบกพร่องของแต่ละคนได้อีกด้วย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างแบบฝึกขึ้นมามีองค์ประกอบดังนี้

1. ชื่อชุดฝึกในแต่ละชุดย่อย
2. จุดประสงค์
3. คำสั่ง
4. ตัวอย่าง
5. ชุดฝึก
6. ภาพประกอบ
7. ข้อทดสอบก่อนและหลังเรียน

8. แบบประเมินบันทึกผลการใช้ การใช้แบบฝึกเป็นการฝึกทักษะที่ ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เข้าใจ บทเรียนง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนและหาแนวทาง ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้นักเรียนอย่างดีที่สุดตามความสามารถของแต่ละคน การฝึกจะ ทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่น สามารถประเมินผลงานของตนเองได้ตลอดจนฝึกให้นักเรียนมีความ รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย สามารถทำงานด้วยตนเองได้ตามลำพัง

2.5 แผนการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนที่สามารถพัฒนาการสอนได้ดีนั้น จะต้องสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีได้ด้วย เพราะแผนการจัดการเรียนรู้นั้นเปรียบเสมือนแนวทางหรือคู่มือของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่เตรียมไว้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และการสอนที่ขาดการวางแผนการจัดการเรียนรู้นั้นอาจจะไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียน ซึ่งมีขอบเขตในการการศึกษาตามลำดับการนำเสนอ ดังนี้

2.5.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการสอน หรือคำว่า แผนการจัดการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมายถึง การเตรียมการสอนที่เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นเอกสารแนวทางสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่เป็นการนำวิชาหรือประสบการณ์ ที่จะต้องทำการสอนตลอดปีการศึกษาหรือตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีการกำหนดจุดประสงค์ กิจกรรม สื่อ อุปกรณ์การวัด และประเมินผล (ชนาธิป พรกุล, 2554, น. 134) ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอนไว้หลายทัศนะ ดังต่อไปนี้

รุจิรี ภู่อาระ (2551, น. 159) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือและแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความรู้ที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ จุดประสงค์ วิธีดำเนินการหรือ กิจกรรมให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ สื่อการเรียนรู้ และวิธีวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ แผนการเรียนรู้ที่ดีจะต้องบอกได้ว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติคืออะไร จะเสริมสร้างกิจกรรมใดเพื่อพัฒนาผู้เรียนบ้าง ในการจัดกิจกรรมครูจะต้องมีบทบาทอย่างไร จะใช้สื่อหรืออุปกรณ์อะไรผู้เรียนจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ และจะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนเกิดคุณสมบัติตามที่คาดหวัง

โชติกา ภาชีผล (2554, น. 5) แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เขียนไว้ล่วงหน้าที่ทำให้ผู้สอนมีความพร้อมและมั่นใจว่าจะสามารถบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และดำเนินการสอนได้ราบรื่น

ศศิธร เวียงวะลัย (2556, น. 51) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนเป็นผู้จัดทำขึ้นจากแนวการจัดการเรียนของคู่มือครู หรือกรมวิชาการภายใต้กรอบสาระที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยกำหนดจุดประสงค์ วิธีดำเนินการ หรือกิจกรรมให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ สื่อการเรียนรู้ และวิธีวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์

เอมมิกา สุวรรณหิตาทร (2558, น. 21) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการวางแผน ที่ช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่าในแต่ละชั่วโมง หรือสัปดาห์ ครูผู้สอนควรจะสอนเนื้อหาสาระใด ขอบข่าย

สาระการเรียนรู้ครอบคลุมเรื่องใด รวมทั้งเป็นการสำรวจสภาพปัญหา ที่ช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจ ในการจัดการเรียนรู้และสามารถทำการประเมินผลผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตาม เป้าหมาย

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 372) กล่าวว่า ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง แนวทางในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูได้จัดทำไว้อย่างเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นการเตรียม การเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติการเรียนการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่งอย่างเป็นระบบ มีองค์ประกอบ สำคัญ 3 ประการคือ จุดประสงค์การเรียนรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นการแจกแจงรายละเอียด ของหลักสูตรเพื่อนำมาใช้ในระดับชั้นเรียน มีจุดประสงค์ในการสร้างเพื่อเป็นการกำหนดกิจกรรมการเรียน การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ที่ครูผู้สอนได้จัดทำเป็นเอกสารไว้ล่วงหน้าโดย มีกระบวนการ สร้างที่เป็นระบบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สำหรับงานวิจัยนี้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เขียนขึ้นโดย ใช้รูปแบบแผนแบบบรรยาย โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนเพื่อ การสื่อสาร ซึ่งมีองค์ประกอบหลักที่สำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้ 10 ประการ ได้แก่ 1) หัวเรื่อง 2) มาตรฐานการเรียนรู้ 3) สาระสำคัญ 4) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 5) เนื้อหาสาระ 6) ขั้นตอนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ 7) สื่อการเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 9) บันทึกหลังการสอน และ 10) ภาคผนวก ซึ่งทุกองค์ประกอบที่กล่าวมานั้นจะต้องมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน เพื่อให้การจัดกิจกรรม การเรียนรู้นั้นเกิดประสิทธิผลและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ใน การสอนแต่ละเรื่อง

2.5.2 ความสำคัญและประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ฉันท ชาติทอง (2552, อ้างถึงใน เอมมิกา สุวรรณหิตาทร, 2558, น. 21) และชนาธิป พรกุล (2554, น. 134) สรุปความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ 9 ประการ ดังนี้

1. ทำให้การจัดการการสอนมีความหมายยิ่งขึ้น
2. ทำให้ครูมีคู่มือการสอนที่ดี
3. ทำให้ครูมีผลงานที่มีศักยภาพเป็นครูมืออาชีพ
4. ครูคนอื่นสามารถสอนแทนได้
5. ทำให้จัดการเรียนการสอนได้ตามสภาพที่เป็นจริง
6. ทำให้การเรียนรู้แบบองค์รวมที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้หลายอย่างในขณะเดียวกัน
7. ทำให้ขยายขอบเขตการศึกษาไปได้อย่างไม่จำกัด โดยมีความเกี่ยวข้องกับวิชาอื่น ๆ

ได้อย่างกลมกลืน

8. ช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา

9. ส่งเสริมทำให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ครบถ้วน โดยไม่จำกัดระยะเวลา

จากที่กล่าวมาในข้างต้นจะเห็นว่าประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้นั้นมีอยู่หลายประการ เนื่องจากเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 373-374) ได้อธิบายความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดการเรียนรู้ว่ามีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย อาทิ

1. การกำหนดหลักสูตรที่กว้างเกินไป และกำหนดในลักษณะทั่วไป ไม่ได้ระบุชัดเจนว่าจะให้สอนแบบใดหรือลึกซึ้งเท่าใด

2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตรมักถูกกำหนดออกมาในรูปแบบของวัตถุประสงค์ทั่ว ๆ ไป ไม่ได้กำหนดไว้ในรูปแบบวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ทำให้บางครั้งผู้สอนไม่ทราบว่าต้องสอนอย่างไรจึงจะตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพราะวัตถุประสงค์ทั่วไปนั้นปฏิบัติตามได้ยาก

3. หลักสูตรไม่ได้กำหนดกิจกรรมไว้เด่นชัด ทำให้ผู้เรียนนั่งฟังและจดตามเพียงฝ่ายเดียว จึงก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย

4. หลักสูตรไม่ได้กำหนดอุปกรณ์ หรือสื่อการสอนที่ชัดเจนครบถ้วน อีกทั้งยังไม่สัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนการสอน

5. ผู้สอนและผู้เรียนมักจะยึดแบบเรียนเป็นหลักเกณฑ์ตามหลักสูตร จึงทำให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่หลากหลาย โดยตามแบบเรียนเป็นหลัก

สุวิทย์ มูลคำ (2554, น. 58) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี วิธีเรียนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้และจิตวิทยาการศึกษา ช่วยให้ครูผู้สอนมีคู่มือการจัดการเรียนรู้ที่ทำไว้ล่วงหน้าด้วยตนเอง ก่อให้เกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย อีกทั้งยังช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่า การสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่า จะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อะไร และจะวัดประเมินผลอย่างไร นอกจากนี้ แผนการจัดการเรียนรู้อย่างยิ่งส่งเสริมให้ครูผู้สอนใฝ่ศึกษาหาความรู้ ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการวัดประเมินผล และยิ่งไปกว่านั้นแผนการจัดการเรียนรู้อย่างยิ่งสามารถใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอนแทนได้ ใช้เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญ ความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน ทั้งนี้แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้และพัฒนาแล้ว ยังมีประโยชน์ต่อวงการศึกษามากอีกด้วย

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้ประกอบวิชาชีพครู ในการวางแผนการสอน เพื่อวิเคราะห์และพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยนำหลักสูตรมาแจกแจง

รายละเอียด ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและครอบคลุมตามจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และทักษะต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลโดยตรงทั้งต่อครูผู้สอนและผู้เรียน ดังนี้

1. ส่งผลให้ครูผู้สอนมีความมั่นใจและความเชื่อมั่น สามารถสอนได้ตามลำดับขั้นตอนที่ระบุในแผนอย่างราบรื่น ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ได้อย่างสมบูรณ์
2. ส่งผลให้การสอนนั้นคุ้มค่ากับเวลา เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย เพราะครูผู้สอนมีทิศทางในการสอนอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ เกิดความคิด เจตคติ และทักษะ ตลอดจนเกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ และบรรลุผลตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีเครื่องมือวัดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูผู้สอนทราบถึงความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละเนื้อหา
4. ทำให้ครูผู้สอนมีเอกสารบันทึกการสอน สำหรับใช้เป็นแนวทางในปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาอื่น ๆ ต่อไป
5. เป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนในเรื่องนั้น ๆ ตลอดจนวิชาที่เรียนและรวมไปถึงเจตคติที่ดีต่อตัวครูผู้สอนเอง เนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้สอนสามารถสอนด้วยความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจมีความมั่นใจในการสอน และความพร้อมทางวัตถุ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จัดทำขึ้นด้วยการพิจารณาอย่างรอบคอบ และสื่อการสอนที่เตรียมพร้อม จะทำให้ครูผู้สอนมั่นใจในการสอน สามารถสอนได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียน และเกิดเจตคติที่ดีต่อรายวิชาและต่อครูผู้สอนตามลำดับ

2.5.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการนำรายวิชาแต่ละรายวิชาที่จะสอนมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจน หรือที่เรียกว่า แผนการเรียนรู้ ซึ่งเปรียบดังแผนที่นำทางในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยส่วนย่อยที่ผูกโยงสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ในทัศนะที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้

ชนาธิป พรกุล (2552, น. 86) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ 1) เรื่องและเวลาที่ใช้สอน 2) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (จุดประสงค์การเรียนรู้) 3) สาระสำคัญเนื้อหา (สาระ) 4) กิจกรรมการเรียนรู้ (สื่อการเรียนการสอน) และ 5) การวัดและประเมินผล

ไสว ประภาศรี (2553, น. 224) ได้ศึกษาและสรุปองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนชื่อเรื่อง ประกอบด้วย ชื่อกลุ่มสาระ ชั้น ภาคเรียน ชื่อแผน และเวลา 2) ส่วนขององค์ประกอบที่สำคัญ ประกอบด้วย สาระสำคัญหรือความคิดรวบยอด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ หรือเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและ ประเมินผล แหล่งเรียนรู้ หรือสื่อการเรียนรู้ กิจกรรมเสนอแนะ หรือบันทึกหลังสอน

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2557, น. 87) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ มี 4 ประการหลัก คือ 1) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2) สาร/เนื้อหา 3) กิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ขั้นตอนการเรียน การสอนและสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ 4) การประเมินผลการเรียนรู้ นอกจากนี้ได้อธิบายเพิ่มเติม ว่าในการวางแผนงานใดก็ตาม องค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึงในการวางแผน คือ 5W และ 2H ซึ่งมี รายละเอียดดังนี้

W1 (Why)	หมายถึง สอนไปทำไม (วัตถุประสงค์การเรียนรู้)
W2 (What)	หมายถึง สอนอะไร (เนื้อหา/สาระ)
W3 (Who)	หมายถึง สอนใคร (ใครสอน/สอนใคร)
W4 (Where)	หมายถึง สอนที่ใด
W5 (When)	หมายถึง สอนเมื่อใด
H1(How)	หมายถึง สอนอย่างไร (กิจกรรมการเรียนรู้)
H2(How)	หมายถึง ประเมินอย่างไร (ประเมินการเรียนรู้)

เอมมิกา สุวรรณ หิตาทร (2558, น. 81-82) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของแผนการจัดการ เรียนรู้จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า องค์ประกอบที่ สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้มี 6 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1) สารสำคัญ 2) ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์ การเรียนรู้/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 3) เนื้อหา/สาระการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อ/แหล่ง การเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 385) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วย 8 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ 1) สารสำคัญ 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สารการเรียนรู้ (เนื้อหา) 4) การจัด กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล 7) กิจกรรมเสนอแนะ (อาจจะไม่มี หรือไม่มีก็ได้) 8) บันทึกหลังการสอน และ 9) ภาคผนวกของแต่ละแผน (ถ้ามี)

สรุปได้ว่า ในการวางแผน หรือออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 10 ประการ ประกอบด้วย 1) หัวเรื่อง 2) มาตรฐานการเรียนรู้ 3) สารสำคัญ 4) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 5) เนื้อหาสาระ 6) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อการเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ 9) บันทึกหลังการสอน และ 10) ภาคผนวก นอกจากนี้เพื่อให้แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สูงสุด ผู้สอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบ 5W 2H ได้แก่ สอนไปทำไม สอนอะไร สอนใคร สอนที่ไหน

สอนเมื่อใด สอนอย่างไร และวัดผลประเมินผลการเรียนรู้นั้นอย่างไร ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้นั้น

2.5.4 ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

ชนาธิป พรกุล (2552, น. 86) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วนทุกองค์ประกอบมีความสอดคล้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์อย่างเหมาะสมผู้สอนสามารถตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งความถูกต้องนั้น หมายถึง ข้อความในแต่ละองค์ประกอบมีความถูกต้องตามลักษณะขององค์ประกอบนั้น และความสอดคล้อง หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องต่อเนื่องอย่างสมเหตุสมผลเป็นเรื่องเดียวกัน

ชวลิต ชูกำแหง (2553, น. 93) ได้สรุปลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ดังนี้

1. มีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน
2. กิจกรรมการสอนชัดเจน นำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
3. บทบาทและพฤติกรรมของครูในการจัดกิจกรรมมีความชัดเจน
4. สื่อมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้
5. วิธีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และมีความ

หลากหลาย

สุวิทย์ มูลคำ (2554, น. 59) อธิบายลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้ชัดเจน (ในการสอนเรื่องนั้น ๆ ต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณสมบัติอะไร หรือด้านใด)
2. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ชัดเจน และนำไปสู่ผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้จริง (ระบุบทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียนไว้ชัดเจนว่าจะต้องทำอะไร จึงจะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผล)
3. กำหนดสื่ออุปกรณ์ หรือแหล่งเรียนรู้ไว้ชัดเจน (จะใช้สื่ออุปกรณ์ หรือแหล่งเรียนรู้ อะไรช่วยบ้าง และจะใช้อย่างไร)
4. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลไว้ชัดเจน (จะใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลใด เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้นั้น)
5. ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ (ในกรณีที่มีปัญหาเมื่อมีการนำไปใช้ หรือไม่สามารถจัดการเรียนรู้ตามแผนนั้นได้ก็สามารถปรับเปลี่ยนได้ โดยไม่กระทบต่อการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้)
6. ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ และสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงที่ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่

7. สามารถแปลความได้ตรงกัน แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นจะต้องสื่อความหมายได้ตรงกัน เข้าใจง่าย กรณีมีการสอนแทนหรือเผยแพร่ ผู้ที่นำไปใช้จะต้องสามารถเข้าใจ และใช้ได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้จัดทำแผน

8. มีการบูรณาการ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะสะท้อนให้เห็นการบูรณาการแบบองค์รวมของเนื้อหาสาระความรู้ และวิธีการจัดการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน

9. มีการเชื่อมโยงความรู้ไปใช้อย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีองค์ประกอบครบถ้วน และสอดคล้องกัน โดยเฉพาะเนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียนรู้ จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงองค์ความรู้ไปสู่การดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งวิธีการวัดประเมินผลจะต้องคำนึงถึงความชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป็นสำคัญ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง

2.5.5 การจำแนกประเภทของแผนการจัดการเรียนรู้

พิมพ์พันธ์ เดชคุปต์ (2557, น. 37) กล่าวว่า แผนที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนมี 3 ประเภท ได้แก่

1. แผนระยะยาว
2. แผนรายหน่วย
3. แผนการจัดการเรียนรู้รายวัน

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 376-378) ได้แบ่งประเภทของแผนการจัดการเรียนรู้ตามระยะเวลาของการจัดทำแผนซึ่งมี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ระยะยาว หรืออาจเรียกได้อีกหลายอย่าง เช่น กำหนดการสอน โครงการสอน หรือแนวการสอน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนจะต้องจัดทำเพื่อการวางแผนและเตรียมการในการนำหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ การจัดทำแผนระยะยาวอาจเป็นการวางแผนที่ยังไม่ให้รายละเอียดมากนัก เพียงแต่เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และเพิ่มเติมรายละเอียดจากโครงสร้างรายวิชา โดยทั่วไปแล้วการจัดทำกำหนดการสอนควรเขียนในรูปตาราง และมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่
 - 1) ส่วนหัวของกำหนดการสอน ต้องระบุว่าเป็นกำหนดการสอนรายวิชาใด กลุ่มสาระการเรียนรู้ใดระดับชั้นไหน ระบุสัปดาห์ เรียงจากสัปดาห์แรกถึงสัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียน หน่วยกิต รวมไปถึงเวลาที่เรียนต่อภาคเรียน
 - 2) หน่วยการเรียนรู้และหัวข้อเรื่อง
 - 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนด ต้องครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 4) กิจกรรมการเรียนการสอน รูปแบบ วิธีการ และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ควรพิจารณาถึงธรรมชาติของวิชาเป็นหลักในการเลือกเทคนิควิธีการสอน
 - 5) สื่อและ

แหล่งการเรียนรู้ รวมถึงวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ครอบคลุมแหล่งการเรียนรู้ทั้งที่เป็นสถานที่และบุคคล นอกจากนี้ยังอธิบายถึงลักษณะของกำหนดการสอนที่ดีไว้ว่าควรมีลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ 1) เป็นแนวการสอนที่ได้มาจากการวิเคราะห์หลักสูตร 2) สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และมีประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด 3) เขียนถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับผู้เรียนและระยะเวลาที่กำหนด 4) ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย 5) มีรายละเอียดมากพอที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจและนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ 6) มีคาบเวลาเรียนครบถ้วนตามโครงสร้างของหลักสูตร

2. แผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวัน รายชั่วโมง หรือรายคาบแผนการจัดการเรียนรู้ประเภทนี้โดยทั่วไปมีองค์ประกอบที่หลากหลายขึ้นอยู่กับหน่วยงานกำหนด

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้จำแนกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) แผนระยะยาว หรือกำหนดการสอน โดยจะกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญ จำนวนคาบ เวลาและลำดับที่สอนไว้ตลอดภาคเรียน หรือตลอดปีการศึกษา เพื่อให้ผู้สอนเห็นแนวทางการสอนในแต่ละวิชา 2) แผนรายชั่วโมง เป็นส่วนที่เกิดขึ้นหลังจากผู้สอนทำกำหนดการสอนเสร็จแล้ว ซึ่งจะชี้แจงรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมงให้ชัดเจนขึ้นเพื่อนำไปใช้จริง ทั้งด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผล ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเป็นสำคัญ

2.5.6 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีองค์ประกอบที่ครบถ้วน และขั้นตอนการสร้างก็ต้องมีความถูกต้องและเป็นไปตามหลักการสร้างเครื่องมือ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายเกี่ยวกับขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

รุจิร ภู่อาระ (2551, น. 11) ได้อธิบายว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ครูมีทิศทางในการสอนที่ชัดเจน ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้มีหลักการพื้นฐานมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พิจารณาระยะเวลาที่จำเป็นต้องใช้ในการสอนว่าควรมีเวลาเท่าใด

ขั้นตอนที่ 2 พิจารณาระยะเวลาของแต่ละวิชา หรือแต่ละหัวข้อของแต่ละรายวิชาว่าควรจะใช้เวลาเท่าใด

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดรายละเอียดของหน่วยการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 ปรับหน่วยการเรียนรู้ให้เป็นรายสัปดาห์ หรือในการสอนแต่ละครั้งในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ต้องผสมผสานเนื้อหาและจุดประสงค์ของหลักสูตร หลักจิตวิทยา นวัตกรรมการเรียนใหม่ ๆ และปัจจัยความพร้อมของโรงเรียน ตลอดจนความต้องการของชุมชนท้องถิ่น

ชนาธิป พรกุล (2552, น. 93-94) อธิบายว่าการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็นขั้นหนึ่งของการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรดำเนินการอย่างน้อย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ในขั้นนี้ผู้สอนควรศึกษาเรื่องและสาระที่จะสอนในชั่วโมงนั้น ๆ ให้เข้าใจ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้ เขียนสาระเป็นข้อ ๆ พร้อมคำอธิบายสั้น ๆ เขียนสาระสำคัญ ออกแบบการสอนโดยเลือกรูปแบบการสอนหรือวิธีสอนที่เหมาะสมกับสาระจากนั้นศึกษาวิธีการให้เข้าใจ ถ้ามีการสอนลักษณะเฉพาะ เช่น การสอนคิด หรือการสอนอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน ผู้สอนจะต้องศึกษาเพิ่มเติม ในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการสอนวิธีสอนหรือลักษณะเฉพาะและจัดลำดับกิจกรรมเหล่านั้นตามขั้นตอนการสอน ระบุสื่อการเรียนรู้หรือแหล่งการเรียนรู้เรียงตามลำดับกิจกรรมที่ใช้ กำหนดเครื่องมือวัดผลและเกณฑ์การประเมินผล

2. ขั้นการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ในขั้นนี้ผู้สอนเขียนตามแผนที่วางไว้ โดยเขียนตามวิธีเขียนแต่ละองค์ประกอบที่ได้ศึกษามา

3. ขั้นหลังการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ก่อนที่ผู้สอนจะนำแผนที่เขียนขึ้นไปจัดการสอน ในชั้นเรียน ผู้สอนควรทดลองทำบางกิจกรรม หรือทุกกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนทำ การทำเช่นนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สอนได้ตรวจสอบวิธีการทำกิจกรรม และคาดเดาคำตอบของผู้เรียนได้ บางครั้งอาจต้องทำการปรับบางกิจกรรม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, น. 230) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา รายปี หรือรายภาค และหน่วยการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อประโยชน์ในการเขียนรายละเอียดของแต่ละหัวข้อของแผนการจัดการเรียนรู้

2. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ เจตคติ และค่านิยม

3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

4. วิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. วิเคราะห์กระบวนการประเมินผล โดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

6. วิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้ โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553, น. 115) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาเอกสารหลักสูตรที่เกี่ยวข้องโดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตร สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เวลา การวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ผู้สอนจะต้องวางแผนอย่างรอบคอบ โดยกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลา กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง กำหนดสื่อการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดเน้นของหลักสูตร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้เข้าใจเป้าหมายและทิศทางในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา สารการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค และหน่วยการเรียนรู้ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อประโยชน์ในการเขียนรายละเอียดแต่ละหัวข้อของแผนการจัดการเรียนรู้

3. กำหนดผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบในการวางแผนการสอน โดยต้องครอบคลุมกับมาตรฐานการเรียนรู้

4. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาที่จะใช้สอน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดประเมินผล ซึ่งทุกหัวข้อจะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างสมเหตุสมผล และจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามที่วางแผนไว้

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นรูปธรรม เป็นการวางแผนรูปแบบการเรียน ทั้งยังเป็นการแปลงหลักสูตรการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนและเป็นเครื่องมือช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 ประสิทธิภาพ

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงวิธีการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ไว้ดังนี้

เมฆิณู กิจระการ (2544, น. 44-46) กล่าวว่า สื่อหรือเทคโนโลยีการศึกษา ได้รับการผลิตขึ้นมาแล้วต้องมีการทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อหรือเทคโนโลยีศึกษานั้นก่อนนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน ถ้าหากใช้สื่อการสอนใด ๆ ที่ยังไม่ผ่านการทดสอบหาประสิทธิภาพภายนอกจะไม่มีเชื่อมั่นในประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งหมายถึงคุณภาพของสื่อเทคโนโลยีการศึกษาที่ยั่งยืน ในเชิงปริมาณหรือตัวเลขแล้วยังอาจก่อให้เกิดผลข้างเคียงอันเกิดแก่ผู้เรียนในด้าน

ของคุณธรรมและจริยธรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสังคมอีกด้วย นอกจากนี้ ครูผู้สอนจำนวนมากที่ใช้สื่อและเทคโนโลยีการสอน โดยไม่มีหลักการหรือทฤษฎีที่ถูกต้อง ทำให้การสื่อการสอนเหล่านั้นมีค่าเท่ากับการนำเอาเครื่องมือมาประกอบการสอนเท่านั้น โดยไม่ทราบว่าสื่อเข้าไปมีบทบาทหรือคุณภาพมากน้อยเพียงใด จากคำดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสื่อและเทคโนโลยีที่ได้รับการผลิต เพื่อที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพของสื่อเสียก่อน

2.6.1 วิธีการหาประสิทธิภาพทางเหตุผล

กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักความรู้และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of expert) เป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้านความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Suability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ แต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพ โดยใช้สูตรดังนี้

$$CVR = \frac{2 - N_e}{N} - 1 \quad (2-1)$$

เมื่อ CRV แทน ประสิทธิภาพเชิง

N_e แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ผู้เชี่ยวชาญแบบประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินของแต่ละคนไปแทนค่าในสูตร ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-5.00 ค่าที่ได้ต้องสูงกว่าค่าที่ปรากฏในตารางตามจำนวนของผู้เชี่ยวชาญ จึงยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ ถ้าได้ค่าเกณฑ์ที่ต่ำกว่ากำหนดจะต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

2.6.2 วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์

ปิยะธิดา ปัญญา (2562, น. 53) กล่าวว่า หลักการของการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม โดยมีเกณฑ์การยอมรับประสิทธิภาพของนวัตกรรม ดังนี้

1. ถ้าประสิทธิภาพด้านการบวนการและก้านผลลัพธ์ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้สรุปได้ว่านวัตกรรมนั้นมีประสิทธิภาพ

2. ถ้าประสิทธิภาพด้านการบวนการและก้านผลลัพธ์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า
เกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ไม่เกิน 2.5สรุปได้ว่าวัตรกรรมนั้นมีประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกัน ในที่นี้จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$
ดังนี้

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือนคะแนนที่ได้จากคุณลักษณะ/
พฤติกรรม/การทดสอบระหว่างเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ
ส่วนตัวเลข 80 (E_2) คือนคะแนนที่ได้จากคุณลักษณะ/พฤติกรรม/การทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ย
ร้อยละ 80 ส่วนการหาค่า E_1/E_2 ใช้สูตร ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum \frac{X}{A}}{N} \times 100 \quad (2-2)$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ
	X	แทน	คะแนนที่ได้จากคุณลักษณะ/พฤติกรรม/ การทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียนแต่ละคน
	A	แทน	คะแนนเต็มของคุณลักษณะ/พฤติกรรม/ การทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียนแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\sum \frac{Y}{B}}{N} \times 100 \quad (2-3)$$

เมื่อ	E_1E_2	แทน	ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์
	Y	แทน	คะแนนที่ได้จากคุณลักษณะ/พฤติกรรม/ การทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียนแต่ละคน
	B	แทน	คะแนนเต็มของคุณลักษณะ/พฤติกรรม/

การทดสอบหลังเรียน
N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

สรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์หลังเรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม รายวิชาหลักการตลาด โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกำหนดไว้ 75/75

75 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ ได้จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้จากกระบวนการทำงาน ได้แก่

1. คะแนนการสังเกตพฤติกรรมรายกลุ่ม
2. คะแนนทดสอบย่อยหลังการจัดการเรียนรู้ทุกแผน

75 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ได้จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

2.7 ดัชนีประสิทธิผล

ได้มีผู้รู้กล่าวถึงการหาดัชนีประสิทธิผลของวิธีสอนไว้ดังต่อไปนี้

เผชิญ กิจระการ (2545, น. 1-6) ได้กล่าวถึงดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) ไว้ว่า เมื่อมีการประเมินสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นมา เรามักจะดูถึงประสิทธิผลทางการสอนและการวัดประเมินสื่อ นั้นตามปกติแล้วจะเป็นการประเมินความแตกต่างของค่าคะแนนใน 2 ลักษณะ คือ ความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและคะแนนการทดสอบหลังเรียน หรือเป็นการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ในการปฏิบัติส่วนมากจะเน้นที่ผลของความแตกต่างที่แท้จริงมากกว่าผลของความแตกต่างทางสถิติ แต่ในบางกรณีการเปรียบเทียบเพียง 2 ลักษณะก็อาจยังไม่เพียงพอ เช่น ในกรณีของการทดลองใช้สื่อในการเรียนการสอนครั้งที่หนึ่งปรากฏว่ากลุ่มที่ 1 การทดสอบก่อนเรียนได้คะแนน 18 % การทดสอบหลังเรียนได้คะแนน 67 % และกลุ่มที่ 2 การทดสอบก่อนเรียนได้คะแนน 27 % การทดสอบหลังเรียนได้คะแนน 74 % ซึ่งเมื่อนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 2 กลุ่ม แต่เมื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบหลังเรียน ระหว่างกลุ่มทั้งสองปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สามารถระบุได้ว่าเกิดขึ้นเพราะตัวแปรทดลอง (Treatment) นั้นหรือไม่ เนื่องจากการทดสอบทั้งสองกรณีนั้นมีคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลถึงคะแนนการทดสอบหลังเรียนที่จะเพิ่มขึ้นได้สูงสุดของแต่ละกรณี

Hovland (1949, อ้างถึงใน สมหมาย บำรุง, 2545, น. 40) ได้เสนอ “ดัชนีประสิทธิผล” (The Effectiveness Index) ซึ่งคำนวณได้จากการหาความแตกต่างของการทดสอบก่อนการทดลอง และการทดสอบหลังการทดลองด้วยคะแนนสูงสุดที่สามารถทำเพิ่มขึ้นได้ Hovland เสนอว่า ค่าความสัมพันธ์ของการทดลองจะสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องแน่นอนจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) และคะแนนที่สามารถทำได้สูงสุด ดัชนีประสิทธิผลจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงขอบเขตและประสิทธิภาพสูงสุดของสื่อ

Webb (1963, อ้างถึงใน สมหมาย บำรุง, 2545, น. 40) ได้เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนโดยใช้วิธีการ 3 แบบ ซึ่งเพิ่มเติมจาก “ดัชนีประสิทธิผล” ของ Hovland โดย Webb ให้ความสนใจค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนซึ่งเรียกว่า วิธีการ Conventional โดยจะคำนวณจากการนำค่าคะแนนร้อยละของกลุ่มควบคุมลบออกจากคะแนนร้อยละของกลุ่มทดลอง แล้วจึงหารด้วยคะแนนร้อยละของกลุ่มควบคุม ผลที่ได้จะแสดงถึงร้อยละที่เพิ่มขึ้น (หรือลดลง) เปรียบเทียบกับคะแนนของกลุ่มควบคุม

ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาประยุกต์เพื่อใช้ประเมินผลสื่อ โดยเริ่มจากการทดสอบก่อนเรียน ซึ่งเป็นตัววัดว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับใด รวมถึงการวัดทางด้านความเชื่อเจตคติและความตั้งใจของผู้เรียน คะแนนที่ได้จากการทดสอบมาแปลงให้เป็นร้อยละ หาค่าคะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้ นำนักเรียนเข้ารับการทดลอง เสร็จแล้วทำการทดสอบหลังเรียนแล้วนำคะแนนที่ได้หาค่าดัชนีประสิทธิผล โดยนำคะแนนก่อนเรียนไปลบออกจากคะแนนหลังเรียนได้เท่าใดนำมาหารด้วยค่าที่ได้จากค่าทดสอบก่อนเรียนสูงสุดที่ผู้เรียนสามารถทำได้ ลบด้วยคะแนนทดสอบก่อนเรียนโดยทำให้อยู่ในรูปร้อยละ

ดัชนีประสิทธิผลจะอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 หากค่าทดสอบก่อนเรียนเป็น 0 และการทดสอบหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนไม่มีการเปลี่ยนแปลง คือ ได้คะแนน 0 เท่าเดิม แต่ถ้าคะแนนทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 0 และคะแนนทดสอบหลังเรียนนักเรียนทำได้สูงสุดคือเต็ม 100 ค่าดัชนีประสิทธิผลจะมีค่าเท่ากับ 1.00 และในทางตรงกันข้าม ถ้าคะแนนทดสอบหลังเรียนน้อยกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน ค่าที่ได้ออกมาจะมีค่าเป็นลบ

การเรียนรู้เพื่อรอบรู้ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะต้องเรียนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาตัดแปลง เพื่ออ้างอิงเกณฑ์ด้วยค่าของเกณฑ์สูงสุดที่สามารถเป็นไปได้ ซึ่งในกรณีค่าดัชนีประสิทธิผล อาจมีค่าได้ถึง 1.00

เผชิญ กิจระการ (2545, น. 30-36) ได้กล่าวถึงดัชนีประสิทธิผลว่า ดัชนีประสิทธิผล คือ ค่าความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและคะแนนการทดสอบหลังเรียน หรือเป็นการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมดัชนีประสิทธิผลคำนวณได้จาก การหาความแตกต่างของการทดสอบก่อนการทดลอง และ การทดสอบหลังการทดลอง ด้วยคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) และคะแนนที่สามารถทำได้สูงสุด ดัชนีประสิทธิผลจะ

เป็นตัวบ่งชี้ถึงขอบเขตและประสิทธิภาพสูงสุดของสื่อหรือการสอนดัชนีประสิทธิผลมีรูปแบบให้การหาค่าดังนี้

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนน}) - (\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน})}$$

จำนวนเศษของ E.I. จะเป็นเศษที่ได้จากการวัดระหว่างการทดสอบก่อนเรียน (P_1) และการทดสอบหลังเรียน (P_2) ซึ่งคะแนนทั้ง 2 ชนิด (ประเภท) นี้ จะแสดงถึงค่าร้อยละของคะแนนรวมสูงสุดที่ทำได้ (100%) ตัวหารของ ดัชนีคือ ความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน (P_1) และคะแนนสูงสุดที่นักเรียนสามารถทำได้

สรุปได้ว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล คือ E.I. ที่เกิดจากนักเรียนแต่ละกลุ่มไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้เพราะไม่ได้เริ่มจากฐานของความรู้ที่เท่ากันค่า E.I. ของแต่ละกลุ่มก็ควรอธิบายพัฒนาการเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

2.8 ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ในทางบวก และเป็นความรู้สึกสามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาหรือสถานการณ์เปลี่ยนไป ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้ จึงหมายถึง ความรู้สึกต่อใจที่มีต่อการได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุผล หรือเป้าหมายในการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้นั้น ครูผู้สอนต้องคำนึงถึง บรรยากาศในการเรียนรู้ของนักเรียน สถานการณ์ สื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข เกิดความ พึงพอใจในการเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายโดยละเอียดดังต่อไปนี้

2.8.1 ความหมายของความพึงพอใจ (Satisfaction)

สุดารัตน์ อะหลีแอ (2558, น. 48) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกดี ความชอบ และการให้คุณค่าของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ ผู้สอน ความพร้อมและบรรยากาศของการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมแล้ว ประสบผลสำเร็จตามความต้องการของผู้เรียน

2.8.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งที่ได้รับประสบการณ์ และแสดงออกหรือมีพฤติกรรมตอบสนองในลักษณะแตกต่างกันไป ความพึงพอใจต่อสิ่งต่างๆ นั้น จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ การสร้างแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจกับผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้งานหรือสิ่งที่ทำนั้น ประสบความสำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจเป็นการศึกษาตามทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ดังนี้

การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนความพึงพอใจ เป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือที่ต้องการปฏิบัติให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ ครูผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติตามมีแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกันดังนี้ (ศุภศิริ โสมาเกตู, 2550 น. 79)

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจึงเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนอง
2. ผลการปฏิบัติงาน นำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่าง ความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงาน จะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่นๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัล หรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายในและผลตอบแทนภายนอก

แนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรม วิธีการ สื่ออุปกรณ์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน จนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง โดยให้ผู้เรียนได้รับผลตอบแทนจากการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเฉพาะผลตอบแทนภายใน หรือรางวัลภายในที่เป็นความรู้สึกของผู้เรียน เช่น ความรู้สึกสำเร็จของตนเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ ได้ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ โดยครูอาจได้ผลตอบแทนภายนอก เช่น คำชมเชย หรือการให้คะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในระดับที่น่าพึงพอใจ ความพึงพอใจในการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กันในทางบวก คือ เกิดความพึงพอใจ จะเกิดผลที่ดีต่อการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่ดี หรือที่น่าพอใจ ทำให้เกิดความพึงพอใจ กิจกรรมที่จัดจึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ จนเกิดเป็นความพึงพอใจในการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนจะเกิดจากองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ คุณสมบัติของครูวิธีการสอนกิจกรรมการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลของครูจึงจะประสบความสำเร็จในการเรียน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่จะสร้างความสุขในการเรียนให้กับนักเรียน เพื่อให้เด็กเกิดความพึงพอใจ มีความรักและมีความกระตือรือร้น ในการเล่าเรียนโดยการปรับปรุง

องค์ประกอบต่าง ๆ ของครูมีการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนที่กระทำความดีมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเจริญก้าวหน้า รวมทั้งรับฟังและให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาทุกข์ร้อนปัจจัยความพึงพอใจนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งจะส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ความพึงพอใจคือนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและใช้เครื่องมือวัดความพึงพอใจด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ 2 ระดับ ตามแนวคิดของ (ศุภศิริ โสมาเกต, 2550 น. 79)

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 งานวิจัยในประเทศ

สากุล โกรรัมย์ และ วันทนี นามสวัสดิ์ (2561, น. 577) การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายคือเพื่อ

- 1) พัฒนาแบบฝึกทักษะ เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบจิกซอว์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
- 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะเรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบจิกซอว์
- 3) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบจิกซอว์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ
- 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบจิกซอว์ เรียนด้วยแบบฝึกทักษะเรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบจิกซอว์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน E_1/E_2 E.I. และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสถิติ t-test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบจิกซอว์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.22/80.83 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบจิกซอว์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01
- 3) ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่อง หลักการใช้ ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบจิกซอว์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 578 0.5158 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 51.58 และ
- 4) ความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบจิกซอว์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ 4.31 คือนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมาก

ศศิกัญจน์ฐ เสียงเส (2554, น. 89) ได้ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลแม่वंก (บ้าน มฤคทายวัน) จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อ ชุดฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนนักเรียนร้อยละ 87.00 ของนักเรียนทั้งหมดมีความสามารถในการอ่านจับใจความผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม และนักเรียนที่ได้รับ การสอนโดยใช้ ชุดฝึกทักษะมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะอยู่ในระดับมาก

รังษิมา สุริยารังสรรค์ (2555, น. 45) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัด เพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปริยัติรังสรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีจำนวน 53 คน เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โดยใช้ ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี มีประสิทธิภาพ 83.26/82.50 วัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด

สุวคนธ์ ทองแม่น (2547, น. 103-104) ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่าน จับใจความด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผล ของแผนการจัดการเรียนรู้ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ตามแผนการจัด การเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน สำโรงทาบวิทยาคม อำเภอสำโรงทาบ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบย่อย ท้ายแผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าผลการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนด้วยเทคนิคจิกซอร์มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 33.88 แผนการจัดการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.36.83.44 และมีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6716 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิกซอร์ อยู่ในระดับมาก

อรุณี แสงสุมาตย์ (2547, น. 126-133) ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มทักษะภาษาไทย เรื่องรามเกียรติ์ ตอนกุมภกรรณทนต์น้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิจัยเชิงปฏิบัติการมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบร่วมมือ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนจตุคามวิทยา อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้คือแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 แผน แบบทดสอบท้ายวงรอบ จำนวน 5 ฉบับ ฉบับละ 10 ข้อ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 50 ข้อ แบบสังเกตพฤติกรรม ของครูและนักเรียน แบบประเมินการทำงานกลุ่ม และแบบบันทึกประจำวันของนักเรียน โดยการ วิจัยปฏิบัติงานแบ่งวงรอบเป็น 5 วงรอบ ผลการศึกษา พบว่าระยะแรก ๆ นักเรียนไม่กล้าแสดงออก และไม่กล้าซักถามครูในวงรอบที่ 2-5 นักเรียนเริ่มเข้าใจบทบาทของตนเองมากขึ้น มีการพัฒนาการทำงานกลุ่มมากขึ้น นักเรียนมีความกล้ามากขึ้น นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง ผลจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 22.15 คิดเป็นร้อยละ 44.31 และนักเรียน ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไปทุกคน

อรุณี บุญยืน (2547, น. 27-51) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอร์ เรื่องชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอร์ สาระประวัติศาสตร์ เรื่อง ชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เรื่อง ชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนท่าตูมประชาเสรมวิทย์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอร์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระประวัติศาสตร์ แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอร์ ผลการวิจัยพบว่า

แผนการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอว์ เรื่องชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีประสิทธิภาพ 83.58/83.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีค่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอว์ มีค่าเท่ากับ 0.7742

นิตยา เตโซ (2547, น. 94-98) ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทน และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีการสอนแบบ กลุ่มจิกซอว์ กับวิธีการสอนแบบหมวกหกใบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธี สอนแบบกลุ่มจิกซอว์ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบหมวกหกใบ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองฮีเจริญวิทย กิ่งอำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2546 จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดเจตคติ สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test มีผลการศึกษา พบว่า นักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนและเจตคติ ต่อวิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

หนองนิตย์ เตยจ่อ (2547, น. 48-87) การอ่านนับว่าเป็นทักษะสำคัญของนักเรียนทุกคน เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือแห่งการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ แต่นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะด้าน การอ่าน ดังนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าจึงได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยที่ใช้ผลสัมฤทธิ์ ของกลุ่ม (STAD) เรื่องการอ่านจับใจความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนชลประทานบ้านกอโจด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ 1) เครื่องมือ ที่ใช้ทดลองปฏิบัติจริง 2) เครื่องมือที่ใช้ใน การประเมินผลการเรียนภาษาไทย 3) เครื่องมือที่ใช้ในการ สะท้อนผลการปฏิบัติการศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้ใช้การศึกษาเชิงปฏิบัติการซึ่งมีวงจรปฏิบัติการ 5 วงจร การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ทำการบันทึก การสังเกต และสัมภาษณ์ นักเรียน เมื่อสิ้นสุด ในแต่ละวงจรปฏิบัติจะทำการทดสอบย่อยเพื่อประเมินความก้าวหน้าการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วจึง สะท้อนผลการที่ศึกษาค้นคว้า และผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึก การสังเกต การสัมภาษณ์ และผลงานนักเรียน มาวิเคราะห์ อภิปรายผล เพื่อปรับปรุงกิจกรรมการเรียนในวงจรต่อไป

ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยที่ใช้ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม (STAD) เรื่องการอ่านจับใจความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ ตามวงจรปฏิบัติการ 5 วงจร นักเรียนมีความกระตือรือร้นและความสนใจอยู่ในระดับดี

ธนวรรณ เทียนเงษฏา (2548, น. 131) ได้ศึกษา การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดกิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอร์ กับการจัดกิจกรรมตามคู่มือครู โรงเรียนบ้านโคกเขาพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จำนวน 42 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทย ด้วยกิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอร์ ที่มีประสิทธิภาพ 85.27.184.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ และกิจกรรมตามคู่มือครู ที่มีประสิทธิภาพ 77.43/74.29 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้และมีดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอร์ มีค่าเท่ากับ 0.8104 มีดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมตามคู่มือครู มีค่าเท่ากับ 0.5234 นักเรียนที่เรียน ด้วยกิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอร์กับกิจกรรมตามคู่มือครู มีผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมกลุ่ม แบบจิกซอร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์ และด้านการวัดและประเมินผล ในระดับมากที่สุด

จินดา ผาบุตร (2549, น. 78-104) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกระบวนการกลุ่ม Co-op Co-op ที่ใช้แผนผังความคิด มีโรงเรียนบ้านสวายสอ (ประชาบูรณะ) จังหวัดบุรีรัมย์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.12.183.75 มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6419 คิดเป็นร้อยละ 64.19 และนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อแผนการจัดกิจกรรมภาษาไทยด้วยกระบวนการกลุ่ม Co-op Co-op ที่ใช้แผนผังความคิดอยู่ในระดับมากที่สุด

วารุณี พรหมคุณ (2549, น. 65-95) ได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยเทคนิคจิกซอร์ Jigsaw) โรงเรียนชุมชนหนองคู จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า แผนการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคจิกซอร์มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.33/82.30 และมีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6987 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การนำกระบวนการและวิธีสอนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ช่วยทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น นักเรียนกลุ่มเก่งช่วยเหลือ ดูแลนักเรียนที่อ่อนกว่านักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถสร้างผลงานได้ และนักเรียนมีความรู้สึกพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ

กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เทคนิค Co-op-Co-op และเทคนิคจิกซอว์ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

Theodora, D.B. (2001) ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการการเรียนรู้แบบจิกซอว์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อวิทยาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสอนทั้งสองเทคนิคเพื่อนำมาวัดความสามารถในการเรียนและทัศนคติที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน โดยมีเทคนิคการสอนแบบกลุ่มทดลองใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคแบบจิกซอว์ ในขณะที่อีกกลุ่มใช้เทคนิคการสอนรูปแบบดั้งเดิม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ห้อง คัดเลือกจากโรงเรียนหญิงล้วนประเทศจอร์แดน ผลการวิจัยพบว่าจากการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างนักเรียนทั้งสองกลุ่มพบว่านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ และชอบวิธีการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอว์มากกว่าการเรียนรู้แบบดั้งเดิมส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น⁸⁷

Tukur, M.Y., Nurulwahida, B.H.A., & Madya, R.B.M.A. (2018) ทำการวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (SS1) ประเทศไนจีเรีย รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเทคนิคจิกซอว์โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 80 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยในกลุ่มแรกใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม เพื่อใช้เทคนิคการสอนแบบจิกซอว์ กลุ่มที่สองใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบมีกลุ่มควบคุม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับเทคนิคการสอนแบบดั้งเดิม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ได้ผลดีมากกว่าเทคนิคการสอนแบบดั้งเดิม และส่งผลให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์

Keller, Lally, M., & Ann, M. (2006) ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนรู้ต่อการเรียนภาษาต่างประเทศในการสื่อสารคอมพิวเตอร์ โดยใช้กลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของการจัดการเรียนรู้กลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์พบว่าในการเรียนของนักเรียนจำนวน 62 คน ที่เรียนภาษาต่างประเทศ นักเรียนสามารถอภิปรายรายงานทางด้านคอมพิวเตอร์ด้วยระบบ (SCMC) ผสมผสานกับวิธีการเรียนแบบใหม่ๆ สามารถหาคำศัพท์และไวยากรณ์ที่เป็นประโยชน์ได้สำเร็จตามขั้นตอนที่ออกแบบไว้ ซึ่งได้

สำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวนนักเรียน 10 คน ที่เรียนด้วยกลุ่มร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ทางคอมพิวเตอร์ระบบ (SCMC) ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในการเรียนด้วยการสัมภาษณ์ 30 นาที ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศได้สูงกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการเรียนรู้แบบต่าง ๆ

Chelsey, H. (2012) ทำการวิจัยเรื่อง ผลการอ่านหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับประถมศึกษา หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือนวัตกรรมที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อสนับสนุนความต้องการทางการอ่านของนักเรียนในปัจจุบัน ในการวิจัยได้มีการอภิปรายถึงผลที่จะตามมาทั้งข้อดีและข้อเสียของการอ่านหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์จะเน้นที่ความถูกต้องของคำศัพท์ การจดจำคำศัพท์ ความคล่องแคล่ว กลุ่มคำศัพท์และความเข้าใจในเนื้อหา โดยเนื้อหาและตัวอย่างถูกนำมาจากบทความในวารสารตีพิมพ์ ซึ่งพบผ่านหนังสือและฐานข้อมูลออนไลน์ จากการวิจัยพบว่าหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์สามารถทำให้เกิดข้อดีแก่นักเรียนทางการอ่าน เมื่อนักเรียนใช้หนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ตรงตามความต้องการ

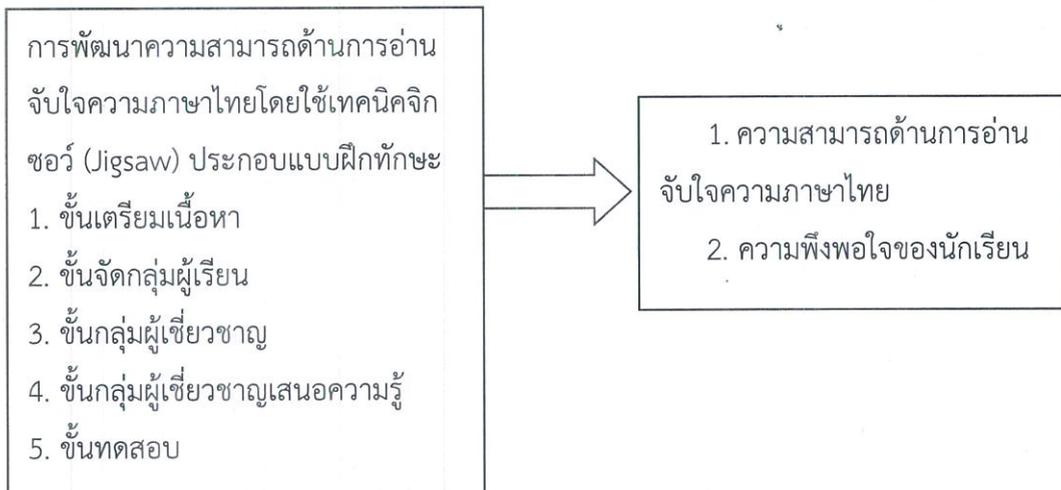
Jenney, M.B. (2017) ทำการวิจัยเรื่อง หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือหนังสือแบบพิมพ์ที่มีผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจและการรับรู้คำศัพท์ที่ดีขึ้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อ กำหนดความแตกต่างของการรับรู้คำศัพท์และการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียน ผ่านการอ่านหนังสือนิทานอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือแบบพิมพ์ และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยให้ผู้เรียนสลับกันอ่านระหว่างหนังสือแบบพิมพ์และหนังสือแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้รูปแบบของการทดลองแบบทดลองสมดุลงเมื่อผู้เรียนอ่านหนังสือแบบอิเล็กทรอนิกส์ พวกเขาจะเข้าถึงคุณสมบัติของมัลติมีเดียของหนังสือแบบอิเล็กทรอนิกส์ ในขณะที่หนังสือแบบพิมพ์จะได้รับการสนับสนุนการอ่านก็ต่อเมื่อนักเรียนนั้นต้องการขอความช่วยเหลือจากครู หลังจากผู้เรียนแต่ละคนอ่านหนังสือเสร็จแล้ว พวกเขาจะต้องตอบคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ และแบบเขียนตอบแบบสั้น ๆ จำนวน 1 ข้อ โดยข้อคำถามและคำตอบที่ผู้เรียนเขียนตอบทั้งหมดจะรวมอยู่ในงานวิจัยที่สมบูรณ์แล้ว จากการวิจัยพบว่า ยังไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่นอนบ่งบอกว่าการเพิ่มเนื้อหาสาระลงในหนังสือโต้ตอบจะสามารถเพิ่มความต้องการในการอ่านของผู้เรียนได้สูงขึ้นมากกว่าการอ่านหนังสือแบบพิมพ์ ดังนั้น สรุปได้ว่าหนังสือแบบอิเล็กทรอนิกส์สามารถเพิ่มแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมในการอ่านหนังสือได้สูงขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ และต่างประเทศที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอร์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนชอบวิธีการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคจิกซอร์ มากกว่าการเรียนรู้แบบดั้งเดิม อีกทั้งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถเพิ่มแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมในการอ่านส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.10 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ตำรา คู่มือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ของสุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2545, น. 45) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมสื่อการสอน เป็นขั้นของการแบ่งเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน สร้างใบความรู้และแบบทดสอบย่อย หรือเอกสารประเมินอื่น ๆ
2. ขั้นการแบ่งกลุ่ม การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มบ้าน (Home Group) โดยวิธีการเลือกหมายเลขประจำตัวหรือนำเสนอหัวข้อที่จะต้องศึกษา
3. ขั้นของการเปลี่ยนกลุ่มไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นการเปลี่ยนกลุ่มผู้เรียนจากกลุ่มบ้าน (Home Group) ไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group)
4. ขั้นการรายงาน ผู้เรียนต้องกลับมายังกลุ่มบ้าน (Home Group) เพื่อรายงานผล
5. ขั้นการวัดและประเมินผล ประเมินผู้เรียนทั้งระหว่างทำกิจกรรมและหลังจากจบกิจกรรม และประกอบแบบฝึกทักษะ ของวิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น. 111) สื่อการเรียนการสอนประกอบแผนการเรียนรู้แบบจิกซอว์ (Jigsaw) โดยแบบฝึกทักษะมีองค์ประกอบดังนี้ 1) คำแนะนำการใช้แบบฝึก 2) ใบความรู้ 3) ใบงาน 4) แบบทดสอบย่อย 5) สื่อการเรียนรู้ และ 6) เฉลย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการภายใต้องค์ประกอบของการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. รูปแบบการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 ห้อง รวม 205 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา เขต 1

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 จำนวน 22 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

3.2 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Design) รูปแบบที่ 2 กลุ่มทดลองกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (The Single Group, Pretest- Posttest Designs) (ประวิต เอรารวรรณ์, 2543, น. 76-77) โดยมีลักษณะการทดลอง ดังตารางที่

Ex	T1	X	T2
----	----	---	----

Ex หมายถึง การทดลอง

T1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

X หมายถึง ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอร์

T2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน (Post-Test)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

3.4.1 แผนการจัดการเรียนโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ รวม 12 ชั่วโมง

3.4.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 10 ข้อ การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งจะมีขั้นตอนดังนี้

3.4.3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1) การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม

2) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3) ศึกษาเทคนิคการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล จากเอกสารหลักสูตรและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

4) ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร สาระและมาตรฐานการการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้รายปี คำอธิบายรายวิชา มาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้การจับใจความ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้

แผน ที่	เนื้อหา	จุดประสงค์	เวลา (ชั่วโมง)
1	การอ่านจับใจความจากป้าย โฆษณา ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่องสมุนไพรลดความอ้วน	1. สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ได้ อ่านได้ 2. สามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ที่อ่านได้	2
2	การอ่านจับใจความจาก วรรณกรรมวรรณคดี ประกอบ แบบฝึกทักษะ เรื่อง เงาะป่า	1. สามารถสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ จากการอ่านได้ 2. สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง ที่อ่านได้ 3. สามารถตอบคำถามจากเรื่อง ที่อ่านได้ 4. สามารถสรุปเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิค จิกซอว์ได้	2
3	การอ่านจับใจความจากโอวาท ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ	1. สามารถสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ จากการอ่านได้ 2. สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง ที่อ่านได้ 3. สามารถตอบคำถามจากเรื่อง ที่อ่านได้ 4. สามารถสรุปเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิค จิกซอว์ได้	2
4	การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง สารพิษในพริกชี้หนู	1. สามารถสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ จากการอ่านได้ 2. สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง ที่อ่านได้	2

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน ที่	เนื้อหา	จุดประสงค์	เวลา (ชั่วโมง)
		3. สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ 4. สามารถสรุปเรื่องที่ได้โดยใช้เทคนิค จิกซอว์ได้	
5	การอ่านจับใจความจากข่าว ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง ลาบเลือดอันตราย	1. สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ได้ 2. สามารถสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ จากการอ่านได้ 3. สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง ที่อ่านได้ 4. สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ 5. สามารถสรุปเรื่องที่ได้โดยใช้เทคนิค จิกซอว์ได้	2
6	การอ่านจับใจความจากนิทาน ประกอบแบบฝึกทักษะ เรื่อง หมาขูย(หมาดำ)	1. สามารถสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้ จากการอ่านได้ 2. สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง ที่อ่านได้ 3. สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ได้ 4. สามารถสรุปเรื่องที่ได้โดยใช้เทคนิค จิกซอว์ได้	2

5) ศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ 5 ขั้นตอน จากเอกสารของกรมวิชาการ เพื่อให้รู้ขั้นตอนอย่างละเอียดของการจัดการเรียนโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) และกำหนดรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยยึดองค์ประกอบสำคัญดังนี้

- 5.1) มาตรฐานการเรียนรู้
- 5.2) ตัวชี้วัด
- 5.3) สาระสำคัญ

5.4) จุดประสงค์การเรียนรู้

5.5) สารการเรียนรู้

5.6) ศึกษาวิธีการสอน เทคนิคการสอนกลุ่มสาระภาษาไทย

5.7) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกทักษะ ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขในด้านของ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งเนื้อหา มีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน

8) นำแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกทักษะที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านภาษา ด้านการวัดผล และประเมินผล และด้านหลักสูตรและการสอน ดังนี้

8.1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์ วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุสิตบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนตำแหน่ง อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

8.2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง วุฒิการศึกษา ศษ.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน) อาจารย์สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

8.3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา วุฒิการศึกษา กศ.ด. (วิจัยและวัดประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

8.4) นางนิภาพร บุตรพรม หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาไทย วุฒิการศึกษา ค.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

8.5) นางศิริลักษณ์ สุพรรณผ่าย วุฒิการศึกษา ค.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1

9) ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญ โดยเสนอแนะ ดังนี้ ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนการสอน

10) สร้างแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เชี่ยวชาญ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 103) และนำแผน การเรียนรู้ พร้อมแบบประเมินแผนการเรียนรู้ เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อทำการประเมิน ความเหมาะสมของ

แผนการเรียนรู้ ในด้าน สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กระบวนการ จัดการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล สื่อการเรียนและแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 102)

มี 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

เหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน

เหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

11) นำคะแนนที่ได้จากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาหาค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ให้ได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแผนมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้ ผลประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, $S.D = 0.23$) ภาคผนวก ง

การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 103)

ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.51-5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	เหมาะสมมาก
2.51-3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

3.4.4 แบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.4.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการเขียนข้อสอบและศึกษาการวัดผลการศึกษา

3.4.4.2 ศึกษาคู่มือแนวการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสาระการเรียนรู้วิธีการคัดเลือกข้อสอบ

3.4.4.3 สร้างข้อสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยให้ครอบคลุมเนื้อหามาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ โดยจัดสร้างเป็น 40 ข้อ เพื่อคัดไว้ใช้จริง 30 ข้อ ภาคผนวก ค

ตารางที่ 3.2 วิเคราะห์แบบทดสอบย่อย ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ

แผนที่	เนื้อหา	จุดประสงค์	เวลา (ชั่วโมง)	ข้อสอบที่ใช้จริง
1	สมุนไพรรดความอ้วน	1. สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้	2	4
		2. สามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้	3	
2	เงาะป่า	1. สามารถสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากการอ่านได้	3	7
		2. สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านได้	2	
		3. สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้	2	
		4. สามารถสรุปเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ได้	3	
3	ปลุกป่าเฉลิมพระเกียรติ	1. สามารถสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากการอ่านได้	1	4
		2. สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านได้	2	
		3. สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้	1	
		4. สามารถสรุปเรื่องที่อ่านโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ได้	1	

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนที่	เนื้อหา	จุดประสงค์	เวลา (ชั่วโมง)	ข้อสอบ ที่ใช้จริง
4	สารพิษในพริกชี้หนู	1. สามารถสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากการอ่านได้	2	4
		2. สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่ย่านได้	1	
		3. สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ย่านได้	1	
		4. สามารถสรุปเรื่องที่ย่านโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ได้	1	
5	ลาบเลือดอันตราย	1. สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ย่านได้	2	7
		2. สามารถสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากการอ่านได้	3	
		3. สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่ย่านได้	2	
		4. สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ย่านได้	2	
		5. สามารถสรุปเรื่องที่ย่านโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ได้	1	
6	หมาฮุย(หมาดำ)	1. สามารถสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากการอ่านได้	2	4
		2. สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่ย่านได้	1	
		3. สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ย่านได้	1	
		4. สามารถสรุปเรื่องที่ย่านโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ได้	1	
รวม			40	30

3.4.4.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ทันสมัยน่าสนใจข้อคำถามสื่อความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น

3.4.4.5 นำแบบทดสอบที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาความเหมาะสมของภาษาที่ใช้จากนั้นนำแบบทดสอบพร้อมแบบประเมินนำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.4.4.6 วิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมด้วยสูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, น. 218-220) เพื่อหาผลรวมของคะแนนในข้อสอบแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมดแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อดูดัชนีความสอดคล้องและพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าระหว่าง 0.60 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวจะดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.4.4.7 ดำเนินการจัดพิมพ์และนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4/5 จำนวน 25 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

3.4.4.8 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (B) ตามวิธีของ Brennan (1996, p. 54, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2538, น. 158-159) เลือกข้อที่มีอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.2 -1.00 ไว้เป็นข้อสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

3.4.4.9 นำแบบทดสอบมาทำการคัดเลือกข้อสอบไว้ 30 ข้อ เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับตามวิธีของ Lovet (1978, pp. 239-251, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2538, น. 172-173) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.78 (ภาคผนวก ง)

3.4.4.10 จัดพิมพ์และทำสำเนาแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเพื่อใช้เป็นแบบทดสอบจริงและนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3.4.5 แบบสอบถามความพึงพอใจ

ในการเรียนผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) วิชาภาษาไทย การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.5.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ และวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากเอกสาร

3.4.5.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนรู้แบบมาตรฐานประมาณ ค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ใช้ได้จริง 10 ข้อ วิธีการประเมิน คือ

ระดับ 5 หมายความว่า ความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายความว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายความว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายความว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายความว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 103)

ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.51-5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	เหมาะสมมาก
2.51-3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	เหมาะสมน้อย
1.00-1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

3.4.5.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อพิจารณา ตรวจสอบคุณภาพด้านความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาข้อคำถามตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ การพัฒนา ความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4

3.4.5.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจในส่วนที่บกพร่องมาปรับปรุงตามผู้เชี่ยวชาญ เสนอแนะ และนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์เพื่อหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อ คำถามกับนิยามศัพท์ ประเด็นหลัก มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 ไว้ใช้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 102)

3.4.5.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ เพื่อนำไปใช้เป็น เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 22 คน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์(jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4/4 โดยใช้สถานที่โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคามเขต 1 ผู้เรียนจำนวน 22 คน มีข้อปฏิบัติดังนี้

3.5.1 ทำหนังสือขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตามรายละเอียด ดังนี้

3.5.1.1 หนังสือขออนุมัติแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

3.5.1.2 หนังสือขออนุมัติในการทดลองใช้เครื่องมือ

3.5.1.3 หนังสือขออนุมัติในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.2 วัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไปทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 22 คน จำนวน 30 ข้อ

3.5.3 การจัดการเรียนรู้ ใช้เครื่องมือโดยใช้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 จำนวน 22 คน สถานที่โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคามเขต 1

3.5.4 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 จำนวน 22 คน สถานที่โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคามเขต 1

3.5.5 ดำเนินการปฏิบัติการ โดยใช้รูปแบบการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.5.5.1 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน การอ่านจับใจความภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.5.5.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw) ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

3.5.5.3 ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน การอ่านจับใจความภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.5.5.4 ให้ผู้เรียนตอบแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการจัดกระทำ ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 ตามเกณฑ์ 75/75 ด้วยสูตรการหาประสิทธิภาพ E_1/E_2

3.6.2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) ของแผนการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์(jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 ใช้วิธีการของ Goodman Fletcher and Schneider (1770, pp. 30-34) (เผชิญ กิจระการ, 2542, น. 1-3) โดยใช้สูตร E.I

3.6.3 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 ที่เรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Sample) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 112-114)

3.6.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.7.1.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, น. 105)

1) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-1)$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N	แทน	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2) ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, น. 104) ดังนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-2)$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

ใช้สูตร ดังนี้

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, น. 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (3-3)$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X แทน คะแนนของนักเรียนแต่ละคน
 N^X แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง
 E^X แทน ผลบวกของคะแนนในกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด
N แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

3.8.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

3.8.1.1 วิเคราะห์หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, น. 218-220) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-4)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้

E^R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่นำมาใช้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00

3.8.1.2 วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75 โดยหาค่า E_1 และ E_2 (เผชญิ กิจระการ, 2544, น. 49) ใช้สูตร ดังนี้

คำนวณหาค่า 75 ตัวแรก โดยใช้สูตร E_1

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100 \quad (3-5)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนที่ได้จากชุดกิจกรรมระหว่างเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

A แทน คะแนนเต็มของชุดกิจกรรมระหว่างเรียนทุกแผนรวมกัน

คำนวณหาค่า 75 ตัวหลัง โดยใช้สูตร E_2

$$E_2 = \frac{\sum F}{N} \times 100 \quad (3-6)$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ แทน ผลรวมคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

3.8.1.3 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.) ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกณฑ์ประสิทธิผลที่ได้จะต้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0.50–1.00 (เพชฌัญญู กิจระการ, 2544, น. 54) ใช้สูตร ดังนี้

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{Total - P_1} \quad (3-7)$$

เมื่อ	E.I.	แทน	ดัชนีประสิทธิผล
	P_1	แทน	ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน
	P_2	แทน	ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน
	Total	แทน	ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

3.8.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

3.8.2.1 วิเคราะห์หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, น. 218-220) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-8)$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่นำมาใช้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00

1) วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ใช้สูตร ดังนี้

$$P = \frac{R}{N} \quad (3-9)$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากของแต่ละข้อ
	R	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูก
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ทำข้อสอบ

2) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบอิงเกณฑ์ของ Brennan ค่าอำนาจจำแนกที่หาโดยวิธีนี้เรียกว่า ดัชนีบี (B-Index หรือ Brennan Index) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 70) ใช้สูตร ดังนี้

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2} \quad (3-10)$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
	U	แทน	จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	N ₁	แทน	จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์
	N ₂	แทน	จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์

3) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตรของ Lovett (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.76) ดังนี้

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \sum x_i - \sum x^2}{(K-1) \sum (x_i - c)^2} \quad (3-11)$$

เมื่อ	r _{cc}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	K	แทน	จำนวนข้อสอบทั้งหมด
	x _i	แทน	คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนจุดตัดการผ่านเกณฑ์
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนนักเรียนทุกคน

4) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ผู้วิจัยใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยคำนวณจากสูตรการทดสอบค่า t. (t-test for dependent sample) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 109-115) ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}; df = n-1 \quad (3-12)$$

เมื่อ $df = n-1$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

D แทน ผลต่างระหว่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

$\sum D$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบหลังเรียนกับก่อนเรียน

$\sum D^2$ แทน ผลรวมของผลต่างคะแนนทดสอบหลังเรียนกับก่อนเรียนยกกำลังสอง

n แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มสุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
4. ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
E.I.	แทน	ดัชนีประสิทธิผล
D	แทน	ผลต่างระหว่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
t	แทน	สถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบ ความมีนัยสำคัญใน t-distribution
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาพัฒนาการผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนกับ

หลังเรียน โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตอนที่ 4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75

ในการหาประสิทธิภาพของแผนการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการทำใบงานโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) และแบบทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อนำคะแนนของทุกคนมารวมกันแล้วได้ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละต้องไม่ต่ำกว่า 75 จึงถือว่ามีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย คะแนนเต็ม 30 คะแนน เมื่อนำคะแนนของทุกคนมารวมกันแล้วได้ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 จึงจะถือว่ามีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ผู้วิจัยนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและร้อยละ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการ	n	คะแนนเต็ม	ร้อยละ	ประสิทธิภาพ E_1/E_2	ผลการเปรียบเทียบ เกณฑ์ 80/80
ประสิทธิภาพกระบวนการ	22	360	85.18	85.18/95.80	สูงกว่าเกณฑ์
ประสิทธิภาพผลลัพธ์	22	30	95.80		

จากตารางที่ 4.1 ผลการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 85.18/95.80$ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 4.2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จำนวนคน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม ก่อนเรียน	คะแนนรวม หลังเรียน	ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)	แปลผล
22	30	494	631	0.8253	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ มีค่า เท่ากับ 0.825 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 82.53

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้ ด้วยแผนการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	D	S.D.	t	Sig (1-tailed)
ก่อนเรียน	22.45	4.21	6.23	4.63	6.31*	0.0000
หลังเรียน	28.68	0.89				

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม มีผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 22.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.21 มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 28.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.89 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 4.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักเรียนชอบขั้นที่ครูแนะนำสื่อการสอน จากใบความรู้ แบบฝึกทักษะ เรื่อง สมุนไพรลดความอ้วน	3.91	0.61	มาก
2. นักเรียนมีความสุขที่ได้ร่วมกันทำงาน กลุ่มจากใบงาน และแบบฝึกทักษะ เรื่อง เงาะป่า	4.59	0.50	มากที่สุด
3. นักเรียนมีความสนุกสนานในการ แบ่งกลุ่มย่อยของแต่ละแผนการเรียนรู้	3.86	1.04	มาก
4. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำ ใบงานกลุ่ม และแบบฝึกทักษะ เรื่องปลุก ป่าเฉลิมพระเกียรติ	4.45	0.91	มาก
5. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำ ใบงานกลุ่ม และแบบฝึกทักษะ เรื่องการ ปกครองในระบอบประชาธิปไตย	4.45	0.74	มาก
6. นักเรียนมีความภูมิใจที่ได้รู้ผลคะแนน ของแบบทดสอบย่อย และแบบฝึกทักษะ	4.73	0.46	มากที่สุด
7. นักเรียนมีความสนุกสนานที่ได้ออกมา นำเสนอผลงาน เรื่อง ลาบเลือดอันตราย	4.32	0.84	มาก
8. นักเรียนมีความสนุกสนานที่ได้ออกมา นำเสนอผลงาน เรื่อง หมาฮุย (หมาดำ)	3.73	1.28	มาก
9. นักเรียนมีความสุขที่ทำใบงานและ กิจกรรมแบบฝึกทักษะ เรื่อง สารพิษ ในพริกชี้หนู	3.82	0.59	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10. นักเรียนภูมิใจในได้คะแนนแบบทดสอบ ย่อยของแต่ละแผนการเรียนรู้	4.73	0.88	มากที่สุด
โดยรวม	4.26	0.39	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนจำนวน 22 คนมีความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้านการอ่าน
จับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
(\bar{x} = 4.26, S.D.=0.10)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการเรียนรู้การพัฒนาศักยภาพด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ร้อยละ 75/75 2) เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 22 คน ได้มาโดยการเลือกแบบสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

ผลการวิจัย พบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.18/95.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย เท่ากับ 0.82 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 3) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D = 0.10)

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถ อภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 กิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.18/95.80 หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม และการทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผน ทั้ง 6 แผนของการจัดกิจกรรม ของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 85.18 และค่าเฉลี่ยของคะแนน จากการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย หลังเรียนของนักเรียน ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 95.80 แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้ เทคนิคจิกซอร์(jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้

ทั้งนี้เนื่องมาจากเทคนิคจิกซอร์ มีขั้นตอนในการสร้างอย่างมีระบบและมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เหมาะสม ผู้เรียนมีความเอาใจใส่รับผิดชอบต่อตัวเองและกลุ่ม ร่วมกับสมาชิกอื่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกัน ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำผู้ตาม และส่งเสริมให้ได้ฝึกและเรียนรู้ ทักษะทางสังคมโดยตรง จึงทำให้สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ซึ่งสอดคล้องกับ แนวทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือของ สลาวิน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และโรเจอร์ จอห์นสัน กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งมีอยู่ 3 ลักษณะ คือลักษณะการแข่งขันกันในการ เรียนรู้ ลักษณะต่างคนต่างเรียน และลักษณะร่วมมือกันหรือ ช่วยกันในการเรียนรู้ คือแต่ละคนต่าง ก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตน และในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย ในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน เขาต้องการให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ทั้ง 3 ลักษณะโดยรู้จักใช้ลักษณะการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ เพราะในชีวิตประจำวันผู้เรียน ต้องเผชิญ สถานการณ์ที่มีทั้ง 3 ลักษณะ ผู้เรียนร่วมมือกันสามารถช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี รวมทั้ง ได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget, 1964) ที่อธิบายว่าการพัฒนาทางสติปัญญาเป็นผลเนื่องมาจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีทางจิตวิทยาของ ธอร์นไดค์ (Edward Thorndike) กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิด ได้ดีเมื่อมีการฝึกฝน (อารี พันธมณี, 2540, น. 124) นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้ ทำกิจกรรมเป็นกลุ่มที่ละ ความสามารถ ทำให้เกิดกระบวนการในการทำกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน มีการปรึกษาพิจารณาแนวทาง ที่เหมาะสม ทำให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนในระหว่างเรียน เมื่อนักเรียน ได้ร่วมกิจกรรมแล้วสนุกสนาน ไม่เบื่อต่อการเรียน มีความสนใจ ตั้งใจทำกิจกรรม พัฒนาตนเองในการกล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก

พิจารณาเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างใคร่ครวญ ด้วยปัญญา รู้จักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาด้วยเหตุผล ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546, น. 177) ที่กล่าวว่าเป็นการ จัดกระบวนการเรียนรู้มีขั้นตอนในการสร้างอย่างมีระบบ และมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ผู้เรียนมีความเอาใจใส่รับผิดชอบต่อตัวเองและกลุ่ม ร่วมกับสมาชิกอื่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกัน ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำผู้ตาม และส่งเสริมให้ ได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคมโดยตรง เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสร้าง ความสัมพันธ์ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้านเนื้อหาและสาระต่าง ๆ ได้กว้างและ ลึกซึ้ง การวัดผลและประเมินผลการเรียนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงทำให้สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรม การเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวคนธ์ ทองมัน (2547, น. 103-104) ที่ ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสำโรงทาบวิทยาคม อำเภอสำโรงทาบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 40 คน พบว่า ผลการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนด้วย เทคนิคจิกซอว์ มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 33.88 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.36/83.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้อง กับ อารุณี บุญเย็น (2547, น. 27-51) ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอว์ เรื่องชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียน ท่าตูมประชาเสริมวิทย์ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการ เรียนรู้แบบจิกซอว์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระประวัติศาสตร์ แบบประเมินแผนการ จัดการเรียนรู้ แบบจิกซอว์ ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอว์ เรื่องชุมชนสมัยก่อน ประวัติศาสตร์ มีประสิทธิภาพ 83.58/83.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับ นิตยา เตโซ (2547, น. 94-98) ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีการสอนแบบกลุ่มจิกซอว์กับวิธีการสอน แบบหมวกหกใบ โรงเรียนหนองฮีเจริญวิทย์ กิ่งอำเภอนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2546 จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัด เจตคติ สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้ t-test มีผลการศึกษา พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนและเจตคติต่อ วิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ธนวรรณ เทียน เจษฎา (2548, น. 131) ได้ศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ชั้นประถม ศึกษาศึกษาปีที่ 3 ด้วยกิจกรรมกลุ่ม แบบจิกซอว์ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.27/84.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ และสอดคล้อง กับ วารุณี พรหมคุณ (2549, น. 65-95) ได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

ด้านการอ่าน จับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยเทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) โรงเรียนชุมชนหนองคู จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า แผนการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคจิกซอว์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.33/82.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

สรุปว่าผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 89.54 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพราะว่าการทำแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนในการสร้างอย่างมีระบบ และมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ผู้เรียนมีความเอาใจใส่รับผิดชอบต่อตัวเองและกลุ่ม ร่วมกับสมาชิกอื่น ทำให้การทำกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุผลที่ตั้งไว้

5.2.2 ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 0.82 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 82.53 ซึ่งสอดคล้องกับ สุวคนธ์ ทองแมน (2547, น. 104) ที่พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการ เรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคจิกซอว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 เท่ากับ 0.6716 และสอดคล้องกับ อารุณี บุญยีน (2547, น. 27-51) ที่พบว่า ดัชนีประสิทธิผล ของแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิกซอว์ เรื่องชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่ามีค่า เท่ากับ 0.7742 และสอดคล้อง กับ ธนวรรณ เทียนเจษฎา (2548, น. 131) ได้ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแผนการ จัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกิจกรรมกลุ่ม แบบจิกซอว์ มีค่าเท่ากับ 0.8104 และสอดคล้อง กับ จินดา ผาบุตร (2549, น. 78-104) ที่พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกระบวนการกลุ่ม Co-op Co-op มีค่าเท่ากับ 0.6419 และสอดคล้องกับ วารุณี พรหมคุณ (2549, น. 65-95) ที่พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคจิกซอว์ มีค่าเท่ากับ 0.6987

สรุปได้ว่าผลการวิจัย แผนพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ประถมศึกษาปีที่ 4 ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

5.2.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิคจิกซอว์(jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ พบว่าหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีในด้าน การคิดของบลูม กล่าวว่าการคิดของบุคคลนั้นมีเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจาก การรับรู้ การเข้าใจ และพัฒนาต่อไป ถึงขั้นวิเคราะห์ สังเคราะห์และการประมาณค่า ธนวรรณ เทียนเจษฎา (2548, น. 134) ได้

ศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอว์ กับกิจกรรมตามคู่มือครู มีผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน จับใจความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอว์(jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ มีความพึงพอใจทั้ง 5 ด้าน ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้สึกนึกคิดที่ดีหรือความพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ทั้งนี้เนื่องจากการสอนประกอบด้วยกิจกรรมโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) มีความพึงพอใจต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ครูผู้สอนที่จะนำกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้สอน ต้องวางแผนและเตรียมตัว เตรียมสื่อการเรียน อุปกรณ์ ให้ครบ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และเวลาในการจัดการเรียนรู้ ที่สำคัญต้องเตรียมความพร้อมของนักเรียนด้วยกับแบบฝึกทักษะ ให้เข้าใจวิธีเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

5.3.2 การสอนโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ช่วยกับแบบฝึกทักษะ ครูผู้สอนต้องอธิบายขั้นตอน ประโยชน์ และความสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน อธิบายถึงความสำคัญของทักษะ และคุณภาพของนักเรียนที่ต้องการ เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานและความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ให้นักเรียนเข้าใจตรงกัน

5.3.3 ครูควรอธิบายให้นักเรียนทราบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ได้มา เพราะการแข่งขันระหว่างเพื่อน แต่เป็นการที่ทุกคน ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือกัน ซึ่งเป็นวิธีการ หนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรักและสามัคคีกันในหมู่คณะ

5.3.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.4.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ที่มีต่อทักษะกระบวนการกลุ่มทักษะทางสังคม ความรับผิดชอบ และความสามารถในการเรียนรู้ ในเนื้อหาและระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป

5.3.4.2 ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ต่างๆ และกับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป

5.3.4.3 ควรทำการเปรียบเทียบการสอนด้วยเทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) กับเทคนิควิธีการสอนอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์. (2560). หลักสูตรสถานศึกษา. กาฬสินธุ์: วิชาการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์.
- กาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์. (2560). หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี. กาฬสินธุ์: วิชาการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์.
- กิตติมา ปรีดีลภ. (2552). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- กัลยาณี ชูศรีวัน และอังคณา ตุงคะสมิต. (2556). การพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิจัยเป็นฐาน รายวิชา สังคมศึกษาพื้นฐาน (ส 33102) สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 7 (2), 211-232.
- ขวัญตา บุญवास. (2550). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางการพยาบาลด้วยการสร้างการเรียนรู้แบบร่วมมือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- จันทร์ตา ตันติพงศานุรักษ์. (2555). การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ. วิชาการ. 3(12), 37-55.
- ขวลิต ชูกำแพง. (2551). การประเมินการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิคม สิงห์ทอง. (2552). รายงานการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ชุดการจัดการเรียนรู้ เรื่องวัฒนธรรมภูมิปัญญาของไทย และนานาชาติ ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือเทคนิคกลุ่มสี่คน (GI) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. กาฬสินธุ์: โรงเรียนท่าคันโทวิทยาการ.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2541). การสอนภาษาไทย. ธนบุรี: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- บันลือ พงกษะวัน. (2534). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุญมัน ธนาศุภวัฒน์. (2551). *จิตวิทยาองค์กร*. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้งเฮ้าส์.
- บุรชัย ศิริมหาสาร. (2550). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2550). *สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา*. มหาสารคาม: โครงการตำรามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2552). *จิตวิทยาการศึกษาสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซท.
- เผชญิ กิจระการ. (2544). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E_1/E_2) *วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 8(1). 30-36.
- เผชญิ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2545). “ดัชนีประสิทธิผล.” *วารสารการวัดผลการศึกษา*. 8(2) 31-35.
- รุจิร ภูสาระ. (2551). *การเขียนแผนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- วรภา อาธิราชภูร์. (2550). *พัฒนาการเรียนการสอน*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรภา อาธิราชภูร์. (2558ก). *การพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา*. มหาสารคาม: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,
- วรภา อาธิราชภูร์. (2558ข). *การพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา*. มหาสารคาม: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศักกรินทร์ สุวรรณโรจน์ และคณะ. (2550). “ครูตามแนวพระราชดำริ,” *ข้าราชการครู* 19(5), 2-11.
- สนิท โสโตโยภาพ. (2556). *การสอนภาษาไทยแก่เด็กประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจเทรตติ้ง.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). *การวัดผลการศึกษา*. ภาพสีนรุ้: ประสานการพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2550). *19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พริ้นติ้งเฮ้าส์.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2551). *กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา: แนวคิดสู่ปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- Graham, Donna C. (2006). “Cooperative Learning Methods and Middle School Students,” *Dissertation Abstracts International*. 66(11), unpagued.

Herzberg, Frederick. (1968). *The Motivation to Work*. New York: Wiley and Sons.

Fraenkel, Jack R., and Norman E. Wallen. (2003). *How to Design and Evaluation Research in Education*. (6nd ed). Boston: McGraw-Hill.

Maynard W.Shelly, (1975). *Responding to Social Change*, Pennsylvania: Dowden Hutchision & Press. pp. 252-268.

Sexton, Aimee Ann. (2003). "A Comparative Study of the Effects of Cooperative Learning on Reader Response in a Seventh Grade Reading Classroom," *Masters Abstracts International*. 41 (05), 1258.

Shally, (1975). *Responding to social Change*, Pnnsylvania: Hutchison and Press.

Slavin, Robert E. (2013). *Cooperative Learning: Theory, Research and Practice*. (2nd ed.) Massachusetts: Needham Heights.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มรวมมือเทคนิค จิ๊กซอว์ (Jigsaw)

ประกอบแบบฝึก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง อ่านจับใจความจากข่าว

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐาน ท 1.1	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
---------------	--

ตัวชี้วัด

ท.1.1 ป 4/สรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

ท.1.1 ป 4/4 จัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่ย่าน

ท.1.1 ป 4/4 สามารถตอบคำถามและสรุปจากเรื่องที่ย่าน

สาระสำคัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถสรุปความรู้และข้อคิดที่ได้จากการอ่านได้
2. สามารถจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่ย่านได้
3. สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ย่านได้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ขั้นเตรียมสื่อการสอน ครูแจ้งจุดประสงค์การจัดเรียนรู้ สนทนาข้อตกลงในการปฏิบัติตนในการเรียนการสอนในชั่วโมง นำเสนอการเรียนรู้แบบเทคนิคจิกซอว์ (Jigsaw) และเนื้อหาที่จะสอนในชั่วโมงนี้

2. ขั้นการแบ่งกลุ่ม จัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คนจำนวน 4 กลุ่ม โดยสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถคละกันทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน ในสัดส่วน 1:2:1 กลุ่มนี้เรียกว่ากลุ่มบ้าน สมาชิกแต่ละคนนับเพื่อมีหมายเลขประจำตัว 1 - 4 และเลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน เลขานุการ 1 คน ตั้งชื่อกลุ่มของตนตามมติกลุ่ม

3. ขั้นของการเปลี่ยนกลุ่มไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ สมาชิกกลุ่มบ้านเปลี่ยนกลุ่มไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ศึกษาใบความรู้ เรื่องการอ่านจับใจความแล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ย่าน เลขานุการกลุ่มจดบันทึกรายละเอียดที่ได้จากการศึกษาไว้ ครูอธิบายและเสนอแนะเพิ่มเติม

4. ขั้นการรายงาน สมาชิกในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแยกตัวกลับไปยังกลุ่มบ้านนำเสนอความรู้ในตอนที่ย่านได้รับผิดชอบ ให้สมาชิกกลุ่มทั้ง 3 คนฟังให้เข้าใจ จากนั้นช่วยกันสรุปใจความสำคัญหรือข้อคิดจากเรื่อง เลขานุการจดบันทึกลงในใบงานและช่วยกันตอบคำถามจากชุดฝึกทักษะที่ครูแจกให้

5. ขั้นการวัดและประเมินผล ครูตรวจผลงานและเฉลยแบบทดสอบ แล้วนำคะแนนของแต่ละคนมารวมเป็นกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จะได้รับคำชมเชยและกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ชุดฝึกทักษะ จำนวน 1 ชุด

การวัดผลประเมินผล

กิจกรรม-พฤติกรรมที่ประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. สังเกตพฤติกรรม	และแบบประเมินผลงาน	สังเกตรายกลุ่ม	ร้อยละ 75 ขึ้นไป
2. เก็บคะแนนการสอบย่อยท้ายแผน	แบบทดสอบย่อย จำนวน 10 ข้อ	แบบเก็บคะแนนรายบุคคล	ร้อยละ 75 ขึ้นไป

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. แนวทางการแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวนิตดา บุญสุข)

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ชุดที่ 2

การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

โดย
นางสาววนิดา บุญสุข
นักศึกษาปริญญาโท

สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คำนำ

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อพัฒนาการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดที่ 2 การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการฝึกทักษะด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งจะทำให้ นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากงานเขียนได้อย่างแม่นยำ อ่านแล้วนำความรู้ ความคิดและประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านการเรียนและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ขณะเดียวกันก็ยิ่งทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน เสริมสร้างนิสัยรัก การอ่าน และมีความภูมิใจในผลงานของตนเอง นอกจากนี้นักเรียนจะได้นำไปฝึกทักษะแล้ว ครูผู้สอนยังสามารถนำไปใช้ทบทวนเนื้อหาที่นักเรียนได้เรียนไปแล้ว และใช้สอนซ่อมเสริมนักเรียนที่มีความบกพร่องในทักษะการอ่านด้วย

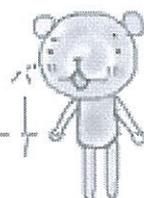
หวังว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ชุดที่ 2 นี้ คงจะเอื้อประโยชน์แก่นักเรียน ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี

นางสาวนิตา บุญสุข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อพัฒนาการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทั้งหมดจำนวน 9 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 2. การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

ชุดที่ 3. การอ่านจับใจความสำคัญจากโอวาท

ชุดที่ 4. การอ่านจับใจความสำคัญจากโฆษณา

ชุดที่ 5. การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว

ชุดที่ 6. การอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องสั้น

ชุดที่ 7. การอ่านจับใจความสำคัญจากวรรณกรรมวรรณคดี

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อพัฒนาการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดนี้เป็นชุดที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ประกอบด้วยแบบฝึกหัดจำนวน 5 แบบฝึกหัด

ส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อพัฒนาการอ่าน

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย ☆

1.1 แบบฝึกหัด จำนวน 5 แบบฝึกหัด

1.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 ประกอบด้วย ☆

2.1 ภาคผนวก

2.1.1 เฉลยแบบฝึกหัด และแนวการตอบแบบฝึกหัด

2.1.2 เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

2.2 บรรณานุกรม

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อพัฒนาการอ่านใช้เป็นแบบฝึกทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 อยู่อย่างพอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 2 การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน เวลาในการสอนจำนวน 2 ชั่วโมง ใช้สอนในชั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนถึงการวัดผล และประเมินผล สำหรับการนำแบบฝึกไปใช้จะยึดตามสาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ทั้ง 6 ชุด จำนวนชั่วโมงสอนทั้งหมด 12 ชั่วโมง สามารถนำไปใช้ได้ทั้งเวลาเรียนและนอกเวลา หรือทำเป็นกรบ้านเพื่อเป็นการฝึกทักษะในการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ

ก่อนการทำแบบฝึกทักษะนักเรียนควรได้รับคำแนะนำ และคำชี้แจงจากครูให้เข้าใจขั้นตอน และวิธีการทำแบบฝึกทักษะก่อนแล้วจึงลงมือปฏิบัติตามคำชี้แจงในแบบฝึก

ข้อสังเกต

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อพัฒนาการอ่าน บางแบบฝึกหัดเป็นคำถามปลายเปิด ดังนั้น แนวการเขียนตอบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนครูผู้สอนควรใช้ดุลยพินิจในการตรวจคำตอบเมื่อตรวจแล้ว ควรแจ้งให้นักเรียนทราบผลทันทีเพื่อให้นักเรียนจะได้มีกำลังใจและครูจะได้นำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมายกากบาท (x)

ลงในกระดาษคำตอบ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 3

“ชาวสวนมีลูกมากคนหนึ่ง เมื่อเจ็บใกล้จะตายใครจะสอนลูกให้รู้จักบำรุงสวน ครั้นจะสอนตรง ๆ ก็เกรงว่าลูกจะไม่ทำจึงคิดสอนในทางอ้อม บอกกับลูกว่า สมบัติของพ่อฝังไว้ในสวนให้เจ้าไปขุดเอาเองเถิด แล้วชาวสวนก็ตายไป พวกลูกๆ อยากได้สมบัติของพ่อ จึงพากันไปขุดหาตุ๋นจนทั่วสวนก็ไม่พบ พอสิ้นปีนั้นต้นไม้ในสวนเมื่อได้รับการพรวนดินกิ่งกงามออกผลดก ลูกของชาวสวนได้เก็บเอาไปขายได้เงินมากกว่าปีก่อน ๆ”

1. เรื่องนี้เป็นนิทานประเภทใด
 - ก. นิทานขบขัน
 - ข. นิทานเทพนิยาย
 - ค. นิทานสุภาพจิต
 - ง. นิทานปรัมปรา
2. ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร
 - ก. ชาวสวนเจ้าปัญญา
 - ข. ชาวสวนกับลูก
 - ค. ชาวสวนลูกมาก
 - ง. สมบัติชาวสวน
3. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คืออะไร
 - ก. ควรสอนคนโลกโดยทางอ้อม
 - ข. ควรสอนคนโง่โดยทางอ้อม
 - ค. ควรมีความเพียรจึงจะประสบความสำเร็จ
 - ง. ควรมีความสามัคคีจึงจะประสบความสำเร็จ

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4 - 5

“ณ ชายป่าแห่งหนึ่งมีสัตว์อาศัยอยู่มากมายหลายชนิด มีกวางตัวหนึ่งมันจะขึ้นชมและภาคภูมิใจในเขอันสวยงามของมันมาก มันจะเที่ยวรอดใครต่อใครว่า มันมีเขาที่สวยงามกว่าสัตว์ทุกตัวในป่า และมันจะเกลียดเท้าของมันมาก เพราะมันคิดว่าเท้าของมันน่าเกลียด ไม่สวยงาม จนอยู่มาวันหนึ่งมีนายพรานออกล่าสัตว์ สัตว์ทั้งหลายต่างวิ่งหนีอย่างไม่คิดชีวิต กวางตัวนั้นก็วิ่งหนีเข้าไปในป่า เขาของมันติดกับเถาวัลย์ ทำให้มันหนีได้ช้ากว่าสัตว์อื่น ๆ มันจึงคิดว่าเขาที่สวยงามของมันทำให้เกือบตาย แต่เท้าที่น่าเกลียดของมันทำให้มันรอดชีวิตมาได้”

4. จากข้อความนี้ข้อใดคือความหมายของคำว่า “เถาวัลย์”

- ก. ใบไม้ ข. รากไม้
ค. กิ่งไม้ ง. เครือไม้

5. จากข้อความนี้มีความหมายตรงกับสำนวนใด

- ก. วานรได้แก้ว ข. ผักชีโรยหน้า
ค. เส้นผมบังภูเขา ง. สวยแต่รูปจูบไม่หอม

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6 - 7

มีชายคนหนึ่งนั่งรถที่สถานีกับเพื่อน รถจะมาเวลาเที่ยง ชายคนนั้นก็บอกให้เพื่อนไปดูเวลา เพื่อนก็ไปดูแล้วบอกว่ายังไม่เที่ยง ชายคนนั้นก็นั่งรอต่อไปอีกจนตะวันคล้อยไปแล้ว เขาจึงถามเพื่อนว่า นาฬิกาอยู่ที่ไหนเขาจะไปดูเอง เพื่อนก็พาไปดู เขาก็ถามว่า “ไหนล่ะ” เพื่อนก็ชี้ให้ดู เขาอุทานออกมาด้วยความตกใจว่า “นี่มันตาขี้หนูนี่หว่า”

6. นิทานเรื่องนี้จัดเป็นนิทานประเภทใด

- ก. นิทานปรัมปรา ข. นิทานตลกขบขัน
ค. นิทานท้องถิ่น ง. นิทานเทพนิยาย

7. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการเขียน

- ก. เพื่อให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน
ข. เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน
ค. เพื่อเสียดสี คนที่ชอบใช้ผู้อื่น
ง. เพื่อเตือนให้มีความรอบคอบ

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8 - 10

ไก่ตัวผู้สองตัวอยู่ในเล้าเดียวกัน ในเล้านั้นมีไก่ตัวเมียอยู่หลายตัว แต่วิสัยของไก่ตัวผู้พ่อเล้าซึ่งมักไม่ยอมจะก้มหัวให้แก่กันมันจึงมักจะตีกันอยู่เสมอ เพราะสาเหตุที่จะแย่งเป็นพ่อเล้าครอบครองไก่ตัวเมียทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียว วันหนึ่ง ไก่ตัวผู้ทั้งคู่ก็เกิดปะทะกันอย่างหนักถึงขนาดแพ้ชนะ ไก่ตัวที่แพ้ต้องหนีไป หลบ ๆ ซ่อน ๆ อยู่ในมุมมืด ไม่กล้าออกมาตีอีกส่วนไก่ ตัวที่ชนะนั้น ก็ลิงโลดใจว่าตนเองเป็นผู้ชนะถึงกับกระโดดขึ้นไปยืนเกาะอยู่บนเสารั้วเล้าแล้ว ตีปีกส่งเสียงดังลั่น บอกความเป็นผู้ชนะนกอินทรีตัวหนึ่งบินผ่านมาเห็นเข้าก็บินลงมาโฉบเอาไก่พ่อเล้าตัวนั้นด้วยกรงเล็บแหลมคมของมันขึ้นไปทันทีแล้วพาไปจากที่นั่น ไก่ตัวที่แพ้เลยได้เป็นพ่อเล้าแทน

8. พฤติกรรมของไก่ทั้งสองตัวเปรียบได้กับสำนวนในข้อใด

- ก. หัวเราะที่หลังดังกว่า
- ข. แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร
- ค. เสือสองตัวอยู่ถ้ำเดียวกันไม่ได้
- ง. คนโง่ยอมเป็นเหยื่อของคนฉลาด

9. ไก่ตัวที่ชนะเป็นเหยื่อของนกอินทรีเพราะอะไร

- ก. ทะนงตน ข. หลงตัวเอง
- ค. ประมาท ง. เย่อหยิ่ง

10. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คือข้อใด

- ก. ไม่ควรรังแกผู้ที่อ่อนแอกว่า
- ข. ไม่ควรยึดติดกับอำนาจวาสนา
- ค. ควรผูกมิตรดีกว่าสร้างศัตรู
- ง. ควรมีความสามัคคีในหมู่คณะ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

การอ่านจับใจความสำคัญ

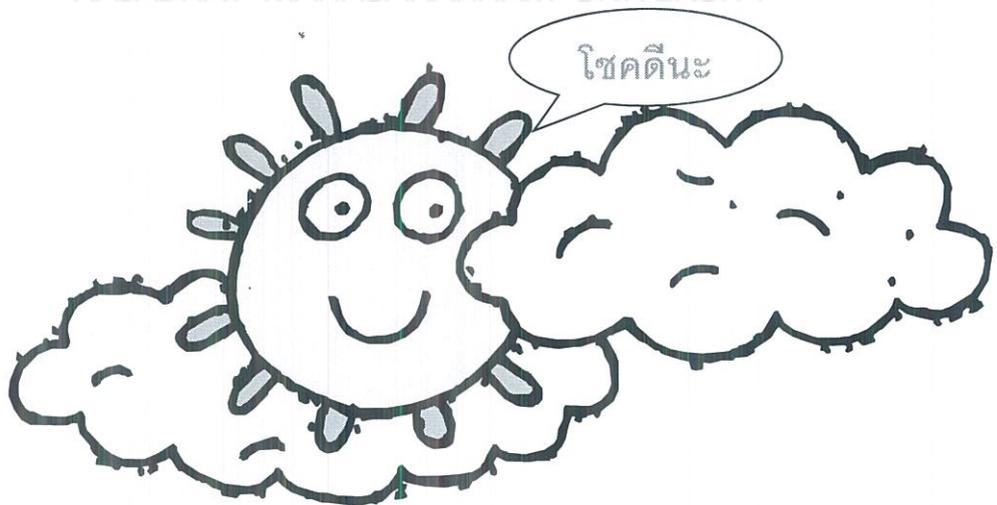
เรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

คำชี้แจง จงเลือกและใส่เครื่องหมายกากบาท (X) ในข้อที่ถูกที่สุด

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

🌸 ความหมาย 🌸

นิทาน หมายถึง เรื่องเล่าที่เล่าสืบต่อกันมา มุ่งให้เห็นความบันเทิง แทรกแนวคิด คติสอนใจจนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยอย่างหนึ่ง อาจเรียกนิทานพื้นบ้าน นิทานพื้นเมือง นิทานชาวบ้าน เป็นต้น

นิยาย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2525 ให้ความหมายของนิยายไว้ว่าหมายถึง เรื่องที่เล่าต่อกันมา หมายถึงความไม่แน่นอนหรือไม่ใช่ความจริงทั้งหมด มีการแต่งเติมเสริมต่อบางตอนเรื่องราวนั้นจะต่างไปจากชีวิตจริง เช่น เกิดเป็น ลูกสัตว์แล้วมาใช้เวทย์มนต์คาถาให้กลายเป็นมนุษย์ได้ในภายหลัง เป็นต้น จากความหมายของนิทาน นิยาย ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่ามี ความคล้ายคลึงกัน จนบางครั้งแยกกันไม่ออก

🌸 ที่มาของนิทาน 🌸

1. มาจากความต้องการให้เกิดความสนุกสนาน บันเทิง จึงผูกเรื่องขึ้นหรือ นำเรื่องไปผสมผสานกับ เรื่องที่มีอยู่เดิม
2. มาจากความต้องการอบรมสั่งสอนในแง่ของพุทธศาสนาให้ความรู้ ด้านศีลธรรม เพื่อให้อบรมสั่งสอนให้คนประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม อยู่ในกฎระเบียบของสังคม เช่น นิทานธรรมบท นิทานอีสป เป็นต้น
3. มาจากการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย จึงมีการสมมุติเรื่องราวขึ้นมา เพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

🌸 ประเภทของนิทาน 🌸

ประเภทของนิทานแบ่งออกตามรูปแบบได้ 5 ประเภท คือ

1. นิทานปรัมปรา (Fairy Tale) เป็นนิทานที่มีเรื่องค่อนข้างยาว เป็นเรื่องสมมุติว่าเกิดขึ้นในที่ใดที่หนึ่ง ไม่กำหนดชัดเจนว่าที่ไหน ตัวเอกของเรื่องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติพิเศษประการใดประการหนึ่ง เช่น เป็นผู้มีอำนาจ มีบุญ มีฤทธิ์เดช ทำให้ศัตรูพ่ายแพ้ได้ ถ้าเป็นหญิงมักได้แต่งงานกับชายสูงศักดิ์ เช่น ปลาบู่ทอง สโนไวท์ และซินเดอเรลลา และมักนิยมขึ้นต้นว่า “ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว...” หรือ “ในกาลครั้งหนึ่ง...”
2. นิทานท้องถิ่น (Legend) เป็นนิทานที่มีเรื่องสั้นกว่านิทานปรัมปรา มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ใจกลาง หรือคตินิยม แต่ว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงหรือมีเค้าความจริง มีบุคคลจริง ๆ มีสถานที่จริง ๆ

3. นิทานเทพนิยาย (Myth) เป็นนิทานที่มีเทวดา นางฟ้า เป็นตัวเอกของเรื่อง เช่น เมขลา รามสูร ท้าวมหาสงคราม

4. นิทานเรื่องสัตว์ (Animal tale) เป็นนิทานที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ และมีความคิดและการกระทำต่าง ๆ ตลอดจนพูดจาอย่างคน หรืออาจมีคนเกี่ยวข้องกับอยู่ด้วย ทั้งคนทั้งสัตว์สามารถพูดจาโต้ตอบและปฏิบัติต่อกันได้ นิทานประเภทนี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

4.1 นิทานเรื่องสัตว์ประเภทคติธรรม (Fable) ได้แก่ นิทานอีสป ชาดกต่าง ๆ

4.2 นิทานเรื่องสัตว์ประเภทเล่าซ้ำ หรือเล่าไม่รู้จบ (Commutative tale) เช่น เรื่อง ยายกะตา

5. นิทานตลกขบขัน (Jest) เป็นนิทานเรื่องสั้นๆ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ต่าง ๆ อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความโง่ กลโกง การแกล้งแหย่ การแสดงปฏิภาณไหวพริบ

คุณค่าของนิทาน

1. นิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน การเล่านิทานในโอกาสต่าง ๆ ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน ช่วยผ่อนคลายความเครียดขณะทำงาน หรือหลังจากการทำงานหนักมา

2. นิทานช่วยกระชับความสัมพันธ์ ทำให้ผู้ใหญ่และเด็ก หรือแม้แต่ผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่ด้วยกันก็ได้ใกล้ชิดสนิทสนมกัน

3. นิทานให้การศึกษาและเสริมสร้างจินตนาการ เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้ลักษณะมนุษย์จากตัวละครในนิทาน เรียนรู้เกี่ยวกับอุปสรรคตลอดจนการเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิต นิทานที่มีเรื่องนางฟ้า อภินิหารต่าง ๆ ยังช่วยเสริมสร้างจินตนาการของเด็ก ๆ ทำให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. นิทานให้ข้อคิดและคติเตือนใจ นิทานไม่ได้ให้แต่ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้ฟังเท่านั้น มีนิทานเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะนิทานคติ จะให้ข้อคิดแง่ใดแง่หนึ่ง เป็นการปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ที่สังคมพึงประสงค์แก่ผู้ฟังด้วย

5. นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตในหลาย ๆ ด้าน เช่น วิถีชีวิตตลอดจนประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ เป็นต้น ถ้าผู้ฟังรู้จักสังเกต วิเคราะห์นิทานต่าง ๆ เหล่านี้ ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจสภาพวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ อย่างแท้จริง

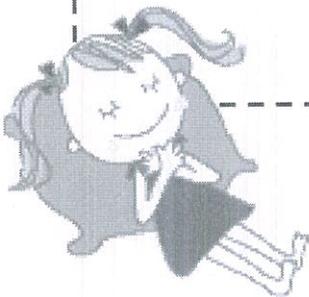
แบบฝึกหัดที่ 1

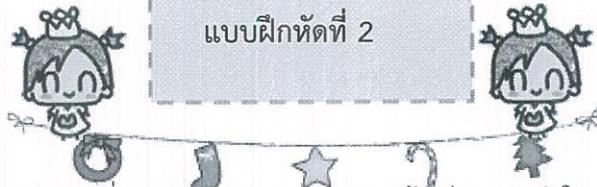

คำชี้แจง

ให้นักเรียนจับคู่ข้อความ โดยนำตัวอักษรที่อยู่ด้านหลังมาเขียนไว้ด้านหน้าของข้อความที่สัมพันธ์กัน

1. นิทาน	ก. นิทานปรัมปรา
2. ที่มาของนิทาน	ข. นิทานท้องถิ่น
3. ประโยชน์ของนิทาน	ค. นิทานเทพนิยาย
4. นิทานพื้นบ้าน	ง. นิทานเรื่องสัตว์
5. ซินเดอเรลลา	จ. นิทานตลกขบขัน
6. เมขลา รามสูร	ฉ. นิทานคติธรรม
7. นิทานอีสป	ช. ท้าวมหาสงครามต์
8. เนื้อเรื่องมีเค้าความจริง	ซ. เรื่องเล่าในท้องถิ่น
9. ความโง่ กลโกง	ฌ. สโนว์ไวท์
10. สัตว์พูดได้	ญ. ความสนุกสนาน
	ฎ. เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา
	ฐ. อบรมสั่งสอนคติธรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง หมาฮุย (หมาขนดำ) แล้วเขียนเติมคำในช่องว่าง

หมาฮุย (หมาขนดำ)

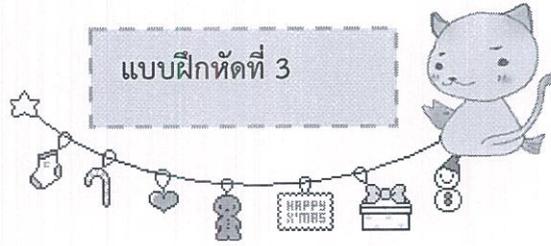
นานมาแล้ว มีพ่อหม้ายคนหนึ่งอาศัยอยู่กับลูกชาย ชื่อบุญปิ่นและลูกหมาอีกตัวหนึ่ง ต่อมาพ่อหม้ายได้แต่งงานใหม่ ภรรยาใหม่ชื่อนางกาไว นางเกลียดลูกเลี้ยงจึงหาทางกำจัดโดยการใส่ความทำให้ผู้เป็นพ่อโกรธลูกชายมาก จึงหลอกพาลูกชายไปปล่อยป่า โดยหลอกเอาไปทิ้งในหลุมมันที่ถูกขุดเอามันไปกินแล้ว ฝ่ายหมาฮุย เมื่อเห็นพ่อของบุญปิ่นกลับมาแล้วแต่ไม่เห็นบุญปิ่น จึงดมกลิ่นและตามไปช่วยบุญปิ่นให้ขึ้นมาจากหลุมมันได้ เมื่อนางกาไวเห็นบุญปิ่นกลับมาพร้อมหมาฮุย ก็โกรธยิ่งนักบอกให้สามีรีบนำลูกไปปล่อยอีกครั้ง คราวนี้บุญปิ่นรู้ตัวดีว่าจะถูกเอาไปปล่อยป่าอีก จึงชวนหมาฮุยไปด้วย และพากันหนีไปตายเอาดาบหน้า จนกระทั่งได้พบกับยักษ์สองสามีภรรยา ยักษ์เกิดความสงสารจึงเอาบุญปิ่นและหมาฮุยไปเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม และมีเมืองหนึ่ง เจ้าเมืองมีพระธิดาถึง 7 องค์ เจ้าเมืองได้ไปล่าสัตว์ในป่า และพบกับยักษ์กินอาทิตย์ละคน แล้วเจ้าเมืองก็ส่งพระธิดามาให้ยักษ์กินทุกวันจนถึงธิดาคณสุดท้ายซึ่งกำลังจะนำไปให้ยักษ์กินเช่นกัน ขณะเดียวกันก็เป็นเวลาที่บุญปิ่นซึ่งโตเป็นหนุ่มได้ขออนุญาตพ่อแม่ยักษ์มาเที่ยวพร้อมกับหมาฮุยพอดี จึงพบและช่วยเหลือพระธิดาจากการถูกยักษ์กินได้ บุญปิ่นจึงได้แต่งงานกับพระธิดาและครองเมืองอย่างมีความสุขต่อมาบุญปิ่นก็คิดถึงพ่อของตนจึงได้สร้างศาลาและเขียนเล่าชีวิตของตนเองไว้ที่ศาลาแห่งนี้ เมื่อนางกาไวรู้ว่าลูกเลี้ยงได้เป็นเจ้าเมืองก็กลัวความผิด จึงคิดจะหนี นางจึงถูกแผ่นดินสูบเสียชีวิต บุญปิ่นจึงไปปรับตัวผู้เป็นพ่อมาอยู่ด้วยอย่างมีความสุข

(นิทานท้องถิ่น อ.แม่สาย)

1. แม่เลี้ยงของบุญปิ่นชื่อ.....
2. พ่อของบุญปิ่นโกรธลูกชายเพราะ.....
3. หลังจากโกรธลูกชายแล้วเขาทำอย่างไรกับลูกของตนเอง.....
4. บุญปิ่นกลับบ้านของตนเองได้อย่างไร.....
5. หลังเกิดเหตุการณ์นั้นบุญปิ่นตัดสินใจหนีออกจากบ้านไปพร้อมกับใคร.....
6. ผู้ที่ช่วยเหลือบุญปิ่นหลังหนีออกจากบ้านคือ.....
7. หลังจากที่บุญปิ่นและหมาฮุยได้ช่วยเหลือพระธิดาแล้วผลที่ตามมาคือ.....
8. บุญปิ่นตามหาบิดาด้วยวิธีใด.....
9. นางกาไวได้รับการลงโทษอย่างไร.....
10. ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้คือ.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คำชี้แจง นักเรียนอ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

แมวสวย

มีตาข่ายสองคนอยู่กันตามลำพัง นานเข้าก็เกิดความเหงา วันหนึ่งยายจึงบอกกับตาว่า ให้ตาไปหาแมวมาเลี้ยงแก้เหงาสักตัวหนึ่งเถิด ตารีรับคำแล้วออกจากบ้านเพื่อไปหาแมวมาเลี้ยง ตาแก่เดินมาไม่นานก็พบแมวฝูงใหญ่ ซึ่งมองดูตัวไหนก็มีแต่ตัวสวยๆ น่ารักทั้งนั้น แก้ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเลือกตัวไหนดี อุ้มไปอุ้มมาจนกระทั่งแมวเต็มอ้อมแขน จนสุดท้ายแมวทั้งฝูงก็เดินตามแกจนหมด แม้ตาจะบอกว่าอย่าไปเลยเสียไม่ไหว แต่แมวก็ก็นอยมฟัง

ตาพาฝูงแมวเดินมาจนถึงบ้าน ยายออกมาต้อนรับด้วยความยินดี แต่พอแกมองเห็นฝูงแมวเหมียวมายก้หงงด้วยความตกใจและถามตาว่า เอาแมวมาทำอะไรมากมายอย่างนี้จะไปมีอะไรให้มันกินได้พอ ตาก็ตอบว่า ไม่ได้เอามา แต่มันพากันเดินตามมาเอง และก้ตัดสินใจไม่ได้ว่าตัวไหนสวยที่สุด

ยายจึงบอกว่าถ้าอย่างนั้นเลือกตัวที่สวยที่สุดสักตัวก้แล้วกัน ตาก็ร้องถามแมวว่าตัวไหนสวยที่สุด เจ้าแมวทั้งฝูงก็ร้องลั่นว่า “ฉันสวยที่สุด” และตะโกนแข่งขันกันแล้วก้เกิดการแย่งตำแหน่ง “แมวสวย” แมวทั้งฝูงกระโดดเข้าก้ดกัันซูลมุนเสียงดังปานแผ่นดินจะถล่ม ยายกับตาก็กลับเข้าบ้านเพราะความกลัว

ไม่ช้าเสียงแมวก้ดกัันก้ค่อยๆ เจริญลงจนสนิท ยายกับตาก็เปิดประตูโพลงหน้าออกมาดู ก้ปรากฏว่าแมวตายไปหมด ยายกับตาก็ออกมาจากบ้านยืนรำพึงด้วยความเศร้าสลดและเสียดายแมวขณะนั้นก้ได้ยินเสียงร้องเหมียวๆ อยู่ไม่ไกลตัวนัก แก้ก้ช่วยกันมองหา และมองเห็นลูกแมวสีดำตัวเล็ก ๆ เป็นลูกแมวแสนจะซี้เห่ร่หนึ่งแอบอยู่ที่พุ่มไม้ ยายจึงเดินไปอุ้มขึ้นมา และถามว่า ทำไมเจ้าจึงไม่เป็นอะไรกับเขา ลูกแมวตอบว่า “ฉันรู้สีกว่าฉันไม่สวย เพราะฉะฉนั้นก้ไม่ร้องแข่งกับใคร ก้เลยไม่มีใครมาก้ดฉัน” ยายก้อุ้มลูกแมวซี้เห่ร่เข้าบ้านเลี้ยงดูอย่างดี ไม่นานนักจากแมวที่แสนซี้เห่ร่ก้เป็นแมวที่แสนสวย และอยู่กับตายายอย่างมีความสุข

คำถาม

1. ใครเป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ในเรื่องนี้

2. ทำไมตาสจึงตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเลือกแมวตัวไหน

3. สาเหตุที่ทำให้แมวกัดกันตายเพราะอะไร

4. ถ้าแมวเล็กเป็นคน น่าจะมีนิสัยอย่างไร

5. ลูกแมวซีเห่ร่กลายเป็นลูกแมวแสนสวยได้อย่างไร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านอีสาน เรื่องจำปาสี่ต้น แล้วตอบคำถาม

นิทานเรื่องสั้นจำปาสี่ต้น

เมืองจ๊กซิงมีความเจริญรุ่งเรืองมาก มีพ่อค้าวาณิชไปมาค้าขายเนืองแน่น อยู่ต่อมียพญาฮุ้ง ได้มาจับผู้คนในเมืองกินทุกวัน เจ้าเมืองไม่อาจจะต่อกรกับพญาฮุ้งได้ มีผู้วิเศษอาสาต่อกรกับพญาฮุ้ง ก็ถูกจับกินจนหมดสิ้น เจ้าเมืองจึงนำพระธิดาชื่อนางปทุมมา ซ่อนไว้ในกลองยักษ์กลางเมือง พญาฮุ้งได้มาจับผู้คนกินจนกลายเป็นเมืองร้าง ประชาชนที่เหลืออยู่ต่างก็หนีไปอยู่เมืองอื่น

ท้าวจูลณี ครองเมืองปัญจานครออกประพาสป่าล่าสัตว์ ได้หลงเข้ามายังเมืองร้าง จึงพาเสนาสำรวจบ้านเมืองพบกลองใบใหญ่อยู่กลางเมือง จึงได้ตีกลองเพื่อจะเป็นสัญญาณให้รู้ว่ามีคนมา ครั้นตีกลองได้ยินเสียงหญิงสาวร้องอยู่ในกลองจึงใช้พระขรรค์ผ่าหนึ่งหน้ากลองพบนางปทุมมาจึงนำออกมาถามไถ่ได้ความว่าพญาฮุ้งจะมากินคนเมื่อได้ยินเสียงกลอง พระบิดานำนางมาไว้ในกลองเพราะโหดทรนายนายว่าจะมีผู้วิเศษมาปราบพญาฮุ้งได้ เมื่อพญาฮุ้งบินมา ท้าวจูลณีก็ฆ่าตายต่อหน้านางปทุมมา

ท้าวจูลณีจึงรับนางปทุมมามาเป็นชายาพากลับเมืองปัญจานคร ท้าวจูลณีมีเมเหล้าฝ่ายชวาก่อนแล้วชื่อว่า นางอัคคี ทั้งสองก็รักใคร่ปรองดองกันดี ครั้นเมื่อนางปทุมมาตั้งครรภ์ ฝันว่าพระอินทร์เอาแก้วมาให้ 4 ดวง โหดทรนายนายว่าจะได้โอรสมีบุญบารมีมาก นางอัคคีจึงฉวยเพราะนางไม่มีโอรส แต่กระนั้นก็ตาม นางก็ยังทำดีต่อนางปทุมมาเสมอต้นเสมอปลาย

ครั้นเมื่อนางปทุมมา จะประสูติโอรส นางอัคคีก็ออกอุบายเอาผ้าปิดตาปิดหูนางปทุมมา โดยอ้างว่าเป็นพระราชประเพณีของเมืองปัญจานคร นางก็เอาลูกสุนัขมาเปลี่ยนลูกนางปทุมมา แล้วให้นางทาสีนำกุมารทั้งสี่ไปลอยแพทิ้งน้ำไป เมื่อท้าวจูลณีทราบว่านางปทุมมาคลอดบุตรเป็นสุนัขก็กริ้วกล่าวหาว่านางสมสู่กับสุนัขจึงขับไล่ไปจากเมือง นางปทุมมาอุ้มลูกสุนัขโดยเข้าใจว่าเป็นลูกของตนไปอาศัยอยู่กับหญิงม่ายซึ่งเป็นคนใจร้าย ใช้นางทำงานหนักจนซูบผอม

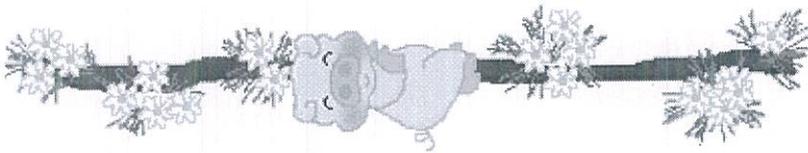
กล่าวถึงกุมารทั้งสี่ที่ถูกลอยแพ แผลได้ลอยไปติดอยู่ที่ทำนน้ำบ้านตายาย ตายายเห็นเป็นกุมารหน้าตาดีจึงเลี้ยงไว้ด้วยความเอ็นดู ความทราบถึงนางอัคคีว่ากุมารทั้งสี่ยังไม่ตาย จึงให้นางทาสีนำอาหารใส่ยาพิษมาให้กุมาร ตายายกับจากนาเห็นกุมารทั้งสี่นอนตายกอดกันกลม ก็ไศกเศร้าสางสาร จึงนำไปเรียงฝังกันทั้ง 4 ศพ

กาลเวลาผ่านไปไม่นานก็เกิดเป็นต้นจำปาสี่ต้น ตายายดีใจที่ยังเห็นหลานทั้งสี่มีชีวิตอยู่จึงหมั้นรดน้ำพรวนดินต้นจำปาจนงอกงาม นางอัคคีทราบความอีกจึงสั่งให้เสนามาโค่นต้นจำป่าน้ำไปทิ้งน้ำ

ต้นจำปาลอยน้ำไปติดอยู่หน้าอาคารของฤๅษี ฤๅษีใช้มีดตัดต้นจำปาเห็นมีเลือดออกจึงรู้ว่าไม่ใช่ต้นจำปาทั่วไป พระฤๅษีจึงต้อนิ้วเพชรให้นิ้วเพชรมีอิทธิฤทธิ์ “ชี้เป็นชี้ตาย” พระฤๅษีสอนวิชาอาคมต่าง ๆ แก่กุมารทั้งสี่ ตั้งชื่อว่า จำปาทอง จำปาเงิน จำปานิล และคนเล็กชื่อ เจ้าหนละพระอินทร์ทราบว่างามปทุมมาได้รับความลำบากมาก จึงปลอมเป็นชีปะขาวเล่าเรื่องให้กุมารทั้งสี่ฟัง กุมารทั้งสี่จึงขอลาพระฤๅษีติดตามมารดา ระหว่างทางเดินเข้าเมืองยักษ์ เจ้าหนละได้ใช้นิ้วเพชรปราบยักษ์และขู่วิถียักษ์จนยักษ์ยกเมืองและธิดาให้ เจ้าหนละก็ให้พี่ ๆ ได้ครองเมืองได้ พระธิดาเป็นชายาทั้งสามเมืองที่ผ่านมา แต่ก็ได้พำนักอยู่แต่ละเมืองไม่นานก็ลาไปติดตามมารดาพระอินทร์ชีปะขาวมาส่งถึงเมืองปัญจานคร และบอกให้สี่กุมารปลอมตัวเป็นยาจกไปอาศัยอยู่กับยายเฒ่าเฝ้าสวน และสืบหามารดาและพบว่าปทุมมาลีชูปนม เมื่อทราบที่อยู่ของมารดาแล้วก็แต่งเครื่องทรงกษัตริย์สั่งให้ยายเฒ่าเฝ้าสวนพาไปพบมารดา เมื่อแม่ลูกพบกันและเล่าเรื่องแต่หนหลังก็โศกเศร้าอาดูร สี่กุมารให้ทรัพย์สินตอบแทนยายเฒ่าเฝ้าสวนจำนวนมาก และลงโทษหญิงหม้ายใจร้ายที่ทารุณกรรมมารดาอย่างสาสมเจ้าหนละยังคิดแค้นนางอัคคีมาก จึงชวนพี่น้องที่สามเหาะไปยังปราสาทแล้วเขียนสารถึงบิดาไว้ที่แท่นบรรทม ให้ส่งตัวนางอัคคีและนางทาสีคนสนิทไปลงโทษและบอกความจริงทุกประการ

ท้าวจুলนึทราบดังนั้นก็ดีพระทัยที่โอรสทั้งสี่ยังมีชีวิตอยู่ วันรุ่งขึ้นจึงจับนางอัคคีและนางทาสีไปให้สี่กุมารลงโทษ สี่กุมารจึงตัดสินใจให้ลอยแพนางอัคคีและนางทาสีไปในทะเลตามยถากรรม หลังจากนั้นพระองค์ก็นำราชรถไปรับนางปทุมมากลับนคร

สี่กุมารก็พาพระมารดาเข้าเมืองพร้อมกับท้าวจูลนึและให้ไปรับตายเป็นที่เลี้ยงดูตนมาอยู่ในวัง ส่วนพี่ทั้งสามก็ลาไปปกครองบ้านเมืองกับพระชายาส่วนเจ้าหนละก็ครองเมืองปัญจานครแทนบิดาสืบไป

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนอ่านนิทานเรื่องจำปาสีต้นแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากเรื่องทีอ่านข้อใดไม่ถูกต้อง
 - ก. นางอัคคีมีนิสัยอิจฉาริษยา
 - ข. เกิดมีพญาเหี่ยวจับกินชาวบ้านจนหมด
 - ค. นางปทุมมาซ่อนตัวอยู่ในกลอง
 - ง. นางอัคคีเป็นผู้วางยาพิษฆ่ากุมารทั้งสี่
2. ข้อใดคือจุดประสงค์ของผู้แต่งเรื่องนี้
 - ก. ให้ความรู้เกี่ยวกับต้นจำปา
 - ข. ให้คติสอนใจเกี่ยวกับจิตใจมนุษย์
 - ค. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการดำรงชีวิต
 - ง. ให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับคตินิธรรม
3. ถ้านักเรียนเป็นกุมารทั้งสี่เมื่อมีชีวิตขึ้นอีกครั้งนักเรียนจะจัดการกับคนที่ทำร้ายตนเองอย่างไร
 - ก. อโหสิกรรมให้ ยกโทษให้
 - ข. คิดแก้แค้น
 - ค. เคียดแค้น
 - ง. จองเวรจองกรรม
4. นางอัคคีเป็นบุคคลประเภทใด
 - ก. อิจฉาริษยาและใจอาฆาตพยาบาท
 - ข. เห็นแก่ตัว
 - ค. โอบอ้อมอารี
 - ง. ซื่อสัตย์สุจริต
5. สาเหตุใดที่ทำให้ท้าวจูลณีขับไล่นางปทุมมาออกจากเมือง
 - ก. เชื่อคำยุยงจากนางอัคคี
 - ข. เชื่อคนง่าย

- ค. โกรธเคืองที่นางคลอดลูกเป็นสุนัข
ง. เข้าใจผิดและเชื่อคำกล่าวของนางอัคคี
6. จากเรื่องทีอ่านข้อใดกล่าวถูกต้อง
ก. ท้าวจูลนี้มีใจคอหนักแน่น
ข. นางอัคคีมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น
ค. นางอัคคีทำแต่สิ่งชั่วร้าย ดังนั้นนางจึงได้รับแต่ความเลวร้าย
ง. ท้าวจูลนียกโทษให้แก่นางอัคคี
7. จากเรื่องทีอ่านข้อใดเป็นลักษณะของท้าวจูลนี
ก. พระองค์ไม่เชื่อคนง่าย
ข. พระองค์มีความคิดที่เป็นเหตุผล
ค. พระองค์มีความคิดเห็นของบุคคลอื่น
ง. ไว้วางใจคนใกล้ชิดและไม่ทันเล่ห์เหลี่ยมของนางอัคคี
8. ทักษะแง่คิดที่ได้จากเรื่องนี้
ก. ไม่มีใครไม่เคยทำผิด
ข. การให้อภัยดีกว่าการให้ทัั้งปวง
ค. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
ง. ความรู้และความสามารถทำให้ประสบความสำเร็จ
9. จากหลักคำสอนของพุทธศาสนาเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด
ก. ไม่เห็นด้วย เพราะควรละเว้นจากความชั่ว
ข. ไม่เห็นด้วย เพราะนำความเดือดร้อนมาสู่คนอื่น
ค. เห็นด้วย เพราะเป็นแนวทางในการทำความดี
ง. เห็นด้วย เพราะเป็นการทำจิตใจให้บริสุทธิ์
10. ประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องทีอ่านมีอะไรบ้าง
ก. ความบันเทิงและแนวคิด
ข. ความรู้และความบันเทิง
ค. ความบันเทิงและความรู้
ง. คำเตือนและความรู้

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

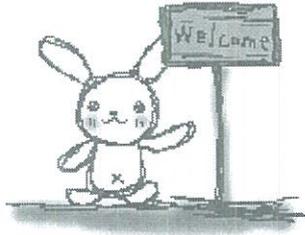
แบบฝึกชุดที่ 2 การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

ข้อที่	ก่อนเรียน
1	ค
2	ง
3	ค
4	ง
5	ก
6	ข
7	ข
8	ค
9	ค
10	ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

* * * * *

แนวการตอบ

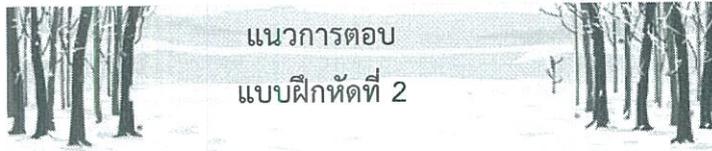
แบบฝึกหัดที่ 1

* * * * *

1. ก นิทาน
2. ก ที่มาของนิทาน
3. ฉ ประโยชน์ของนิทาน
4. ข นิทานพื้นบ้าน
5. ก จีนเดอเรลลา
6. ค เมขลา รามสูร
7. ฉ นิทานอีสป
8. ข เนื้อเรื่องมีเค้าความจริง
9. จ ความโง่ กลโกง
10. ง สัตว์พูดได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1. คำถาม :
- คำตอบ :
2. คำถาม :
- คำตอบ :
3. คำถาม :
- คำตอบ :
4. คำถาม :
- คำตอบ :
5. คำถาม :
- คำตอบ :

แนวการตอบ
แบบฝึกหัดที่ 3

1. แม่เลี้ยงของบุญปิ่นชื่อ กาไว
2. พ่อของบุญปิ่นโกรธลูกชายเพราะ แม่เลี้ยงใส่ความ
3. หลังจากโกรธลูกชายแล้วเขาทำอย่างไรกับลูกของตนเอง หลอกลูกชายไปปล่อยป่า
4. บุญปิ่นกลับบ้านของตนเองได้อย่างไร หมามุ่ยไปช่วยกลับมา
5. หลังเกิดเหตุการณ์นั้นบุญปิ่นตัดสินใจหนีออกจากบ้านไปพร้อมกับใคร หมามุ่ย
6. ผู้ที่ช่วยเหลือบุญปิ่นหลังหนีออกจากบ้านคือ พักที่บ้านสามมีภรรยา
7. หลังจากทีบุญปิ่นและหมามุ่ยได้ช่วยเหลือพระธิดาแล้วผลที่ตามมาคือ ได้แต่งงานกับพระธิดา
ของเจ้าเมืองและได้ครองเมือง
8. บุญปิ่นตามหาบิดาด้วยวิธีใด สร้างศาลาและเขียนเล่าชีวิตของตนเองไว้ที่ศาลา
9. นางกาไวได้รับการลงโทษอย่างไร ถูกแผ่นดินสูบ
10. ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้คือ ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว

แนวการตอบ
แบบฝึกหัดที่ 4

เฉลยแบบฝึกหัด นิทาน
เรื่องจำปาสี่ต้น

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมนักเรียน

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรม (Rubrics)

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
		2	1	0
1	การอ่านจับใจความ	อ่านคำได้ถูกต้องตามคำที่กำหนดให้	อ่านคำได้ถูกต้องไม่ครบตามคำที่กำหนดให้	อ่านไม่ได้
2	การอ่านในใจ	การอ่านใจได้ถูกต้องตามที่กำหนดให้	อ่านมีเสียงเล็กน้อย	อ่านออกเสียงดัง
3	ผลงานเสร็จ	ทันเวลาสวยงามเป็นระเบียบ	ทำงานช้าไม่ทันเวลา	ไม่มีผลงาน
4	มีมารยาทในการอ่าน	ตั้งใจอ่านและเขียนอย่างมีสมาธิ	ตั้งใจอ่านและเขียนบ้างและหันไปคุยกับเพื่อนเป็นบางครั้ง	ไม่ตั้งใจอ่านและเขียน
5	ลักษณะนิสัยรักการทำงาน	เขียนได้ถูกต้องตามอักขรวิธีและสวยงาม	เขียนได้ถูกต้องตามอักขรวิธี แต่เขียนหนังสือไม่มีหัว	เขียนไม่ถูกต้องตามอักขรวิธีและเขียนหนังสือไม่มีหัว

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบชุดนี้เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกข้อสอบมีทั้งหมด 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
 2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วกาเครื่องหมายกากบาท (X)
 3. เมื่อทำเสร็จแล้วให้ส่งกระดาษคำตอบและแบบทดสอบคืน
1. ข้อใดเป็นความหมายของการอ่านจับใจความ
 - ก. อ่านเพื่อความรู้
 - ข. อ่านเพื่อความบันเทิง
 - ค. อ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่อง
 - ง. อ่านเพื่อค้นหาแนวทางในการดำเนินชีวิต
 2. การอ่านจับใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องปฏิบัติอย่างไร
 - ก. แยกเรื่องออกเป็นตอน ๆ
 - ข. อ่านให้รวดเร็วม่าเสมอ
 - ค. แยกใจความสำคัญจากส่วนขยายใจความสำคัญ
 - ง. แยกประเด็นของเรื่องว่าส่วนใดเป็นข้อมูลประกอบ
 3. ข้อใดถือว่าเป็นขั้นตอนแรกของการอ่านจับใจความ
 - ก. อ่านผ่านๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้เรื่อง
 - ข. อ่านให้ละเอียดเพื่อความเข้าใจ
 - ค. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ
 - ง. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง
 4. ข้อใดถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการอ่านจับใจความ
 - ก. อ่านผ่านๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้เรื่อง
 - ข. อ่านให้ละเอียดเพื่อความเข้าใจ
 - ค. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง
 - ง. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ
 5. ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร
 - ก. ข้อความทั้งหมดในแต่ละย่อหน้า
 - ข. ข้อความที่มีสาระหลายอย่างในแต่ละย่อหน้า
 - ค. ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความทั้งหมดในย่อหน้า
 - ง. ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความทั้งหมดของทุกย่อหน้า

6. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

- ก. เมื่ออ่านแล้วสามารถสรุปหรือย่อเรื่องได้
- ข. เมื่ออ่านแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
- ค. เมื่ออ่านแล้วสามารถคาดการณ์ และหาความจริงแสดงข้อคิดเห็น
- ง. เมื่ออ่านแล้วสามารถจำคำประพันธ์ชนิดต่างๆ ได้

7. จากข้อความนี้มีความหมายตรงกับสำนวนใด

- ก. วานรได้แก้ว ข. ผักชีโรยหน้า
- ค. เส้นผมบังภูเขา ง. สวยแต่รูปจืดไม่หอม

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8 - 10

ไก่ตัวผู้สองตัวอยู่ในเล้าเดียวกัน ในเล้านั้นมีไก่ตัวเมียอยู่หลายตัว แต่วิสัยของไก่ตัวผู้พ่อเล้า ซึ่งมักไม่ยอมจะก้มหัวให้แก่กันมันจึงมักจะตีกันอยู่เสมอ เพราะสาเหตุที่จะแย่งเป็นพ่อเล้าครอบครองไก่ตัวเมียทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียว วันหนึ่ง ไก่ตัวผู้ทั้งคู่ก็เกิดปะทะกันอย่างหนักถึงขนาดแพ้ชนะ ไก่ตัวที่แพ้ต้องหนีไป หลบๆ ซ่อนๆ อยู่ในมุมมืด ไม่กล้าออกมาตีอีกส่วนไก่ตัวที่ชนะนั้น ก็ลึงโลดใจว่าตนเองเป็นผู้ชนะถึงกับกระโดดขึ้นไปยืนเกาะอยู่บนเสารั้วเล้า แล้วตีปีกส่งเสียงดังลั่น บอกความเป็นผู้ชนะนกอินทรีตัวหนึ่งบินผ่านมาเห็นเข้า ก็บินลงมาโฉบเอาไก่พ่อเล้าตัวนั้นด้วยกรงเล็บแหลมคมของมันขึ้นไปทันที แล้วพาไปจากที่นั่น ไก่ตัวที่แพ้เลยได้เป็นพ่อเล้าแทน

8. พฤติกรรมของไก่ทั้งสองตัวเปรียบได้กับสำนวนในข้อใด

- ก. หัวเราะทีหลังดังกว่า
- ข. แพ้เป็นพระ ชนะเป็นมาร
- ค. เสือสองตัวอยู่ถ้ำเดียวกันไม่ได้
- ง. คนโง่ยอมเป็นเหยื่อของคนฉลาด

9. ไก่ตัวที่ชนะเป็นเหยื่อของนกอินทรีเพราะอะไร

- ก. ทะนงตน ข. หลงตัวเอง
- ค. ประมาท ง. เย่อหยิ่ง

10. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คือข้อใด

- ก. ไม่ควรรังแกผู้ที่อ่อนแอกว่า
- ข. ไม่ควรยึดติดกับอำนาจวาสนา
- ค. ควรผูกมิตรดีกว่าสร้างศัตรู

ง. ควรมีความสามัคคีในหมู่คณะ

กลุ่ม นปช. ปิดล้อมประตูทางเข้า-ออก กระทรวงการต่างประเทศทั้ง 2 ฝั่ง ถนนศรีอยุธยา และพระราม 6 หลังรัฐบาลย้ายสถานที่แถลงนโยบายจากรัฐสภามายังกระทรวงการต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ: 3 พฤศจิกายน 2558

11. รัฐบาลไปรัฐสภาเพื่อทำอะไร

- ก. ประชุมประจำปี ข. ประชุมประจำเดือน
ค. ไปต่างประเทศ ง. แถลงนโยบาย

12. สถานที่ดังกล่าวอยู่ในจังหวัดอะไร

- ก. กรุงเทพมหานคร ข. เชียงใหม่
ค. ยะลา ง. ราชบุรี

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13

“ แจ็คกี้” อดีตสรณ์ พิงยา ผู้ประกาศข่าวกีฬา ช่อง 7 สี ยืนงดูรถเก๋งบีเอ็มดับเบิลยู ซีรียี่ 3 ของตัวเอง หลังขับชนรถซาเล้งอัดติดเสาไฟฟ้า ปากซอยวิจิตรชัย ย่านห้วยขวาง ยอมรับหลักในเพราะไปงานเลี้ยง

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ: 2 พฤศจิกายน 2559

13. สาเหตุของอุบัติเหตุคืออะไร

- ก. ขับชนรถซาเล้ง ข. หลักใน
ค. เมา ง. ไปงานเลี้ยง

สองโจรบุกชิงทรัพย์เสียใหญ่ อดีตนายธนาคารเจ้าของธุรกิจชื่อดังกลางธนาคารกรุงไทยเมืองแปดริ้ว เชิดเงินสดพร้อมเช็คมูลค่ากว่า 3 ล้านบาทหนีลอยนวล ขณะเจ้าหน้าที่ตำรวจเตรียมแกะรอยความหาตัวคนร้ายจาก กล้องวีดีโอวงจรปิดมาดำเนินคดี

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์: 14 มกราคม 2560

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 14

14. เมืองแปดริ้วคือสถานที่ใด

- ก. จังหวัดเพชรบุรี ข. จังหวัดชัยนาท
ค. จังหวัดฉะเชิงเทรา ง. จังหวัดอุตรธานี

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15

รถพ่วงชนเรือกลางทะเลบ้านเพ ระยอง ดับ 1 บาดเจ็บอีก 5 ขณะบรรทุกไปส่งเรือประมงน้ำมันที่ท่าเทียบเรือ โขเพอร์ทะเลาะกับเมีย รถเสียหลัก เบรกไม่อยู่ พลิกตกน้ำ ชนเรือประมง เจ้าหน้าที่เร่งกู้ซากรถ หวนน้ำมันรั่วลงทะเล

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์: 22 ธันวาคม 2559

15. ใจความสำคัญของข้อความตรงกับข้อใด

- ก. คนบาดเจ็บ 5 คน เสียชีวิตอีก 1 คน ข. โขเพอร์ทะเลาะกับเมีย
ค. เจ้าหน้าที่หวนน้ำมันรั่วลงทะเล ง. รถน้ำมันพ่วงชนเรือกลางทะเลบ้านเพ ระยอง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16

ศึกลูกหนังเอเอฟเอฟ ซูซูกิคัพ 2008 เมื่อวันที่ 28 ธ.ค.ที่สนามมิดิงห์ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม เป็นการพาดแข้ง นัดชิงชนะเลิศ เกมที่ 2 ซึ่งนักเตะไทย ลงสนามปะทะ เวียดนาม หลังจากเล่นเกมแรก ทีมไทยเปิดบ้านพ่ายให้กับ อุรวน 1-2

หนังสือพิมพ์ข่าวสด: 29 มกราคม 2560

16. ศัพท์ลูกหนัง คำว่า ลูกหนัง มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ลูกปิงปอง ข. ลูกฟุตบอล
ค. ลูกบาสเกตบอล ง. ลูกเทนนิส

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 17-18

การตักบาตรเป็นการเตรียมอาหารคาวหวานเพื่อใส่ในบาตรให้แก่พระภิกษุสงฆ์ที่มารับบิณฑบาตในตอนเช้า เมื่อก่อนคนไทยนิยมตักบาตรทุกวันแต่ในปัจจุบันด้วยวิถีชีวิตที่เร่งรีบขึ้น ทำให้บางคนเลือกตักบาตรเฉพาะในบางโอกาส เช่น วันครบรอบวันเกิด วันปีใหม่ และวันมงคลต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมบุญให้กับตนเอง เริ่มจากตักข้าวก่อนตามด้วยกับข้าว และของหวาน เมื่อพระสงฆ์ปิดฝาบาตรให้วางดอกไม้ซึ่งส่วนมากนิยมใช้ดอกบัวและดอกดาวเรืองวางลงบนฝาบาตร แล้วนั่งพนมมือรับพรจากพระสงฆ์ หลังจากนั้นก็กรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่เจ้ากรรมนายเวรและผู้ล่วงลับเป็นลำดับสุดท้าย

การตักบาตร: ศาสนาและพิธีกรรม

17. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การกรวดน้ำ
ข. การรับพรจากพระสงฆ์
ค. การตักบาตร
ง. การทำบุญ

18. ขั้นตอนสุดท้ายของการตักบาตรคือข้อใด

- ก. การเตรียมอาหารคาวหวาน
- ข. การกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศล
- ค. การรับพร
- ง. การวางดอกไม้ลงฝาบาตร

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19-20

ตลาดน้ำดำเนินสะดวก แหล่งอารยธรรมดั้งเดิมของชาวราชบุรีที่นับวันจะเลือนหายไป หากจะมองถึงการคมนาคมขนส่งเพียงอย่างเดียว คนไทยในสมัยโบราณต้องพึ่งพาอาศัยแหล่งน้ำธรรมชาติหรือแม่น้ำลำคลองในการเดินทาง เพราะมีความสะดวกในการเคลื่อนที่ขนถ่ายสินค้าได้ทีละมาก ๆ การขนส่งและการเดินทางของคนไทยในอดีต จึงใช้เรือเป็นพาหนะเคลื่อนที่ไปตามลำน้ำ คูคลอง จึงก่อให้เกิดแหล่งชุมชนขึ้นตามริมฝั่งแม่น้ำ ถึงแม้ปัจจุบันการคมนาคมขนส่งจะเจริญก้าวหน้าไปมากจนเราเริ่มจะไม่ค่อยเห็นคุณค่ามันไปเสียแล้ว แต่อย่าลืมว่าสายน้ำหล่อเลี้ยงชีวิตเรา ไม่เห็น

นฤมล วิจิตรรัตนะ: คู่มือเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย ม. 6

19. การคมนาคมของคนในอดีตใช้พาหนะใด

- ก. เรือ
- ข. รถยนต์
- ค. จักรยานยนต์
- ง. รถไฟ

20. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การขนส่ง
- ข. คนสมัยก่อน
- ค. ตลาดน้ำดำเนินสะดวก
- ง. คูคลอง

มีความรู้เกี่ยวกับตัวกลัวอะไร

ชีวิตไม่ปลอดภัยได้ดี (สุนทรภู่)

21. ข้อความนี้เน้นความสำคัญเรื่องใด

- ก. ชีวิต
- ค. ความดี
- ข. ความรู้
- ง. การดำเนินชีวิต

22. เมื่ออ่านข้อความนี้แล้วควรปฏิบัติอย่างไร

- ก. ชี้แจง
- ค. ขยันเรียน
- ข. อุดหนุน
- ง. อุดหนุน

23. ข้อความนี้มีความหมายเหมือนกับข้อใด

- ก. รู้ไว้ดีกว่า ใส่บา้แบกหาม ข. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
ค. รู้สิ่งใดไม่รู้รู้วิชา ง. บัวไม่ให้ช้ำน้ำไม่ให้ขุ่น

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 24-25

“พอเพียงนี้ หมายความว่า มีกิน มีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่าพอ แม้บางอย่างอาจจะดูฟุ่มเฟือย แต่ถ้าทำให้มีความสุข ถ้าทำได้ก็สมควรที่จะทำ สมควรที่จะปฏิบัติ อันนี้ก็ความหมายอีกอย่างของเศรษฐกิจหรือระบบพอเพียง

(พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช)

24. เศรษฐกิจ อ่านว่าอย่างไร

- ก. เสต - ระ - กิด ข. เสต - ละ - กิด
ค. เสต - ระ - สะ - กิด ง. เสต - กิด

25. ระบบพอเพียง หมายถึง

- ก. ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่หรูหรา ข. พอมี พอกิน พออยู่
ค. พอดี ง. ถูกทั้ง ก ข และ ค

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 26 - 27

เมื่อมีโอกาสก็ควรรีบฉกฉวยเอาไว้ อย่าปล่อยให้โอกาสนั้นผ่านไป
โดยเปล่าประโยชน์

26. ข้อความนี้จัดอยู่ในประเภทใด

- ก. กลอนสี่ ข. ร้อยแก้ว
ค. กลอนแปด ง. กาพย์ยานี 11

27. ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด

- ก. สั่งสอน ข. ชี้แจง
ค. อบรม ง. ตักเตือน

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 28-30

ปรีชาเดินไปหลังศาลาการเปรียญ พอจะข้ามสะพานเขาสังเกตเห็นผู้ชายคนหนึ่งยืนอยู่ที่ศาลาท่าน้ำ ในมือถือของพระรุ้งพระรัง ไฟที่ริมกำแพงมีแสงสลัว แต่ก็พอมองเห็นท่าทางที่มีพิรุณของชายคนนั้นได้แต่ไม่แน่ชัดนัก

28. เหตุการณ์ในข้อความนี้น่าจะเกิดขึ้นเวลาใด
- ก. เวลาเจ็ดโมงเช้า ค. เวลาเที่ยงวัน
 ข. เวลาห้าโมงเย็น ง. เวลาสองทุ่ม
29. จากข้อความข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าเหตุการณ์นี้เกิดที่ใด
- ก. หลังโรงเรียน ค. ในตลาด
 ข. ในวัด ง. หลังที่ว่าการอำเภอ
30. ผู้ชายที่ปรีชาเห็นนั้นน่าจะเป็นใคร
- ก. นักเรียน ค. คนร้าย
 ข. เด็กวัด ง. นักท่องเที่ยว

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย
โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ข้อ 1	ค	ข้อ 16	ข
ข้อ 2	ง	ข้อ 17	ค
ข้อ 3	ค	ข้อ 18	ง
ข้อ 4	ง	ข้อ 19	ก
ข้อ 5	ก	ข้อ 20	ค
ข้อ 6	ข	ข้อ 21	ข
ข้อ 7	ข	ข้อ 22	ค
ข้อ 8	ค	ข้อ 23	ค
ข้อ 9	ค	ข้อ 24	ข
ข้อ 10	ง	ข้อ 25	ง
ข้อ 11	ง	ข้อ 26	ข
ข้อ 12	ก	ข้อ 27	ก
ข้อ 13	ข	ข้อ 28	ง
ข้อ 14	ค	ข้อ 29	ข
ข้อ 15	ค	ข้อ 30	ค

ภาคผนวก ค

การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินความสอดคล้อง
แบบวัดแผนการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์
(Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้น สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดให้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้น สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดให้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้น ไม่สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดให้

จุดประสงค์การเรียนรู้	ลำดับที่	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา			หมายเหตุ
			+1	0	-1	
มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด ป.4/2						
1. สามารถ คำถามและสรุป จากเรื่องที่อ่านได้	1	16. ศึกษาหนังสือ คำว่า ลูกหนัง มีความหมายตรงกับข้อใด ก. ลูกปิงปอง ข. ลูกฟุตบอล ค. ลูกบาสเกตบอล ง. ลูกเทนนิส				
	2	1. ข้อใดเป็นความหมายของการอ่านจับใจความ ก. อ่านเพื่อความรู้ ข. อ่านเพื่อความบันเทิง ค. อ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่อง ง. อ่านเพื่อค้นหาแนวทางในการดำเนินชีวิต				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ลำดับ ที่	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา			หมายเหตุ
			+1	0	-1	
	3	25. ระบบพอเพียง หมายถึง ก. ไม่พุ่มเพื่อย ไม่หรุหระ ข. พอมี พอกิน พออยู่ ค. พอดี ง. ถูกทั้ง ก ข และ ค				
	4	2. การอ่านจับใจความ สำคัญ ผู้อ่านต้องปฏิบัติ อย่างไร ก. แยกเรื่องออกเป็นตอน ๆ ข. อ่านให้รวดเร็วม่าเสมอ ค. แยกใจความสำคัญจาก ส่วนขยายใจความสำคัญ ง. แยกประเด็นของเรื่องว่า ส่วนใดเป็นข้อมูลประกอบ				
มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด ป.4/3						
2. นักเรียน สามารถตอบ คำถามจากเรื่อง ที่อ่านได้	5	1. นิทานเรื่องนี้จัดเป็น นิทาน ประเภทใด ก. นิทานปรัมปรา ข. นิทานตลกขบขัน ค. นิทานท้องถิ่น ง. นิทานเทพนิยาย				
	6	2. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมาย อย่างไรในการเขียน ก. เพื่อให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน ข. เพื่อให้เกิดความ สนุกสนาน ค. เพื่อเสียดสี คนที่ชอบใช้				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ลำดับ ที่	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา			หมายเหตุ
			+1	0	-1	
		ผู้อื่น ง. เพื่อเตือนให้มีความ รอบคอบ				
	7	9. ไก่ตัวที่ชนะเป็นเหยื่อของ นกอินทรีเพราะอะไร ก. ทะนงตน ข. หลงตัวเอง ค. ประมาท ง. เย่อหยิ่ง				
	8	11. รัฐบาลไปรัฐสภาเพื่อ ทำอะไร ก. ประชุมประจำปี ข. ประชุมประจำเดือน ค. ไปต่างประเทศ ง. แลกนโยบาย				
	9	12. สถานที่ตั้งกล่าวอยู่ใน จังหวัดอะไร ก. กรุงเทพมหานคร ข. เชียงใหม่ ค. ยะลา ง. ราชบุรี				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ลำดับที่	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
	10	13. สาเหตุของ อุบัติเหตุคืออะไร ก. ขับชนรถซาเล้ง ข. หลับใน ค. เมา ง. ไปงานเลี้ยง				
	11	22. เมื่ออ่านข้อความ นี้แล้วควรปฏิบัติ อย่างไร ก. ชี้เกียด ข. ขยันเรียน ค. อดทน ง. อดกลั้น				
	12	28. เหตุการณ์ใน ข้อความนี้น่าจะ เกิดขึ้นเวลาใด ก. เวลาเจ็ดโมงเช้า ข. เวลาเที่ยงวัน ค. เวลาห้าโมงเย็น ง. เวลาสองทุ่ม				
	13	27. ข้อความนี้กล่าว ในลักษณะใด ก. สั่งสอน ข. ชี้แจง ค. อบรม ง. ตักเตือน				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ลำดับที่	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
	14	26. ข้อความนี้จัดอยู่ใน ประเภทใด ก. กลอนสี่ ข. ร้อยแก้ว ค. กลอนแปด ง. กาพย์ยานี 11				
	15	22. เมื่ออ่านข้อความนี้ แล้วควรปฏิบัติอย่างไร ก. ขี้เกียจ ข. ขยันเรียน ค. อดทน ง. อดกลั้น				
	16	7. จากข้อความนี้มี ความหมายตรงกับ สำนวนใด ก. วานรได้แก้ว ข. ผักชีโรยหน้า ค. เส้นผมบังภูเขา ง. สวยแต่รูปจูปไม่หอม				
	17	5. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้ คืออะไร ก. ควรสอนคนโลกโดย ทางอ้อม ข. ควรสอนคนโง่โดย ทางอ้อม ค. ควรมีความเพียรจึง จะประสบความสำเร็จ				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ลำดับที่	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
		ง. ควรมีความสามัคคีจึง จะประสบความสำเร็จ				
	18	27. ข้อความนี้กล่าวใน ลักษณะใด ก. สั่งสอน ข. ชี้แจง ค. อบรม ง. ตักเตือน				
	19	19. การคมนาคมของ คนในอดีตใช้พาหนะใด ก. เรือ ข. รถยนต์ ค. จักรยานยนต์ ง. รถไฟ				
	20	20. ข้อความนี้กล่าวถึง เรื่องใด ก. การขนส่ง ข. คนสมัยก่อน ค. ตลาดน้ำดำเนิน สะดวก ง. คูคลอง				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ลำดับที่	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
	21	16. ศึกษาลูกหนึ่ง คำว่า ลูกหนึ่ง มีความหมาย ตรงกับข้อใด ก. ลูกปิงปอง ข. ลูกฟุตบอล ค. ลูกบาสเกตบอล ง. ลูกเทนนิส				
	22	13. สาเหตุของอุบัติเหตุ คืออะไร ก. ขับชนรถซาเล้ง ข. หลับใน ค. เมา ง. ไปงานเลี้ยง				
	23	11. รัฐบาลไปรัฐสภา เพื่อทำอะไร ก. ประชุมประจำปี ข. ประชุมประจำเดือน ค. ไปต่างประเทศ ง. แลกนโยบาย				
	24	9. ไม้ตัวที่ชนะเป็นเหยื่อ ของนกอินทรีเพราะ อะไร ก. ทะนงตน ข. หลงตัวเอง ค. ประมาท ง. เย่อหยิ่ง				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ลำดับที่	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
	25	26. ข้อความนี้จัดอยู่ใน ประเภทใด ก. กลอนสี่ ข. ร้อยแก้ว ค. กลอนแปด ง. กาพย์ยานี 11				
	26	30. ผู้ชายที่ปรีชาเห็น นั้นน่าจะเป็นใคร ก. นักเรียน ข. คนร้าย ค. เด็กวัด ง. นักท่องเที่ยว				
	27	30. ผู้ชายที่ปรีชาเห็น นั้นน่าจะเป็นใคร ก. นักเรียน ข. คนร้าย ค. เด็กวัด ง. นักท่องเที่ยว				

มาตรฐาน ท1.1 ตัวชีวิต ป. 4/4

3. นักเรียน สามารถ แยกแยะ ข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่สามารถ เรื่องที่สามารถ	28	28. เหตุการณ์ใน ข้อความนี้จะเกิดขึ้น เวลาใด ก. เวลาเจ็ดโมงเช้า ข. เวลาเที่ยงวัน ค. เวลาห้าโมงเย็น ง. เวลาสองทุ่ม				
--	----	--	--	--	--	--

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ลำดับที่	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
	29	39. ข้อใดเป็นการใช้ยา แก้อิมะขามป้อมที่ ถูกต้อง ก. จิบบ่อย ๆ เมื่อมี อาการไอ ข. จิบบ่อย ๆ เมื่อมี อาการเจ็บคอ ค. จิบบ่อย ๆ เมื่อมี อาการน้ำมูกไหล ง. จิบบ่อย ๆ เมื่อมี อาการชา				
มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด ป.4/5						
4. นักเรียน สามารถ คาดคะเน เหตุการณ์และ ประกอบได้	30	27. เพราะเหตุใด ค่างควาจึงไม่เข้าข้าง ฝ่ายใด ก. นกไม่มีหู ข. ค่างควาสำคัญตนผิด ค. สัตว์อื่น ๆ ไม่ให้เข้า พวก ง. เป็นสัตว์ฉลาด				
	31	29. จากข้อความข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า เหตุการณ์นี้เกิดที่ใด ก. หลังโรงเรียน ข. ในตลาด ค. ในวัด ง. หลังที่ว่าการอำเภอ				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ลำดับที่	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
	31	2. เหตุการณ์ใดน่าจะ เกิดขึ้นก่อน ก. นกยกพวกตีกับสัตว์ อื่น ข. ค้างคาวเข้าข้างนก ค. สัตว์อื่นชนะนก ง. ค้างคาวตีกับนก				
	32	3. ถ้านกยกพวกไปตี สัตว์อื่น แล้วชนะ ค้างคาวจะอย่างไร ก. ค้างคาวทำตัว เป็นกลาง ข. ค้างคาวเข้าข้างนก ค. ค้างคาวเข้าข้างสัตว์ อื่น ง. เฉย ๆ				
	33	23. ถ้านักเรียนเป็นนก นักเรียนควรปฏิบัติ อย่างไรกับค้างคาว ก. ให้ค้างคาวเป็นพวก ให้ ข. ขับไล่ค้างคาวไปไกลๆ ค. ให้ค้างคาวไปเข้าข้าง สัตว์อื่น ง. ให้ค้างคาวเข้าเป็น พวกด้วย				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ลำดับที่	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
	34	9. ไก่ตัวที่ชนะเป็นเหยื่อ ของนกอินทรีเพราะ อะไร ก. ทะนงตน ข. หลงตัวเอง ค. ประมาท ง. เย่อหยิ่ง				

มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด ป.4/6

5. นักเรียน สามารถจับ ใจความสำคัญ ของเรื่องที่อ่าน ได้	35	10. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง นี้คือข้อใด ก. ไม่ควรรังแกผู้ที่ อ่อนแอกว่า ข. ไม่ควรยึดติดกับ อำนาจวาสนา ค. ควรผูกมิตรดีกว่า สร้างศัตรู ง. ควรมีความสามัคคีใน หมู่คณะ				
	36	5. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้ คืออะไร ก. ควรสอนคนโลก โดยทางอ้อม ข. ควรสอนคนโง่ โดยทางอ้อม ค. ควรมีความเพียรจึง จะประสบความสำเร็จ ง. ควรมีความสามัคคีจึง				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ลำดับที่	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
		จะประสบความสำเร็จ				
	37	17. ข้อความนี้กล่าวถึง เรื่องใด ก. การกรวดน้ำ ข. การรับพรจาก พระสงฆ์ ค. การตักบาตร ง. การทำบุญ				
	38	18. ขั้นตอนสุดท้ายของ การตักบาตรคือข้อใด ก. การเตรียมอาหาร คาวหวาน ข. การกรวดน้ำเพื่ออุทิศ ส่วนกุศล ค. การรับพร ง. การวางดอกไม้ลงฝาด บาตร				
6. นักเรียน สามารถนำ ข้อคิดจากเรื่องที่ อ่านไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	39	22. เมื่ออ่านข้อความนี้ แล้วควรปฏิบัติอย่างไร ก. ชี้แจง ข. ขยันเรียน ค. อดทน ง. อดกลั้น				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ลำดับที่	แบบทดสอบ	คะแนนการ พิจารณา			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
	40	40. นักเรียนคิดว่าสิ่งใด ที่ค้างคาวควรทำมาก ที่สุด ก. มีความจริงใจ ข. มีความซื่อสัตย์ ค. มีน้ำใจ ง. มีความขยัน				

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ง

ประสิทธิภาพกระบวนการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ง.1 ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ

นักเรียน	ทดสอบ		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	คะแนนทดสอบย่อย			ครั้งที่ 9	ครั้งที่ 10	ครั้งที่ 11	ครั้งที่ 12	รวม	ทดสอบ	
	หลังเรียน	ก่อนเรียน						ครั้งที่ 6	ครั้งที่ 7	ครั้งที่ 8						หลังเรียน	ก่อนเรียน
คะแนนเต็ม	30		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	360		30
คนที่ 1	24		25	25	26	26	26	25	26	26	25	26	26	26	307		28
คนที่ 2	22		25	25	25	26	26	25	25	25	25	25	26	26	303		28
คนที่ 3	24		25	25	26	26	26	25	26	26	25	26	26	26	308		28
คนที่ 4	24		25	25	26	26	26	25	26	26	25	26	26	26	308		28
คนที่ 5	24		25	25	26	26	26	25	26	26	25	26	26	26	308		29
คนที่ 6	23		25	26	26	26	26	25	26	26	25	26	26	26	308		30
คนที่ 7	22		24	26	27	25	25	24	27	27	25	27	27	25	307		30
คนที่ 8	23		24	26	27	25	25	24	27	27	25	27	27	25	307		29
คนที่ 9	24		24	25	27	25	25	24	27	27	25	27	27	25	306		28
คนที่ 10	24		24	26	27	25	25	24	27	27	25	27	27	25	308		27
คนที่ 11	25		24	26	25	24	24	24	25	25	25	25	25	24	297		28
คนที่ 12	23		24	26	25	25	25	24	25	25	24	25	25	25	299		28
คนที่ 13	24		25	25	25	25	25	25	25	25	24	25	25	25	299		29

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

นักเรียน	ทดสอบ		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	คะแนนทดสอบย่อย				ครั้งที่ 9	ครั้งที่ 10	ครั้งที่ 11	ครั้งที่ 12	รวม	ทดสอบ	
	หลังเรียน	หลังเรียน						ครั้งที่ 6	ครั้งที่ 7	ครั้งที่ 8	ครั้งที่ 13						ครั้งที่ 14	
คนที่ 14	4		25	24	25	24	24	25	25	25	24	25	25	25	24	295	30	30
คนที่ 15	23		25	24	25	24	24	25	25	24	24	25	25	25	24	294	30	30
คนที่ 16	23		25	24	25	24	24	25	25	24	24	25	25	25	24	294	30	30
คนที่ 17	22		25	25	26	26	26	25	26	24	24	26	26	26	26	305	28	28
คนที่ 18	24		25	24	26	26	26	25	26	24	23	26	26	26	26	303	28	28
คนที่ 19	22		26	24	26	27	27	26	26	24	23	26	26	26	27	308	29	29
คนที่ 20	23		26	25	26	27	27	26	26	25	23	26	26	26	27	310	28	28
คนที่ 21	23		26	25	26	27	27	26	26	24	23	26	26	26	27	309	29	29
คนที่ 22	24		26	25	26	27	27	26	26	25	23	26	26	26	310	29	29	
รวม	494		548	551	569	562	562	548	569	550	534	569	569	569	562	6693	631	631
เฉลี่ย	22.78		25.13	25.26	26.04	25.74	25.74	25.13	26.04	25.22	24.52	26.04	26.04	26.04	25.74	306.65	28.74	28.74
S.D.	4.40		1.25	1.25	1.11	1.36	1.36	1.25	1.11	1.28	1.44	1.11	1.11	1.11	1.36	12.76	0.92	0.92
ร้อยละ	75.94		83.77	84.20	86.81	85.80	85.80	83.77	86.81	84.06	81.74	86.81	86.81	86.81	85.80	85.18	95.80	95.80

ตารางที่ ง.2 คะแนนวิเคราะห์ค่าเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ

นักเรียน	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนผลต่าง
คนที่	Pre-test	Post-test	D
1	24	28	4
2	22	28	6
3	24	28	4
4	24	28	4
5	24	29	5
6	23	30	7
7	22	30	8
8	23	29	6
9	24	28	4
10	24	27	3
11	25	28	3
12	23	28	5
13	24	29	5
14	4	30	26
15	23	30	7
16	23	30	7
17	22	28	6
18	24	28	4
19	22	29	7
20	23	28	5
21	23	29	6
22	24	29	5
n	22	22	22
Sum	494	631	137
Mean	22.45	28.68	6.23
S.D.	4.21	0.89	4.63

ตารางที่ 3 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย
โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ว (jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	ค่า เฉลี่ย \bar{x}	
สาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้								
1. ถูกต้องได้ใจความ	4	4	4	5	4	21	4.20	มาก
2. แสดงความคิดหลักได้ ชัดเจน	4	4	5	4	4	21	4.20	มาก
3. สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	3	4	4	4	4	19	3.80	มาก
จุดประสงค์การเรียนรู้								
1. นำไปสู่การปฏิบัติได้	4	4	4	5	4	21	4.20	มาก
2. สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้	5	3	4	4	5	21	4.20	มาก
3. สอดคล้องกับกิจกรรม	4	5	5	4	5	23	4.60	มากที่สุด
4. ระบุพฤติกรรมที่วัด ประเมินได้ชัดเจน	4	4	5	4	4	21	4.20	มาก
5. ครอบคลุมพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย ทักษะ พิสัยและจิตพิสัย	4	5	4	5	5	23	4.60	มากที่สุด
สาระการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้								
1. สาระการเรียนรู้สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรี นรู้	4	4	4	5	4	21	4.20	มาก
2. สาระการเรียนรู้ เหมาะสมกับธรรมชาติ ของวิชา	4	4	5	4	4	21	4.20	มาก
3. กิจกรรมการเรียนรู้มี ความหลากหลาย	3	4	4	4	4	19	3.80	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ ง.3 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	ค่า เฉลี่ย \bar{x}	
4. กิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาคุณลักษณะผู้ เรียนได้ชัดเจน	5	3	4	4	5	21	4.20	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้ เรียนให้แสวงหาความรู้	4	5	5	4	5	23	4.60	มากที่สุด
6. กิจกรรมเหมาะสมกับ ระดับผู้เรียน	4	4	4	5	4	21	4.20	มาก
7. กิจกรรมเป็นไปตาม ขั้นตอนของการสอนโดย ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ สมองเป็นฐาน	4	4	5	4	4	21	4.20	มาก
สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
1. สอดคล้องกับสาระการ เรียนรู้และกิจกรรม	4	4	4	5	4	21	4.20	มาก
2. สื่อเหมาะสมผู้เรียนมี ส่วนร่วมในการใช้	5	3	4	4	5	21	4.20	มาก
3. สนองต่อจุดประสงค์การ เรียนรู้และกิจกรรมการ เรียนรู้	4	5	5	4	5	23	4.60	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล								
1. การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับจุดประ สงค์การเรียนรู้และ สาระสำคัญ	4	4	4	5	4	21	4.20	มาก
2. ใช้เครื่องมือวัดและ ประเมินผลได้เหมาะสม	4	4	5	4	4	21	4.20	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ ง.3 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							ระดับ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	ค่า เฉลี่ย \bar{x}	
3. วัดและประเมินผลได้ ครอบคลุมพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	3	4	4	4	4	19	3.80	มาก
4. มีการวัดและประเมินผล ตามสภาพจริง	5	3	4	4	5	21	4.20	มาก
ค่าเฉลี่ย \bar{x}	4.0455	4.0000	4.3636	4.3182	4.3636	21.0909	4.2182	มาก
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	0.5755	0.6172	0.4924	0.4767	0.4924	1.1509	0.2302	-

ตารางที่ ง.4 ผลการประเมินหาความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.4 (ต่อ)

ข้อสอบ ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ง.5 ผลการประเมินหาความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจ
ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ
เรื่อง การอ่านจับใจความ

รายการ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum x$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. นักเรียนชอบที่ได้ เรียนเรื่องสมุนไพรร ลดความอ้วนและได้ ทำแบบฝึกทักษะ ประกอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. นักเรียนสนุกสนาน ที่ได้เรื่อง วรรณกรรม วรรณคดีแล้วได้สรุป ข้อคิดจากเรื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.5 (ต่อ)

รายการ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum x$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
3. นักเรียน กระตือรือร้นที่ได้ทำ กิจกรรมร่วมกับเพื่อน ในการอ่านการจับ ใจความและทำแบบฝึก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. นักเรียนให้ความสนใจ ในการอ่านและ ทำแบบฝึกจากเรื่อง ปลุกป่าเฉลิมพระ เกียรติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. นักเรียนสามารถนำ ความรู้เรื่องการอ่านจับ ใจความไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. นักเรียนมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ เพื่อน เกี่ยวกับวิธีการ อ่านจับใจความและ สรุปข้อคิดจากเรื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. นักเรียนมี พัฒนาการด้านการ อ่านจับใจความและ การทำแบบฝึกเรื่อง สารพิษในพริกชี้หนู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.5 (ต่อ)

รายการ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum x$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
8. นักเรียนได้เรียนการ อ่านแล้วนำมาสรุป ลงในแบบฝึก เรื่อง หมาฮุย (หมาขนดำ)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9. นักเรียนให้ความสนใจ สนใจในการอ่านจับ ใจความเรื่องการ ปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10. นักเรียนภูมิใจที่ สามารถทำกิจกรรม การอ่านและกานทำ แบบฝึกได้ตาม จุดมุ่งหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ง.6 วิเคราะห์ค่าดัชนีความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย

ข้อที่	ความยาก	แปลผล	อำนาจจำแนก กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ 27%	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
1	0.50	ใช้ได้	0.38	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.64	ใช้ได้	0.69	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.55	ใช้ได้	0.38	ใช้ได้	ใช้ได้
4	0.45	ใช้ได้	0.38	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.45	ใช้ได้	0.40	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.45	ใช้ได้	0.36	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.23	ใช้ได้	0.21	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.50	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.45	ใช้ได้	0.40	ใช้ได้	ใช้ได้
10	0.68	ใช้ได้	0.71	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.45	ใช้ได้	0.52	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.77	ใช้ได้	0.57	ใช้ได้	ใช้ได้
13	0.41	ใช้ได้	0.38	ใช้ได้	ใช้ได้
14	0.36	ใช้ได้	0.21	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.64	ใช้ได้	0.86	ใช้ได้	ใช้ได้
16	0.50	ใช้ได้	0.21	ใช้ได้	ใช้ได้
17	0.59	ใช้ได้	0.38	ใช้ได้	ใช้ได้
18	0.68	ใช้ได้	0.26	ใช้ได้	ใช้ได้
19	0.45	ใช้ได้	0.55	ใช้ได้	ใช้ได้
20	0.55	ใช้ได้	0.57	ใช้ได้	ใช้ได้
21	0.77	ใช้ได้	0.57	ใช้ได้	ใช้ได้
22	0.55	ใช้ได้	0.24	ใช้ได้	ใช้ได้
23	0.45	ใช้ได้	0.69	ใช้ได้	ใช้ได้
24	0.55	ใช้ได้	0.55	ใช้ได้	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.6 (ต่อ)

ข้อที่	ความยาก	แปลผล	อำนาจจำแนก กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ 27%	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
25	0.77	ใช้ได้	0.43	ใช้ได้	ใช้ได้
26	0.55	ใช้ได้	0.38	ใช้ได้	ใช้ได้
27	0.59	ใช้ได้	0.55	ใช้ได้	ใช้ได้
28	0.68	ใช้ได้	0.55	ใช้ได้	ใช้ได้
29	0.45	ใช้ได้	0.21	ใช้ได้	ใช้ได้
30	0.68	ใช้ได้	0.43	ใช้ได้	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ

P	Min	0.2273
	Max	0.7727
R	Min	0.2143
	Max	0.8571
KR-20 Reliability		0.7842

ภาคผนวก จ

หนังสืออนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ กสบ ว ๓๔๕ /๒๕๖๓ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง

ด้วย นางสาวนิตา บุญสุข รหัสประจำตัว ๖๒๔๐๓๐๕๒๐๓๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การทัศนภาพความสามารรถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอร์ ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยโท

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภูษิต บุญทองเถิง)
 คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว ๗๙๑๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางศิริลักษณ์ สุวรรณฝ้าย

ด้วย นางสาวนิตา บุญสุข รหัสประจำตัว ๖๒๕๐๑๐๕๒๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอร์ ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภูษชัย จันทร์ชุม)
 คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
 อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ สสบ ว ๑๕๖ /๒๕๖๓ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์

ด้วย นางสาวนิตา บุญสุข รหัสประจำตัว ๖๒๘๐๑๐๕๒๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอร์ ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภูมิรัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว ๗๙๑๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ถ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางนิภาพร บุตรพรม

ด้วย นางสาววนิดา บุญสุข รหัสประจำตัว ๖๒๕๐๑๐๕๒๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอร์ ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)
 คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
 อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
 โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ ลสบ ๖ ๑๔๕ /๒๕๖๓ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา

ด้วย นางสาววนิดา บุญสุข รหัสประจำตัว ๖๒๘๐๑๐๕๒๐๑๑๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔" เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฏฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

วนิดา บุญสุข, ชัยวัฒน์ สุภัทรวงศ์, ประสพสุข ฤทธิเดช. (2565). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน
จับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์, 23(1), มกราคม-มิถุนายน 2565

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล นางสาวนิตา บุญสุข
วัน เดือน ปี 3 กุมภาพันธ์ 2539
ที่อยู่ปัจจุบัน 63/6 ตำบลชมสะอาด อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2558 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2564 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY